

"Božji velikan" med blaženimi

Vabilo v Oglej in Benetke

Od Janeza Pavla II. do Benedikta XVI.: Petrovo služenje Cerkvi

Med zadnjo večerjo je Jezus osebno nagovoril apostola Petra s temi besedami: "Jaz pa sem molil zate, da ne opeša tvoja vera. Ko se boš nekoč spreobrnil, utrdi svoje brate" (Lk, 22.32). Jezus sam je posvetil posebno molitev veri svetega Petra in njegovih naslednikov, da bi bila njihova vera trden zglede vsem vernikom, ki sestavljajo Cerkve. To poslanstvo in to služenje, ki je lastno Petru in njegovim naslednikom, rimskim škofom, zagotavlja enotnost Cerkve, ki je večkrat preizkušena zaradi raznih dogodkov v človeški zgodovini. Jezus sam je tesno povezan s svojim namestnikom, vikarjem na zemlji, da bi le-ta tudi sam bil tesno povezan z vsemi krščeni brati in bi bili vsi trdno zasidrani na Skali, ki je Jezus s svojim evangelijem. Dana nam je milost, da sami živimo čas v Cerkvi, v kateri se jasno kaže resnica besed, ki jih je Jezus izrekel Petru. Dva pričevalca teh besed sta dva zadnja Petrova naslednika: Janez Pavel II. in Benedikt XVI. Med seboj sta bila povezana z veliko vero ter seveda s prijateljstvom in z velikim medsebojnim spoštovanjem in prvi je drugemu predal poslanstvo in nalogo, ki jo je bil prejel od svojih predhodnikov: da je namreč poklican, da utrjuje v veri svoje brate. Svoje poslanstvo in služenje Cerkvi sta opravljala in

eden še opravlja s svetostjo, zvestobo in s pogumom, ki je prav te dni na očeh vseh. Še vedno hranimo v živem spominu skoraj izkričano nagovarjanje Janeza Pavla II. v svoji prvi pridigi: "Ne bojte se! Odprite vrata Kristusu"! Tem besedam je sledila njegova kretnja, ko je visoko dvignil križ svoje pastoralne palice in tako jasno pokazal, da bo edino njegovo poslanstvo nagovarjanje vseh, naj se s srcem ozrejo v Jezusa, križanega in vstalega, ki je edini Upanje vseh ljudi. Z junaško ljubeznijo je izpolnjeval to nalogo tako v besedi kot v dejanjih, nalogo Petrovega naslednika. Ko Cerkve te dni priznava in oznanja svetost tega svojega pastirja, prihaja v našo deželo Benedikt XVI., ki ga je Božja Previdnost poklicala, da je iz rok Janeza Pavla II. prejel štafeto palice poslanstva služenja Cerkvi. Papež Benedikt XVI. nas, njegove brate, utrjuje vsak dan v veri s tako močjo in s tako zvestobo evangeliju, da je razvidno, kako to lahko počne samo zato, ker zanj moli Jezus s svojo molitvijo, ki varuje tudi danes Jezusovega vikarja Cerkve. Ponižno moramo priznati, da potrebujemo tudi kristjani v deželi Furlaniji Julijski krajini potrditev v zvestobi Jezusu, njegovemu evangeliju in veliki krščanski tradiciji, iz katere se je rodila naša kultura. Prav zato vas nagovarjamo, da sledite obisku svetega očeta v Ogleju in v Benetkah, kajti sveti oče bo s seboj prinesel milost, ki jo je prejel od Jezusa, da bo oživil vero vsakogar izmed nas in vero v naših krajevnih Cerkvah Gorice, Vidma, Trsta in Concorchie-Pordenona. + Dino De Antoni, + Andrea Bruno Mazzocato, + Giampaolo Crepaldi, + Giuseppe Pellegrini

Peter na ozemlju evangelista Marka

Ti potrdi našo vero

Ta konec tedna prihaja med ljudi severovzhodne Italije, torej tudi med nas, sveti oče Benedikt XVI. Dogodek seže do korenin naše vere, ki izvira iz Ogleja, kamor je evangelist Marko prvi prinesel Kristusovo oznanilo, ter sloni na poslanstvu, ki ga je Jezus zaupal Petru. Pastirski obisk se bo začel v soboto, 7. maja, ob 16.15 s papeževim prihodom na letališče v Ronke. Ob 16.45 bo pozdravil

ljudi na osrednjem trgu v Ogleju. Ob 17. uri se bo v oglejski baziliki udeležil skupščine cerkvenega zborovanja Oglej 2, kjer bo imel tudi nagovor. Ob 18.15 bo zapustil Oglej in se bo s helikopterjem odpravil proti Benetkam; na Trgu sv. Marka bo že ob 19. uri, kjer bo spregovoril ljudem. Osrednji dogodek pastirskega obiska bo potekal v nedeljo, 8. maja: ob 10. uri bo namreč za vernike severovzhodnih dežel Italije in bližnjih škofij v parku San Giuliano v Mestrah slovesna maša. Sledilo ji bo več dogodkov v Benetkah. Podrobnejše informacije o sporedu obiska, pa tudi organizacijska navodila in material lahko najdete na spletni strani www.ilpapaanordest.it.

Krčenje sredstev krovnicima organizacijama SSO in SKGZ

Nerazumljivo dejanje

Slovenska skupnost zaskrbljeno sprejema vest, da je Urad za Slovence po svetu in v zamejstvu potrdil krčenje sredstev SSO-ju in SKGZ-ju, krovnicima organizacijama Slovencev v Italiji. Obenem ne razume, kako bo lahko krčenje sredstev, ki se zdi kot nekakšna kazenska, doseglo učinek za večjo racionalizacijo pri uporabi sredstev. V končni fazi pa je taka odločitev v nasprotju z izrecnimi obljubami predsednika vlade Republike Slovenije Boruta Pahorja, ki je večkrat podčrtal, da Slovenija, kljub svojim finančnim težavam, ne bo krčila sredstev slovenski narodni skupnosti.

Slovenska skupnost izraža solidarnost obema krovnicima organizacijama in meni, da opravljata temeljno vlogo povezovanja in sodelovanja znotraj bogate in razvejene slovenske civilne družbe v deželi Furlaniji Julijski krajini. Dobri del slovenske narodne skupnosti se je v ča-

su Jugoslavije razvijal tudi brez pomoči takratnih oblasti v matici in ob odločilnem prispevku prostovoljnega dela, na katerem v glavnem temelji še danes. V tem smislu je in bo krčenje sredstev, še zlasti za tiste, ki že itak ne preje-

majo nikakršnih honorarjev za svoje delo - zlasti v SSO - slabo razumljeno. Njihova motivacija, da se še naprej udeležujejo na različnih področjih, z edinim skupnim ciljem ohranjanja slovenske narodne skupnosti na svojem

ozemlju, pa bo najbrž opešala. Slovenska skupnost podpira in pozitivno ocenjuje vse dosedanje korake in prizadevanja, ki sta jih SSO in SKGZ storila v skupnem iskanju rešitev, pri marsikateri kočljivi težavi ter se pri reševanju težav organizacij naše civilne družbe, zlasti na področju kulture in prosvete, izkazali za primerni sogovornici vlade Republike Slovenije. Nerazumljivo je torej, da se vsa ta prizadevanja kaznujejo s krčenjem sredstev.

Slovenska skupnost poziva Urad za Slovence po svetu in v zamejstvu, da naj odločitev o krčenju sredstev SSO-ju in SKGZ-ju na novo premisli, saj bi potrditev teh nerazumljivih odločitev v tem trenutku lahko predstavljala dodaten težak udarec, z negativnimi posledicami, ki bi jih Slovenci v Italiji težko prenesli z razumevanjem.

Deželni tajnik
Damijan Terpin

Positivno stališče Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu

Zadovoljiv kompromis za dvojezične table na Koroškem

Slovenska skupnost, zbirna stranka Slovencev v Italiji, ocenjuje, da je dosežen dogovor za postavitev 164 dvojezičnih tabel zadovoljiv, čeprav ne ravno navdušujoč kompromis. Zadovoljstvo je v tem, da se je končno celotna problematika premaknila z mrtve točke, kar bo Slovincem na Koroškem prineslo dodatno dvojezičnost, ki je do sedaj ni bilo. Dogovor pa ne navdušuje, saj so bile zahteve slovenske narodne skupnosti in razni pravni dokumenti avstrijske državne zakonodaje usmerjeni v doseglo bistveno večjega števila dvojezičnih napisov.

Slovenska skupnost pozitivno ocenjuje stališče Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu, ki je pohvalil vlogo treh krovnic organizacij na Koroškem. Pomembno je, da se upošteva bolj pragmatično stališče, ki sta ga zagovarjali dve krovni organizaciji, kot tudi bolj načelna pristop, ki ga je vodila tretja krovna organizacija. Slovenska skupnost pa ne skriva

zaskrbljenosti za nadaljnji razvoj vprašanja zaščite narodnih pravic koroških rojakov. Kompromisne rešitve vedno skrivajo pomanjkljivosti, ki pridejo na dan šele v poznejši fazi izvajanja zakonskih določil. To dobro poznajo Slovenci v Italiji in je bilo tudi večkrat podčrtano ob obletju 10-letnice izvajanja zaščitnega zakona 38/01. Še posebno

je problem, ko se zaščita narodne skupnosti prepusti politični ali ljudski volji nekega ozemlja. Prav zaradi tega SSK ima za nedopustno, da bi se o dogovoru razpisal referendum, ki bi lahko

dosežen napredek ustavil oz. ga zavrnil. Slovenska skupnost tudi ocenjuje, da je naslednji korak odprtje vprašanja politične zastopnosti narodne skupnosti v izvoljenih deželnih in zveznih organih. Koroškimi Slovincem gre namreč zagotoviti prisotnost v Deželnem zboru in Zveznem parlamentu ter odpravo visokih vstopnih pragov, ki so veljali do zdaj. Isto vprašanje je ravno tako odprto v Italiji, kjer Slovenci ne uživamo nobenih olajševalnih mehanizmov, razen za deželne volitve. V zaščitnem zakonu 38/01

je sicer poseben člen, ki predvideva predstavništvo v senatu in poslanski zbornici, a je do danes ostal mrtva točka na papirju.

Damijan Terpin
Deželni tajnik SSK

Redni občni zbor Zadruga Goriška Mohorjeva

Nov upravni odbor

Člani Zadruga Goriška Mohorjeva, ki izdaja naš tedenki Novi glas, otroško revijo Pastirček in knjige Goriške Mohorjeve družbe,

so se v četrtek, 28. aprila, zbrali na rednem letnem občnem zboru na sedežu Zadruga, na Travniku 25 v Gorici. Predsednik Damijan Paulin je najprej

predstavil obračun in ugotovil, da je Zadruga v zadnjem letu dobro delovala. Z različnimi ukrepi zaradi lanske stiske, zlasti s črtanjem honorarjev sodelavcem, je upravi le uspelo omejiti stroške, tako da je bilanco sklenila z rahlo izgubo, kar je "zelo zadovoljiv rezultat". Po poročilu revizorke Valentine Pahor in soglasnem sprejetju obračuna so prisotni izvolili novi upravni odbor, ki ga bodo odslej sestavljali: Damijan Paulin, Marija Čučur, Marijan Markežič, Danilo Čotar, Erika Jazbar, Alenka Hrovatin, Tiziana Zavadlav, Peter Černic in Danijel Devetak. V razpravi je bil govor o upadanju oglasov, iskanju ravnovesja med varčevanjem in vlaganjem v mlade kadre, javnih prispevkov, evropskih projektov in še čem.

Pred bližajočo se vladno krizo

Politična zmeda v Italiji

Sedanje politično stanje v Italiji je stvarno ogledalo površnega spopadanja s stari in novimi problemi. Značilen primer je, recimo, vprašanje mestnih odpadkov, na račun katerih so se v zadnjih desetletjih potrosile velike vsote denarja, ki jih je država dajala krajevnim ustanovam, da bi to javno storitev uspešno opravljale v korist občanov, a namesto tega so nesmotrno upravljale javni denar in nerešene probleme spravljale pod preprogo. Vladni mož iz Arcoreja (Berlusconi) je demagoško posegel v Neaplju in sveto zagotavljal, da bodo neapeljske ulice spet čiste in normalno prehodne. Po vseh številnih posegih pa se je stanje izboljšalo le začasno, tako so danes ulice spet postale "naravno" odlagališče smeti.

Vprašanje zase je notranja politika. Namesto da bi se parlament (sestavlja ga skoro tisoč poslancev in senatorjev) ukvarjal z reševanjem konkretnih problemov milijona državljanov, večino razpoložljivega časa porabi za potrjevanje posebnih vladnih ukrepov, ki naj bi predsednika vlade zaščitili pred raznimi sodnimi procesi, ki si jih je nakopal bodisi kot zasebni podjetnik bodisi kot javno izpostavljena politična oseba. Skupina milanskih sodnikov skuša razčistiti predsednikov položaj v luči opravljenih sodnih preiskav, a Berlusconi je parlamentarna večina je v poslanski zbornici pred kratkim že odobrila posebno zakonsko določilo o uvedbi skrajšanih sodnih postopkov oziroma rokov zapadlosti domnevnih kaznivih dejanj, in to mimo temeljnega ustavnega načela, da so vsi državljani pred zakonom enaki. V ta namen vodi pravo politično gonjo proti sodnikom, češ da so komunistično usmerjeni in ga zato skušajo s pomočjo sodnih procesov politično osnespobiti. Neki politični privrženec Ljudstva svobode, ki kandidira na občinskih volitvah v Milanu, je

dal nalepiti plakat, v katerem pravi, da so med preiskovalnimi sodniki "rdeči brigatisti". Proti temu nezaslišanemu dejanju je ostro nastopila sama županska kandidatinja Morattijeva iz vrst Ljudstva svobode in zahtevala od Berlusconi, naj javno obsodi dejanje omenjenega kandidata na listi, a mož iz Arcoreja sumljivo molči. Po političnem razkolu s Finijem, ki je medtem ustanovil lastno politično gibanje Prihodnost in svoboda, Berlusconi je vlada nima v poslanski zbornici več trdne in zanesljive večine. Z raznimi

miriti svoje bolj radikalne volivce, ki očitajo vodstvu Severne lige, da preveč popušča Berlusconi. Po zadnjih vesteh naj bi Severna liga zahtevala od vlade, da določi rok za prekinitve sodelovanja pri bombardiranju Libije. Če tega ne stori, se lahko zgodi karkoli.

Zaradi napetega političnega dogajanja pridobivajo bližnje delne upravne volitve vedno bolj političen pomen, čeprav zadevajo le okoli 20% italijanskih volivcev. V tem pogledu je treba omeniti volitve za obnovitev občinskih u-

prav v Milanu, Turinu in Neaplju. Skoraj petsto tisoč volivk in volivcev bo 15. in 16. maja obnovilo tržaški in goriški pokrajinski svet ter štirideset občinskih svetov v Furlaniji Julijski krajini. Med temi je tudi občina Trst, ki ima 211 tisoč prebivalcev. Poleg župana in občinskih svetnikov bodo volivci glasovali za obnovitev tudi sedmih rajonskih svetov. Kot posebnost naj omenimo, da se v Trstu poteguje za župansko mesto kar enajst kandidatov, kar je predvsem posledica političnih razhajanj med raznimi skupinami, ki se prištevajo k desnosredinski usmeritvi.

Minuli teden je evropsko sodišče v Luksemburgu prepovedalo zapiranje nezakonitih priseljencev, ki kljub pozivom oblasti ne zapustijo države. Omenjeno sodišče je namreč v svoji odločitvi zapisalo, da države članice Evropske unije ne smejo uvajati strožjih pravil, kot jih predvideva evropska direktiva o repatriaciji nezakonitih priseljencev v tretje države. Italija je, kot znano, uvedla zaporne kazni za nezakonite priseljence leta 2009, kar so mnogi pravni strokovnjaki že takrat označili za protipravno ravnanje, a pri vladnih strankah je prevladala demagogija in umetno ustvarjeno nerazpoloženje do tujih priseljencev.

Vlada je v tem času izpostavljena številnim kritikam v zvezi z njeno nedosledno politiko do dogajanj v Libiji ne samo od opozicijskih strank, temveč tudi iz vrst same vladne stranke Ljudstva svobode. Prvaki Severne lige z voditeljem Bossijem na čelu ne odobravajo italijanskega pristanka za sodelovanje pri zadnjih voljaških posegih proti Gadafijevemu režimu. Nekaj dni so grozili z odtegnitvijo podpore Berlusconijevi vladi, a so, kot že večkrat v preteklosti, delno popustili, ker jim udeležba pri oblasti pač koristi. Od časa do časa pa morajo po-

obljubami na svojo stran pridobil nekaj doslej neopredeljenih poslancev, ki zadnje čase glasujejo za potrditev vladnih ukrepov, a še vedno čakajo na izpolnitev Berlusconijevih obljub o njihovem imenovanju na podtajniška mesta na raznih ministrstvih. Predsednik Berlusconi pa z omenjenimi imenovanji odlaša, ker trenutno v državnem proračunu ni potrebnih finančnih sredstev.

Minuli teden je evropsko sodišče v Luksemburgu prepovedalo zapiranje nezakonitih priseljencev, ki kljub pozivom oblasti ne zapustijo države. Omenjeno sodišče je namreč v svoji odločitvi zapisalo, da države članice Evropske unije ne smejo uvajati strožjih pravil, kot jih predvideva evropska direktiva o repatriaciji nezakonitih priseljencev v tretje države. Italija je, kot znano, uvedla zaporne kazni za nezakonite priseljence leta 2009, kar so mnogi pravni strokovnjaki že takrat označili za protipravno ravnanje, a pri vladnih strankah je prevladala demagogija in umetno ustvarjeno nerazpoloženje do tujih priseljencev.

Alojz Tul

Povejmo na glas

Potrditi sedanjo upravo Goriške pokrajine

Nabližnjih upravnih volitvah se bo med drugim odločalo tudi o prihodnjem vodstvu Goriške pokrajine, in to je zagotovo nad vse pomemben dogodek, se posebej za slovensko narodno skupnost na Goriškem in prav tako seveda širše. Enrico Gherghetta je slej ko prej zelo dobro opravil iztekajoči mandat, ne nazadnje zato, ker je moral iskati primerno ravnotežje z desnosredinsko Goriško občino in ravno takšno deželo. Daleč smo od prepričanja, da bi na desnosredinske uprave gledali s črno-belo tehniko, saj se je pokazalo, kako se je čas vendarle bistveno pomaknil naprej in v opazni meri spremenil desno politiko. Ta je, razen nekaterih izjem, dandanes sposobna in pripravljena gledati na politiko in na manjšino s filozofijo, da velja v prvi vrsti razreševati skupne probleme in da so prevelika zaostrovanja nekoristna. Kljub navedeni normalizaciji vsakodnevnega življenja pa je res, da je za našo narodno skupnost še vedno dosti bolje, če so uprave levosredinsko obarvane, za kar sta primer prav Enrico Gherghetta ter nekdanji goriški župan Vittorio Brancati. Njun odnos do naše skupnosti je v temelju drugačen, ustvarjalnejši, in Slovenci kot narodnostna manjšina smo v tej luči samo po sebi umeven del tukajšnje stvarnosti. V tem smislu nam je Brancati zaupal odborniško mesto, Gherghetta pa kar dve mesti, pri čemer je dodatno upošteval različno zastopnost naše skupnosti. V obeh primerih gre za zelo pomembno dejanje, ki nima več težav s priz-

nanjem Slovencev na Goriškem, še več, ki tovrstno priznanje spreminja v dejanje ter na ta način daje celotnemu prostoru signal, da je pravzaprav za vse dobro tako. In to je prava smer, da pospravimo v kot stare zamere in predsodke ter na ta način odločneje stopimo v nov čas, ki nam ponuja srečnejše sobivanje. Levosredinske uprave tudi kažejo večjo privrženost sodelovanju preko nekdanje meje, kar je v vsakem primeru usmeritev, mimo katere ni mogoče, če želimo prijetno in koristno sobivanje še razširiti in poglobiti. Resnično nova Evropa namreč nastaja, če nastaja, v naši neposredni bližini, med sosedi, in ne zgolj v stikih z Brusljem. In kako naj se potemtakem vede naša narodna skupnost na volitvah za Goriško pokrajino? Prav gotovo ni treba naših ljudi o tem poučevati, gotovo pa je na mestu priporočilo za kar največjo volilno udeležbo. To velja že za prvi krog, ko bi bila sedanja levosredinska uprava lahko takoj na novo izvoljena, in toliko bolj za morebitno balotažo, na kateri udeležba praktično odloča vse. Želeti si je, da ne bi med Slovenci prišlo do nekoristnega rivalstva, ki preprečuje izvolitev določenega kandidata, če kdo ne more izvoliti svojega. In še dogodek, ki pove mnogo o tem, kaj je Enrico Gherghetta. Po smrti našega Mirka Špacapana je v počastitev njegovega spomina sklical redno seje pokrajinske uprave na sedežu Sveta slovenskih organizacij v Kulturnem centru Lojze Bratuž.

Janez Povše

POGOVOR Andrej Vogrič

“Še naprej bomo skrbeli za naše mlade športnike!”

Kdor pozna športno združenje Olympia, se je gotovo že srečal tudi z Andrejem Vogričem, odbornikom, ki pobliže sledi ekipam. Z nami je spregovoril o delovanju ekip goriškega športnega združenja, ki je pred kratkim slavilo petdeset let obstoja.

Katera je tvoja vloga pri Olympii?

Pri Olympii sem športni direktor. Spremljam vse, kar se dogaja pri odbojcarskih ekipah.

Koliko časa že sodeluješ?

Letos je dvajset let, odkar sem iz Vala prestopil v Olympia, najprej le kot igralec, nato kot igralec in odbornik, sedaj pa le kot odbornik.

Kje vidiš spremembe v zadnjih letih?

V zadnjih dvajsetih letih, kot smo že opazili tudi na proslavi ob petdesetletnici, so se spremenile številke. Olympia je v teh letih pridobila veliko več članov. Spremenilo se je tudi to, da se Olympia, odkar je nastalo društvo Govolley, ukvarja pretežno z moško odbojko. Imamo sicer tudi žensko ekipo mlajših članic, a na visokem nivoju se posvečamo le moški odbojki, medtem ko smo imeli prej tako žensko kot moško ekipo v C ligi.

Kakšna je Olympia sedaj? Olympia je eno najštevilčnejših društev v zamejstvu. Več kot 75% članov je mladoletnih. To mora biti za vse nas v ponos. Te podatke je treba upoštevati tudi takrat, ko govorimo o sredstvih in prioritetah. Imamo namreč sedem ekip, ki igrajo v veliko prvenstvih: v ženskem prvenstvu under 14, moškem under 13, under 14, under 16 in under 18, v prvi diviziji ter v D ligi. Letos homo odigrali 138 tekem, doslej pa smo zmagali 65% tekem. Želimo si, da bi vse organizacije, ki so društvu blizu, posvetile Olympii malo več pozornosti. Upravljanje 190 igralcev in velikega števila ekip ne more sloneti samo na ramenih nekaj odbornikov, ki to opravljajo brezplačno in brez povračila stroškov. Društvo je veliko bogastvo in tega se moramo vsi zavedati.

Odpri pa smo tudi italijanskim članom. Ker imamo dobro organizacijo, sposobne trenerje in dobre rezultate, prihajajo k nam tudi italijanski igralci. V vsaki ekipi je tudi kakšen Italijan, a to ne povzroča težav, ker se je vsak lepo vključil, pridno trenira in se uči tudi slovenskega jezika.

Lansko leto je bilo polno uspehov. Kako so se izkazale ekipe, ki si jih spremljal

pobliže?

Najbolj zadovoljni smo bili z ekipo under 14, ki je dosegla zmago na deželnem pokalu, nato zmago v deželnem prvenstvu in si tako zagotovila po dvajsetih letih pravico do nastopa na državnem finalu za under 14, ki je bil v Caserti. Tam smo zasedli 11. mesto. To je bil sad dela z najmlajšimi, ki smo ga začeli že od leta 2002 dalje. Tudi vse ostale ekipe so imele dobre rezultate. Rezultat članske ekipe pa ni bil med najboljšimi, ker smo lani izpadli iz lige, a gle-

so trenutno na prvem mestu. **Kako trenirajo ekipe? Kolikokrat tedensko?**

Fantje prve članske ekipe trenirajo štirikrat tedensko in enkrat tedensko igrajo tekmo. Večina igra tudi v prvenstvu under 18, zato igrajo vsakih štirinajst dni še dodatno tekmo ob nedeljah. Skupina under 18 trenira skupaj s prvo člansko ekipo, nekateri trenirajo en dan v tednu manj. Skupina under 16, sestavljena iz dvanajstih fantov, trenira trikrat tedensko. Igrajo prvenstvene tekme, a večina je zasedena tudi v deželni selekciji, torej igrajo ob nedeljah še dodatno tekmo z deželno selekcijo.

Med mlajšimi skupinami pa trenirajo under 13 dvakrat tedensko in under 14 trikrat tedensko. Skupina deklet under 14 trenira dvakrat tedensko in enkrat tedensko ima tekmo. Njihovo prvenstvo se je že končalo. Letos je ekipa sestavljena iz mlajših deklic, zato bodo prihodnje leto igrale v istem prvenstvu. Imamo tudi ekipo prve divizije, ki jo sestavljajo

starejši igralci, ki niso več v prvih ekipah. Tu zelo pomagajo vsi mladi, ki ne igrajo v članski ekipi. Gre za medpokrajinsko prvenstvo med Trstom in Gorico, v katerem igra deset ekip. Trenutno smo na šestem mestu.

Kje pričakujete najboljše rezultate?

Največ možnosti, da se izkažeta, imata ekipe under 16 in under 18. Članska ekipa pa je še vedno v boju, da bi prestopila v deželno C ligo. To je letos prvi cilj našega društva, saj si fantje zaradi vsega vloženega truda in trdega dela to zaslužijo.

Katere trenerje ima Olympia?

Letos že drugo leto zaporedoma trenirajo vse ekipe slovenski trenerji. Večina jih prihaja iz bližnje Slovenije. Prvo člansko ekipo in under 18 trenira Zoran Jerončič, ekipo prve divizije Andrej Terpin, ekipo under 16 Rajko Petejan, ekipo under 14 in under 13 Ivan Markič iz Kanala in ekipo deklic trenira Meta Okroglič, priznana nekdanja igralka, ki je bila tudi mladinska državna reprezentantka v Jugoslaviji.

Olympia je zelo zadovoljna s tehničnim delom svojih trenerjev. S tako mladimi ekipami moramo še naprej piliti tehniko, da se bodo igralci lahko potem izkazali v različnih ligah, tudi čez kakšno leto, ko bodo že polnoletni. Olympia je bila pozorna na to, da je poiskala slovenske trenerje, vendar jo je zanimalo tudi imeti take trenerje, ki namenijo veliko pozornosti piljenju tehnike in napredovanju igralcev.

Bee

PODGORA Uradno odprtje steze pri Marijini kapelici

Neizbrisno znamenje, vez med nebom in zemljo

Prebivalci Podgore se bodo končno lahko spet peš podali do kapelice Matere Božje na Kalvariji, kamor so se njihovi predniki zatekali v nevarnosti in nato iz hvaležnosti. V soboto, 30. aprila, so namreč ob mostičku nad vasjo v jutranjih urah svečano odprli in predali namenu stezo, ki so jo na pobudo krajevne skupnosti obnovili v zadnjih mesecih.

Na slovesnosti, ki jo je na začetku popestril mladi violinist Aleš Lavrenčič s stavkom iz Tartinijeve sonate, se je predsednik rajonske skupnosti Walter Bandelj zahvalil za prisotnost prefektinji Marii Augusti Marrosu, pokrajinskemu odborniku Mauriziju Salomoniju, nekdanjemu občinskemu odborniku in “desni roki” Mauru Bordinu, pokrajinskemu tajniku Slovenske skupnosti Julijanu Čavdku, nečaku nekdanjega podgorškega župnika dr. Bernardu Spazzapanu in slovenskemu dekanu Karlu Bolčini. Na kratko je orisal različne faze del, od zbiranja podpisov in tehničnega omizja z različnimi ustanovami do posega civilne zaščite. Zadnji del poti je s pomočjo prostovoljcev uredil sam rajonski svet, ki je poskrbel za stezo in ročaje ob njej, stopničke in odtok vode. Poleg tega so že zasadili nekaj mladih cipres in obljubljeni, da bodo za vsakega novorojenega vaščana dodali po eno. Za uspešen podvig se je Bandelj zahvalil prefekturi in pokrajinski upravi, za konkretno podporo v vaši pa podpredsednici Caterini Ambrosi, svetniku Mauriziju Mazzariolu, Remigiu Blasigu ter vsem pro-

Prefektinja Maria Augusta Marrosu reže trak

stovoljcem, ki so si zavihali rokave. Kot dragoceno zanimivost je omenil elektronski dopis (gl. spodaj), ki ga je 24. aprila letos uredništvu Novega glasa iz Kanade poslal Peter Čekuta, sin arh. Vilka Čekute, ki je pripravil načrt za kapelo.

Dekan Bolčina je pred blagoslovitvijo steze povedal, da je Kalvarija že posvečena s krvjo naših prednikov, umrlih v vojni. Danes, v velikonočnem času, pa slavimo življenje, ki je premagalo smrt. Nova steza naj omogoča vernikom in romarjem, da bi ob kapelici našli prostor za svojo dušo, da bi po priprošnji Matere Božje dvigali svojega duha. Prefektinja, ob kateri sta stala Bandelj in Ambrosijeva, je nato pre-

rezala trak, vsi navzoči pa so nato krenili do kapelice. Tam sta Aleš in Jurij Lavrenčič, prvi gojencec na SCGV Emil Komel, drugi pa na Glasbeni matici, na violino in violončelo občuteno zaigrala primerno nabožno skladbo v prireditvi očeta Hilarija. Ob pogledu na lepo urejeno kapelico, ki jo kot nam je povedal dr. Spazzapan - krasijo staroslovanski simboli, je g. Karel še povedal, da mu je o tem kraju in o bližnji votlini, kamor so se Podgorci zatekali pred bombnimi napadi, pripovedoval oče Ivo, po rodu iz Podgore. Mariji v čast so jo postavili “z rokami, vozovi in voli” kot ex voto, “neizbrisno znamenje ljudske vernosti”, ker vas med vojno ni bila porušena, na pobudo župnika Bernarda Špacapanu in po načrtu arhitekta Čekute. G. Karel se je tudi spomnil, da je kapelico prvič obiskal kot skavt s prijateljem dr. Bernardom Spazzapanom. Na ta objekt pa je tudi posebno navezan, ker je pred leti, kot župnik v Podgori, šest let imel v oskrbi tudi ta kraj. Za obnovljeni dostop do kapele, ki “je draga ne le Podgorcem, temveč tudi meščanom, zanimanje pa vzbujala celo v Kanadi”, se je pristojnim zahvalil v imenu župnika Josipa Čabe, ki je bil zadržan, in sploh vsega našega življa. Ob koncu je dekan izrazil željo, da bi bila kapelica “cilj duhovnih romanj in iskanja notranje svežine”. Sama narava tu vabi k zazrtju vase, “to vez med nebom in zemljo danes potrebujemo prav vsi”. Na tem kraju “občutimo domačnost”, “tu srečamo svojo dušo in stvarnika”. / DD

Glasbeni poklon Aleša in Jurija Lavrenčiča

Prejeli smo

Pojasnilo o Marijini kapelici na Kalvariji

Spoštovani g. urednik Jurij Paljk! Najprej oprostite moji slovenščini. V Kanadi sem več kot 55 let, odkar sem kot mlad desetletnik s starši prišel sem iz Trsta oz. Sesljana poleti leta 1955. Pred nekaj dnevi sem bral v Novem glasu, 31. marca 2011, pod naslovom Podgora: Urejanje poti do Marijine kapelice na Kalvariji, na strani 6. Dodajam nekaj pripomb k omenjenemu članku.

1. Načrt kapelice je naredil moj oče, arhitekt in slovenski kulturni delavec Vilko Čekuta, še preden smo odsli v Kanado. Priskočil je

na pomoč g. Špacapanu, pa tudi v spomin na to, da se je v tej cerkvi v Podgori poročil z mojo pokojno mamo Mileno, ko je bila več let napovedovalka na slovenskem tržiščem radiu (circa 1948-55). Oče je sedaj star 96 let in živi ob medicinski oskrbi v domu ostarelih, Domu Lipa v Torontu. Redno prebira vse časopise, posebno vašega, Družino, Ave Marijo, Mladiko iz Trsta itd. Z vašim časopisom, ko se je imenoval Katoliški glas, je bil povezan kot begunec iz Slovenije, ko je živel v žlahti v Gorici in tam tudi bil profesor matematike, in v Podgori med l. 1945-48, preden se je pre-

selil v Trst kot profesor na višji šoli in opravljal dramsko delo na radiu. Takrat po vojni je bil v Gorici tudi soustvarjalec revije za mladi- no, Pastirček. Očetove izdelave načrtov so raztresene po Primorskem, posebno v Gorici, Devinu, Mavhinjah, cerkev na Pesku pri Bazovici itd. (glej Vilko Čekuta, Prgišče, Izbrana dela 1975).

2. Osnutek in načrti so bili pripravljani tudi za postaje križevega pota po klancu do omenjene kapelice.

3. Okrogle kamne, ki krasijo kapelico, so nabrali farni otroci z brega Soče. Nabrali so 1000 teh kamnov, da bi jih uporabili v strukturi okrasitvi kapelice.

4. Kapela je iz nabrežinskega marmornja; kosi in ukrasni so bili tam izklesani pred gradnjo. To sta delala Josip Devetak in Angelo Gobbo.

V vašo vednost in pozdrav

Peter Čekuta

Vi sprašujete, duhovnik odgovarja

Andrej Vončina

Zakaj Cerkev nekateri ljudi proglasi za svetnike? Nam lahko na kratek način razložite, kaj vse je potrebno, da nekdo postane svetnik?

Cerkev nekate-

re - to je majhen del vseh svetnikov - razglasi za svetnike nekako iz dveh razlogov: da bi se jim ljudje priporočali v molitev in da bi ljudem služili kot zgled ali spodbuda, da bi tudi sami postali sveti. Svetniki so vsi tisti, ki jim je uspelo priti med 'prebivalce' nebes. Čeprav sveti nismo po smrti, ampak se svetost začne že tukaj in zdaj. To nam jasno sporoča apostol Janez v svojem prvem pismu, ko pravi: "Poglejte, kakšno ljubezen nam je podaril Oče: Božji otroci se imenujemo in to tudi smo ... Ljubi, ZDAJ smo Božji otroci; ni pa še razodeto, kaj bomo" (1 Jn 3,1-2). Svetost mora postati življenjska odločitev vsakega vernika. Naše misli, dejanja, izbire in načrti morajo biti prežeti z obzorjem večnosti, kamor se steka naše sedanje življenje.

Če hočemo biti sveti, moramo biti drugačni, živeti drugače. Treba je imeti radi človeštvo, sočasno pa biti tudi božji prijatelji, tisti, ki jih je prevzelo hrepenenje po nebesih, hkrati pa varujejo življenje na zemlji. Gre za ljudi, ki jih vse prežema Bog, pa vseeno ljubijo ta težki in zmedeni čas. Zgodovina se poslužuje svet-

nikov, da se ne bi več ponavljala, svet potrebuje blaženosti. Pomeni, da svetnik ni, kdor beži od sveta in življenja, ampak tisti, ki svet še bolj ljubi in živi še bolj polno. Lahko si nekoliko pomagamo z lastnostmi iz Jezusovih 'blagrov' (Mt 5,3-12): kdor je ponižen, ima v srcu mir in ga pri- naša svetu. Kdor je v življenju veliko trpel, vleče ostale naprej in navzgor, v življenje. Kdor je veliko jokal, vidi dlje od ostalih.

Svetniki so eden izmed dokazov božje lepote, delovanja Boga v človeški zgodovini. Bog namreč deluje preko svojih prijateljev, svojih zaupnikov. Pravzaprav ne delajo nič posebnega v oči tega sveta - svetost je v prenašanju in premagovanju težav, naporov, v solzah. To je pravzaprav naš vsakdanji kruh, ki je marsikdaj še kako grenak, pa vendar prinaša s seboj blaže-

zgodov, zgodb o dobrem, ki naj se postavijo po robu vsem zgodbam o slabem. Svet potrebuje čistih in svobodnih src, ki želijo delati za dobro drugih.

Cerkev je torej iz teh Božjih in človeških prijateljev izbrala določeno število tistih, ki lahko človeštvu služijo za zgled in so posebni naslovniki za naše molitve.

Da pa so uvrščeni na cerkveni seznam, je kar dolga pot, razen pri določenih kristjanah, kjer je njihovo življenje tako očitno, da jih 'glas ljudstva' nekako potisne naprej. To se je zgodilo npr. pri Materi Tereziji, kakor tudi sedaj pri Janezu Pavlu II. Sicer pa je treba najprej začeti postopek na skofijski ravni, kjer določijo voditelja postopka in njegovega pomočnika (postulatorja in vicepostulatorja). Tadva pregledata spise določene osebe, ki je v postopku, in naredita vse potrebne poizvedbe (tudi znanstvene, ko gre za potrditev čudeža). Ko je na tej ravni postopek končan, se ves material pošlje v Vatikan na kongregacijo za svetnike. Za to, da je nekdo razglašen za blaženega, je potreben čudež, ki se zgodi na njegovo priprošnjo - da torej Bog usliši njegovo molitev (na priprošnjo bl. Janeza Pavla II. je francoska redovnica ozdravela od parkinsonove bolezni). V primeru mučeniške smrti za Kristusa se za razglasitev za blaženega čudeža ne zahteva. V poteku

procesa kanonizacije (ki privede do razglasitve za svetega), se zvrstijo naslednji nazivi: božji služabnik, častitljivi božji služabnik, blaženi in sveti.

procesu kanonizacije (ki privede do razglasitve za svetega), se zvrstijo naslednji nazivi: božji služabnik, častitljivi božji služabnik, blaženi in sveti.

Srečanje predsednika SŠK z glavnim rabinom
Večstranski simbolni pomen

Srečanje med predsednikom Slovenske škofovske konference in glavnim rabinom slovenske judovske skupnosti v prostorih Teološke fakultete Univerze v Ljubljani ima večstranski simbolni pomen. Osnova srečanja so naše skupne verske in kulturne korenine, to sta Sveto pismo in duhovno-kulturni

svetovno vojno. S preganjanjem in trpljenjem je zaznamovana tudi krščanska skupnost. Druga svetovna vojna je naša skupna velika rana, ki je ne moremo zaceliti sami, zato v upanju na boljšo prihodnost skupaj kličemo Božje ime. Spomin na različne oblike fizične in moralne sužnosti se povezuje z močjo upanja

vpliv Svetega pisma na razvoj celotne evropske civilizacije. Sveto pismo že na začetku poudari, da naše dostojanstvo temelji na izvoru vseh od enega Boga, ki je človeka ustvaril po svoji podobi in nas skozi čeri naše osebne in skupne človeške zgodovine vodi do dopolnitve, ki sega onkraj sedanjih okvirov življenja. Naš skupni izvor določa naše možnosti in omejitve, ki se kažejo na naši poti do cilja. Različne preizkušnje nas silijo, da se nenehno odločamo med dobrim in slabim, iščemo izhod iz krize, branim dostojanstvo svobode ter se zavzemamo za najvišje ideale in vrednote, ker nas samo to lahko zbliža na poti do skupnega cilja.

Naša zgodovina je zaznamovana z velikimi duhovnimi, kulturnimi in znanstvenimi dosežki, pa tudi z velikimi moralnimi padci. Judovska skupnost je v Sloveniji velikokrat doživljala pogrome, najbolj bolečega med drugo

na izhod iz sedanjega stanja v svobodo Božjega odrešenja, ki je v svojem bistvu obljuba odpuščanja.

Judovska in krščanska skupnost te dni praznujeta praznik pashe oziroma Velike noči. Skupaj se tako spominjamo dogodkov, ki na različne načine zaznamujejo našo preteklo zgodovino, da bi odgovorno in solidarno delovali v pričakovanju prihodnosti. Z navdihom vere se bomo skupaj prizadevali za spoštovanje vseh temeljnih človekovih pravic, za spoštovanje med vsemi verskimi skupnostmi, za solidarno premaganje tekočih težav, za rodovno sprejemanje trpljenja in za vzgojo iz najglobljih navdihov našega srca in vesti ter iz najboljših prvin našega skupnega verskega in kulturnega izročila.

glavni rabin slovenske judovske skupnosti g. Ariel Haddad
msgr. dr. Anton Stres,
ljubljski nadškof metropolit,
predsednik SŠK

Veliki teden in Velika noč med Slovenci v Gorici
Občuten potek obredov

Kot vsako leto so se v Slovenskem pastoralnem središču pri sv. Ivanu v Gorici, sicer ne ob množični prisotnosti vernikov kot včasih, na veliki teden zvrstili ustaljeni obredi. Na veliki četrtek, 21. aprila, je bila sv. maša v spomin na zadnjo večerjo; daroval jo je g. župnik Marijan Markežič ob pomoči zveste skupine strežnikov. Sledilo je pobožno češčenje ob Božjem grobu, ki so ga v prvem delu lepo in občuteno izoblikovali otroci pod vodstvom katehistinj. Na veliki petek so imeli mlajši svoj križev pot, nato še odrasli, ki so se udeležili tudi obredov velikega petka. Zvečer se je s Trga sv. Antona, mimo občine, vse do Travnika vil mestni križev pot, ki ga je kot vselej vodil goriški nadškof Dino De Antoni. Pred cerkvijo sv. Ignacija je nagovoril res veliko množico udeležencev in jih prosil tudi, naj se velikodušno za-

vzamejo za ogrožene kristjane v Sveti deželi in naj po svojih močeh skrbijo, da bo naše mesto čim lepše. Prvi dve postaji so z branjem in ubranim petjem ob spremljavi kitar oblikovali člani birmanske skupine pri sv. Ivanu v sodelovanju s slovenskimi skavti; vsako postajo je v slovenščini napovedala Kristina Pahor. Na veliko soboto so v cerkvi sv. Ivana bili obredi velikonočne vigilijske in prva velikonočna maša, ki jo je daroval g. Alessio Stasi. Slovesno vstajensko sv. mašo, ki je prva jutranja maša v mestu in za katero marsikateri italijanski someščan sploh ne ve, so slovenski verniki, kot že dolgo vrsto let, imeli v stolnici cerkvi. Somaševala sta g. Marijan Markežič, ki je v homiliji poudaril vstajensko upanje, ki mora prevevati vsako krščansko dušo, in g. Sinuhe Marotta, stolniški župnik, ki je zelo naklon-

jen Slovencem. Berili in prošnje so prebrali Ana Turus, Franko Žerjal in Mirjam Bratina. Ob oltarju je bila lepa skupina večjih in mlajših strežnikov. S kora so se iz ust pevcev, ki prepevajo na korih raznih cerkva v mestu, pa tudi po vaseh, pod vodstvom Franke Žgavec zlivale čudovite velikonočne pesmi, polne globoke duhovne vsebine. Kot spremljava so se mogočno oglašale stolniške orgle, na katere je igral David Bandelj. Ob koncu maše je blagoslov vernikom in jedilom podelil g. nadškof De Antoni, ki se je ob razdeljevanju blagoslovljenih hlebčkov rokoval z vsakim posameznim vernikom in mu voščil veselo alelujo.

Velikonočne maše so se zvrstile tudi pri sv. Ivanu, pri kapucinih, pri sestrah in v cerkvi sv. Ignacija na Travniku, ki je gotovo najlepša in najbolj reprezentančna cerkev v Gorici. V njej se je ob maševanju msgr. Cvetka Žbogarja, zbralo nad 100 vernikov, kar je res lepo število, glede na to, da večina ljudi iz mesta se na Veliko noč udeleži jutranje maše v stolnici. Ta travniška slovenska maša ob devetih ima zelo dolgo tradicijo in je pomembna, ker tudi z njo Slovenci izpričujemo svojo prisotnost v mestnem središču. Zato pa se moramo truditi, da bosta v njej še dolgo odmevali slovenska beseda in pesem.

IK

Odprtje razstave na Sveti Gori

Frančiškanski samostan Sveta Gora in Kulturno društvo Trebnje vabita v nedeljo, 15. maja 2011, ob 17. uri v Frančiškovo dvorano na Sveti Gori na odprtje razstave o življenjski poti nadškofa in metropolita dr. Alojzija Šuštarja "Božjo voljo spolnjevat". Beseda ob odprtju: p. Bogdan Knavs, gvardijan, Marjan Zupančič, predsednik društva, prof. dr. France Dolinar, avtor razstave, in dr. Anton Jamnik, škof. Razstava bo na ogled do 5. junija 2011.

soboto, 9. aprila, ogledali antične rimske ostanke: Kolosej, Konstantinov slavolok idr. Pravo doživetje pa so imeli v nedeljo. Štmavrci je v nedeljo sprejel Alessio Stasi, ki jim je tudi razkazal Trg sv. Petra, Castel Sant' Angelo, cerkev Chiesa Nuova in jih pospremil do Trastevere. V cerkvi papeškega kolegija Tevtonik v Vatikanu

so dopoldne pevci moškega pevskega zbora pod vodstvom zborovodje Nadje Kovic peli pri maši, ki jo je daroval Stasi. V zelo akustični cerkvi so zadonele postne pesmi v slovenščini. Vsi prisotni, bilo jih je nekaj tudi iz sosednje Slovenije, so občutili posebno vzdušje, ki je tamkaj vladalo. Točno opoldne so poslušali papeževo molitev angelovega češčenja na Trgu sv. Petra in prejeli tudi Očetov blagoslov. Mladi Štmavrci so kosili skupaj z Alessiom Stasijem, medtem ko so se ostali odpravili do Trastevere, da bi tam okusili tipične jedi. V ponedeljek so se nato spet odpravili v Vatikan, da bi si ogledali baziliko sv. Petra ter umetnine, ki se v njej nahajajo, na primer Michelangelovo Pieta in Berninijev Baldahin. Udeleženci izleta so bili zelo zadovoljni z vsemi ogledi. Zelo so hvaležni tudi Alessiu Stasiju, ki jih je ljubeznivo sprejel.

Bee

MoPZ iz Štmavra s prijatelji v Rimu
Lepo doživetje v večnem mestu

Pevci moškega pevskega zbora Štmaver ter člani in prijatelji iz kulturne-

ga društva Sabotin so se v prvem vikendu aprila odpravili na izlet v Rim. Najprej so si v

Dobrodelni koncert

Solidarni z Japonsko

Slovenski komorni zbor in Slovenska filharmonija sta 18. aprila 2011 v dvorani Slovenske filharmonije na Kongresnem trgu 10 v Ljubljani pripravila dobrodelni koncert z naslovom Solidarni z Japonsko.

Slovenska Karitas je na koncertu zbirala namenske prispevke za Japonsko. Prireditelji se zahvaljujejo obiskovalcem in darovalcem, posebno zahvalo pa izrekajo organizatorjema koncerta Slovenski filharmoniji in Slovenskemu komornemu zboru, prostovoljcem, ki so tedniku Družina, Radiu Ognjišče in RTV Slovenija.

Glavni namen koncerta, ki je bil z umetnostjo izraziti solidarnost z Japonsko, je bil v polni dvorani Slovenske filharmonije več kot izpolnjen. Večer je bil namenjen izražanju sočutja z vsemi, ki sta jih 11. marca letos prizadela potres in cunami na Japonskem.

Pesem Slovenskega komornega zbora pod vodstvom dirigentke Martine Batič in poezija p. Vladimira Kosa, ki jo je recitiral Tone Kuntner, je poslušalce, obiskovalce in gledalce popeljala do "kraja, kjer živi ljubezen in dobrot". K posebni povezanosti z Japonsko je prispevala prisotnost japonskega veleposlanika Toshimitsuja Ishigureja v Republikli Sloveniji. V imenu Slovenske škofovske konference se je dogodka udeležil ljubljanski pomožni škof msgr. dr. Anton Jamnik.

Obiskovalci in gledalci koncerta lahko izrazili s prostovoljnimi prispevki. Za žrtve potresa in cunamija na Japonskem so v času koncerta zbrali 23.000 evrov. Slovenska Karitas je za pomoč prizadetim na Japonskem do sedaj sicer zbrala že 61.000 evrov.

Slovenska Karitas je 20.000 evrov prek Caritas Internationalis že nakazala Caritas Japonske. Nakladno zbrana sredstva bodo nakazali v naslednjih dveh do treh tednih, to je v času, ko bo na račun prispela še glavnina sredstev, ki so jih darovali v času koncerta posredovali v obliki telefonskih klicev.

Caritas Japonske sredstva iz mednarodne mreže uporablja predvsem za vodo, hrano, odeje, oskrbo zavetišč in druge najnujnejše pripomočke. Pomoč bo potrebna, dokler ne bodo obnovljeni domovi številnih prizadetih družin, kar naj bi predvidoma trajalo prihodnji dve leti. Sredstva namenjajo tudi vzpostavljanju mreže svetovalnih delavcev za psihosocialno pomoč.

Slovenska Karitas zbiranje sredstev nadaljuje na račun: Slovenska Karitas, Kristanova ulica 1, 1000 Ljubljana, 02140-0015556761, Namen: Japonska, Sklic: 00 6270. Dodatne informacije dobite pri gosposdu Petru Tomažiču na Slovenski Karitas, tel. 01/300-59-60/61, e-naslov: peter.tomazic@kaitas.si oziroma na spletni strani www.karitas.si.

Tudi letos je pomembno podpisati

Če nam ne verjameš, vprašaj njih

Že celih 20 let, ko se govori o "ekonomski podpori katoliški Cerkvi", se priključujejo v spomin pomembne vrednote: skupnost, prozornost, svoboda, udeleženos, soodgovornost pri življenju in poslanstvu Cerkve v Italiji in državah tretjega sveta. In tudi prispevek osem tisočink je od vsega začetka pomenil dragoceno priložnost, saj je v katoliških vernikih spodbudil te vrednote in jim ponudil v izziv novo miselnost, sposobno se soočiti s problemi cerkvenih skupnosti preko povsem novih oblik sodelovanja in soodgovornosti. Tudi z navadnim podpisom, zavestnim in motiviranim, so namreč številni verniki vzeli na svoja ramena mnoge težave naših cerkvenih skupnosti, probleme, ki so jim pomagali najti konkretne, otipljive in odločilne rešitve. "Če nam ne verjameš, vprašaj njih", poudarja sporočilo osveščevalne kampanje osem tisočink 2011, ki vabi ljudi, naj na internetu poglobijo tematike in zgodbe, ki jih lahko vidijo po televiziji, da bi bili zelo dobro informirani glede krajevnih projektov, ki predstavljajo širšo vizijo današnjega poslanstva Cerkve. "Manjše zgodbe, nakazane v televizijskih oglasih, omogočajo, da spoznamo konkretna prizadevanja Cerkve danes v Italiji, v prvi vrsti z osmimi tisočinkami, v boju proti gospodarski krizi", je povedal Matteo Calabresi, odgovoren za promocijsko službo Italijanske škofovske konference CEI za ekonomsko podporo Cerkvi. "V župnijskih domovih nevarnih predmestij, prek pastoralnih pobud v službi ostarelim in družinam, pa tudi z možnostjo mikrokredita in s škofijskim skladom za pomoč proti krizi," nadaljuje Calabresi, "omenjeni prispevek pogosto pomeni pomoč, ki presega nepričakovane težke okoliščine in podpira številne, naj spet vzamejo v roke svoje življenje".

MARIA GRAZIA BAMBINO

Teh 9 zgodb predstavlja različne namembnosti osmih tisočink, v teh mesecih jih bomo videli v televizijskih oglasih

VITALIJI

- 1** V **Bariju** je v mestni četrti San Paolo nastala zadruga Campo di Fragole, namenjena formaciji mladih v četrti. Omejitve šolskega osipa in ludične dejavnosti predstavljajo učinkovito alternativo popoldnevom pred televizijo in nevarnosti stranpoti.
- 2** Na otoku **Pantelleria** s. Patrizia s pomočjo krajevnih prostovoljcev in mladih v civilnem služenju skrbi za ostarele, ki so ostali brez družinske pomoči. Obiskuje jih po domovih, vsak dan jim nosi obroke hrane, skrbi za čistočo bivaljš, izkazuje jim pozornost in jih posluša.
- 3** V **Rimu** projekt Borgo Amigo, ki ga je uresničil p. Gaetano Greco v škofiji Porto-Santa Rufina, je namenjen mladim, ki jim je namesto pripora dovoljeno prestajati kazen po določilih alternativnih ukrepov. Podnevi opravljajo hišna opravila, kmečka in vzdrževalna dela, študirajo ali hodijo v službo.
- 4** V mestu **Forli** od leta 1987 ženske v težavah, so našle v projektu Tenda varno zatočišče, kjer lahko spet postavijo na noge svoje življenje.
- 5** V kraju **Andria** g. Geremia Aciri, odgovorni za škofijsko Fundacijo Migrantes, je odprl večnamenski sprejemni center; gre za odgovor na nove karitativne potrebe mesta, kjer ljudje

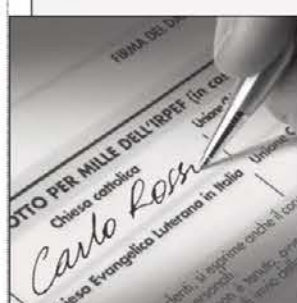
lahko najdejo hrano, tuš, ambulanto in oblačila. 50% prijavljenih gostov predstavljajo tuji državljani, drugo polovico pa Italijani.

6 V **Padovi** Cucine popolari (Ljudske kuhinje) nudijo 3 tisoč obrokov. V isti strukturi so na razpolago, poleg menze, še center, kjer gostom prisluhnejo in jih usmerjajo, tuš, pralnica, skladišče z rabljenimi oblačili. V ambulanti deluje 25 prostovoljnih zdravnikov.

IN V TUJINI

- 7** V Indiji, v **Mumbaju**, Holy Spirit Hospital v predmestju nudi zapostavljenim in zadnjim odlično zdravniško oskrbo.
- 8** V **Kalkuti** s. Lizy Muthirakala in sestre iz Kongregacije sester Previdnosti nudijo v sprejemnem centru zavetišče in formacijo deklicam s ceste ter jih tako rešujejo pred usodnim izkoriščanjem, beračenjem in otroško prostitucijo.
- 9** V **Ugandi** strokovna šola Daniel Comboni, ki so jo odprli v bližini mesta Gulu, nudi možnost drugačnega življenja otrokom-vojakom, ki so jih več let odtrgali iz rodni vasi, sedaj pa se zbirajo v razredih, kjer študirajo teorijo ter se izpopolnjujejo v mizarskih, mehaničnih in gradbenih delavnicah.

www.chiediloaloro.it

Tudi letos lahko nameniš osem tisočink katoliški Cerkvi na več načinov:

- z **obrazcem 730-1**, priloženim obrazcu 730, ki ga moraš predstaviti do **31. maja 2011**, če se za to prijaviš pri Centru za davčno pomoč (CAF) ali pri usposobljenem strokovnjaku;
- z **obrazcem Unico**, ki ga je treba oddati do **30. septembra 2011** neposredno preko interneta ali preko davčnega posrednika. Kdor ni obvezan k elektronski oddaji, lahko obrazec odda od 2. maja do 30. junija v katerem koli poštnem uradu;
- s **polo, priloženo obrazcu CUD**. Kdor ni več obvezan predložiti davčno prijavo (upokojeanci in odvisni delavci brez drugih dohodkov in odtegljivih stroškov), lahko vseeno nameni osem tisočink katoliški Cerkvi preko pole, ki je priložena obrazcu

CUD. To lahko brezplačno odda do **30. julija 2011** v zaprti ovojnici v katerem koli poštnem uradu ali davčnemu posredniku (CAF), ki za svojo storitev lahko zahteva plačilo. Če potrebujete več informacij o postopku za izbiro namembnosti osmih tisočink z obrazcem CUD, lahko kličete na brezplačno telefonsko številko 800 348 348 (ob delavnikih med 9. in 18. uro).

Tudi letos lahko poleg namena osmih tisočink izberete tudi namen petih tisočink. Davkoplačevalec se lahko s svojim podpisom izrazi o namenu obeh, saj prvi ne izključuje drugega, oba podpisa ne prinašata dodatnih stroškov.

Kratke

Mara Černic je obiskala Juventino in združenje Gorizia nuoto

Mara Černic, pokrajinska odbornica in kandidatka SSK na listi Demokratske stranke v volilnem okrožju Štandrež-Rojce, se je v torek, 19. aprila, srečala z odborom nogometnega športnega društva Juventina. Srečanje je potekalo na nogometnem igrišču v Štandrežu. Med ogledom športne strukture se je

Černičeva seznanila z društveno ponudbo ter s številom aktivnih skupin, ki nastopajo v raznih prvenstvih. Pomembne točke pogovora so zadevale še prekritje tribun, morebitno

postavitev fotovoltaične naprave na strehi tribun, nakup nove naprave za hitro namakanje in preureditev zunanjih luči po določili zakona 13, ki uvaja t. i. ekološko razsvetljavo. V sredo, 20. aprila, pa je Mara Černic obiskala združenje Ass. Gorizia Nuoto na Rojcah, kjer se je srečala s predsednikom Sergiom Burellijem. Srečanje je potekalo v zunanjih in notranjih prostorih bazena. Med pogovorom so bile obravnavane problematike zgradnje novega vodnjaka za zajemanje, ki bi zmanjšal strošek uporabe vode, ter postavitev panojev za sončno energijo za segrevanje vode in bazenskih prostorov.

Izjemen uspeh 8-letne Števerjanke

V dneh 16. in 17. aprila 2011 je v Logatcu potekal finalni del 11. odprtega državnega prvenstva mažoretne in twirling Zveze Slovenije (MTZS). V mesecu januarju so tekmovalke imele predtekmovalje, sledil je četrtfinale in polfinale v mesecu marcu.

Osemletna Števerjanka Jana Stekar se je tekmovalna udeležila že tretjič in tudi letos dospela v finale. Letos je prvič tekmovala za novogoriško twirling in mažoretno društvo. Njene trenerke so Andreja Rijavec, Neda Vičič in Nives Toroš, ki je tudi predsednica kluba. Jana je tekmovala v treh kategorijah: SOLO 1 KADET, v kateri je dosegla izjemno drugo mesto, DANCE TWIRL 1 KADET, v kateri je pristala na tretjem mestu, in GROUP NIŽJI NIVO KADET, v kateri je skupaj z desetimi dekletki dosegla zlato medaljo in seveda prvo mesto. V žiriji sta bili svetovni priznani sodnici, Italijanka Isabella Beltramo in Američanka Jackie Stewart, pa še Slovenka Mojca Smodiš. Jana je s svojimi izvrstnimi nastopi očarala ne samo sodnike, ampak tudi publiko. Ob izredno uspešnem podvigu čestitamo mali Jani Stekar in ji želimo še veliko športnih in šolskih uspehov, saj Jana ni le odlična športnica, ampak tudi odlična učenka 3. razreda OŠ Alojza Gradnika v Števerjanu.

Veselo barvanje pirhov v Števerjanu

V četrtek, 21. aprila, je približno štirideset otrok obiskalo društvo Briški grič v Števerjanu, saj je tudi letos tu potekalo barvanje velikončnih pirhov. Otroci so prišli iz Števerjana in okoliških vasi. S pisanimi barvami so okrasili kuhana jajca, ki so jih prinesli s seboj. Dve jajci so doma skuhal v črnem vinu, da bi jih okrasili tudi z izpraskanjem motivov z zobotrebci. Poleg tradicionalnih pirhov so domov odnesli tudi čokoladne, ki jim jih je poklonilo društvo. Ob koncu popoldneva so staršem z veseljem razkazovali svoje umetnine in se domov vrnili židane volje. / Bee

Znanost za mlajše od 18 let

Od 5. do 7. maja bo v Gorici potekala prireditev Scienza under 18. Lani je isti dogodek potekal v Trzinu in bil zelo uspešen. Šole različnih stopenj bodo prikazale svoje znanstvene poskuse. Veliko pozornosti bo namenjeno vodi, energetiki in ekologiji. Organizatorji so si želeli tudi skupnega sodelovanja z Novo Gorico, do katerega je letos prišlo le v omejeni obliki, saj sodeluje le Gimnazija Nova Gorica. Želijo pa si, da bi v prihodnje pristopilo še več slovenskih šol. Poleg prikaza poskusov in razstav o umetnosti v matematiki, računalnikih in radiu bodo tudi predavanja, gledališke predstave in prikazi filmov. V petek zjutraj bodo dijaki na različnih točkah Soče pobirali vzorce vode in jih analizirali. Predvajali bodo tudi film Trenutek reke/Il tempo del fiume Nadje Velušček in Anje Medved ter posnetke, ki so jih ustvarili dijaki. Poleg italijanskih in omenjenih novogoriške šole se bo srečanja udeležilo tudi šest razredov nižje srednje šole Ivan Trinko. Dogodki se bodo zvrstili na dveh prizoriščih: v Državni knjižnici in v goriškem avditoriju. Prireditev podpirajo goriška in trziška občina ter goriška pokrajina, vključile pa so se tudi druge organizacije. Glavni cilj prireditev je sodelovanje učencev in dijakov različnih starosti, prikaz njihovega dela in pogovor s publiko. Namenjena je šolarjem, vabljeni pa so tudi vsi ostali, ki jih zanima znanost.

Kandidatka SSK na listi Demokratske stranke okrožja Gorica VI

Predstavitev Mare Černic

Mara Černic, kandidatka SSK na listi Demokratske stranke, se je v torek, 26. aprila 2011, predstavila v Štandrežu. Predstavitev je potekala na Pilošču pred domom A. Budal. Na predstavitvi so nastopili še pokrajinski tajnik SSK Julijan Čavdek, koordinator goriškega krožka Demokratske stranke Giuseppe Cingolani in pokrajinski koordinator slovenske komponente v Demokratski stranki Aleš Waltritsch. Za kulturno točko je poskrbel MoPZ Sraka pod vodstvom Janka Bana.

Mara Černic - predsednik Enrico Gherghetta je napovedal, da ji bo v primeru zmage zaupal podpredsedniško mesto v pokrajinskem odboru - se je na kratko osebno predstavila, podala obračun svojega odborništvu ter napovedala svoj program za Štandrež in Gorico. V petletnem mandatu se je pretežno ukvarjala z okoljem in ravnanjem z odpadki. Nedvomno največji in najpomembnejši dosežek je nov načrt za gospodarjenje s komunalnimi odpadki za Pokrajino Gorica. Nov načrt postavlja višji cilj - 65% ločenega zbiranja odpadkov do leta 2012 za celotno območje. Posledično prioriteta postaneta reciklaža in proizvodnja novih produktov iz odpadnih materialov: plastike, stekla, papirja itd. Danes je industrija že tako napredovala, da niti sami ne vemo, koliko vsakdanjih predmetov je iz recikliranega materiala: vrtna oprema, otroška igrala, tudi neka-

teri gradbeni materiali. In prav te predmete, ko bodo stari in odrabljeni, bomo lahko spet reciklirani in iz njih naredili nove uporabne proizvode. Odredili so dokončno zaprtje odlagališča Pecol dei Lupi v Krminu in predvideli možnost, da se tudi na našem območju zgradi industrijski obrat za proizvodnjo surovine iz odpadnih materialov.

hudi epidemiji, zaradi katere so v naši pokrajini izgubili skoraj vseh 40% čebeljih družin. Z lovci je bilo sodelovanje zanimivo in odlično, bilo je odkritje novega sveta. Naši briški domačini niso samo lovci, temveč so najprej in predvsem čuvaji lastne zemlje, bogate kulturne dediščine in zdrave ljudske modrosti. Skupaj so zastavili metodo za kontro-

Foto DP

Ob tem je poudarila še nekatere stvari: zelo dobro sodelovanje s kmetijskimi organizacijami, s katerimi so podpisali kar dva pomembna dogovora: - pismo o nameri o načinu razlašanja in plačila protivednosti kmetijskih zemljišč, potrebnih za zgradnjo avtoceste Gorica-Vileš - dogovor o ločenem zbiranju odpadkov iz kmetijstva. Skupaj so tudi uredili publikacijo za uporabo umetnih gnojil in promocijski publikaciji o naših pridelkih in naših vinogradnikih. Čebelarjem so pomagali pri nakupu novih rojev in panjev po

lo populacije divjega prašiča, ki je v Brdih pravi škodljivec. Na področju energije je bila dana visoka podpora uporabi obnovljivih virov energije s finančnimi prispevki za postavitev fotovoltaičnih panojev in naprav za ogrevanje vode s sončno energijo. Zelo pomemben dosežek je tudi odstranitev 10.000 m² azbesta iz privatnih lastnin: kritine, izolacije itd. V tem primeru je vsak občan dobil izplačano polovico celotnega stroška in bil deležen celotnega servisa. Na Krasu je štartal projekt KRAS 2014+. Cilj projekta je dodelati

krajinsko podobo Krasa in ustvariti pogoje za razvoj tudi gospodarskih dejavnosti, ki morajo vedno spoštovati okolje, v katerem se bodo razvijale. Prav zato so ustanovili podjetje LAS KRAS, ki pa žal še ne deluje s polno paro, ker dežela mu ni dodelila dotičnih finančnih dotacij.

PROGRAM MARE ČERNIC ZA ŠTANDREŽ

Gorica je glavno mesto pokrajine, to mora biti ovrdenoteno zaradi njenega kulturnega in duhovnega izročila, zaradi njene pozicije. Gorica in Trzin morata ustvariti sistem za gospodarski in družbeni razvoj našega ozemlja v spoštovanju okolja. Gospodarski razvoj Gorice se mora udeležati preko že obstoječih ustanov in infrastruktur: logistični center SDAG, hitra cesta Gorica-Vileš, industrijska cona, čistilna naprava, bolnišnica. Slovenci moramo še naprej uveljavljati pravice, ki nam pritičejo iz zaščitne zakonodaje in mednarodnih pogodb, še posebej na področjih, kjer smo zgodovinsko prisotni, kot je Štandrež s svojo okolico.

V Štandrežu je večina omenjenih infrastruktura, ki se morajo prilagoditi novim sodobnim izzivom, da bodo primerno odgovorile na potrebe območja ter nudile možnost vzdržnega gospodarskega razvoja ter spoštovale okolje in zagotavljale primerne življenjske raven. Kulturna in športna društva je treba še naprej podpirati zaradi njihove nezamenljive družbene vloge. Soški park mora postati resničnost in biti kraj stika občanov z okoljem, v katerem živijo. V tem sklopu je pomembna dograditev kolesarske steze.

Praznik fitalje v Rupij
Nagovor Mare Černic za 1. maj

Rupi so prizadevni člani domačega PD Rupa-Peč tudi letos priredili Praznik fitalje, na katerem že po tradiciji ob 1. maju nagovori prisotne politike iz kroga stranke Slovenska skupnost. Letos je to bila kandidatka na bližnjih pokrajinskih volitvah v Gorici Mara Černic, katere nagovor objavljamo v celoti. Tudi tokrat so prireditelji pripravili tekmovalje v čvrtju fitalje, tombolo in ples. Vreme je bilo naklonjeno, saj je dež praznik zmotil šele po deseti uri zvečer. Dober dan in srečen 1. maj!!! To je moj drugi govor na Prazniku fitalje v Rupij; kakor prvič, ko sem stopila na ta oder, smo tudi sedaj pred volitvami. Tokrat moram izvoliti novega pokrajinskega predsednika in svet na volitvah, ki bodo 15. in 16. maja. Kakor vse volitve lokalnega značaja so tudi letošnje zelo pomembne za slovensko manjšino. Volitve so priložnost, ob kateri lahko vsak izmed nas pripomore k temu, da se stvari spremenijo. Italijanska državna politična scena je potrebna sprememb. Vendar ni samo politika tista, ki se mora lotiti problemov te države. Vodilni kadri na vseh področjih so po mojem mnenju šibki in niso kos izzivom in težavam, s katerimi se soočamo. Problem zaposlitve, v naši pokrajini in naših krajih predvsem kakovostne zaposlitve, zahteva strateško razmišljanje in sistemsko udeležanje reform. Sprašujem se, kako priti do novih delovnih mest oz. priložnosti za zaposlitev mlajših in starejših. Predsednik Gherghetta je rekel,

da bi rad videl, da ne bi hodili k njemu prosit zaposlitve, temveč da bi mu ljudje predlagali in prikazali nove ideje in nove dejavnosti, ki bi bile uspešne na tem območju. Potrebujemo novih, svežih in konkretnih idej, potrebujemo ljudi, ki razmišljajo in ki bi znali plodno udeležiti svoje misli. Kam naj gremo iskat te ljudi? Edini možni odgovor je, da jih moramo ustvariti; tako pa trčimo po mojem mnenju ob pravi problem: Šola. Šola je naš vzgojni in izobraževalni sistem, na njej sloni naša prihodnost! Zakaj so mednarodne pogodbe ob nastanku Jugoslavije in Italije na teh krajih predvidele, da se z državnimi zakoni ustanovijo slovenske oz. italijanske šole? Ker je to edini način najprej, da ohranimo in nato da razvijemo neko skudnost ali državo. Kratkovidnost italijanskih - in ne samo italijanskih - politikov na tem področju je neverjetna. Šola je za to vlado zadnja briga oz. je samo problem stroškov. Problem je znati uporabljati javni denar na najboljši in najbolj ploden način za našo družbo. Italijanska država namenja nekaj več kakor 1% svojega BDP-ja za znanstvenoraziskovalno delo in ne glede na reformo, ki je bila pred kratkim izpeljana, ne investira niti v šolske stavbe, še manj

pa v človeški kapital oz. potencial na področju šolanja. To je sramotno! To pomeni, da se nove ideje, ki poganjajo naprejši razvoj, rojevajo drugje, tam, kjer imajo študentje in raziskovalci možnost misliti, raziskovati, eksperimentirati. To pomeni, da se ne rojevajo dovolj močni in zdravi vodilni kadri (in ne mislim samo na politiko), kulturno razgledane osebe, ki bi oplemenitile s svojim delom celotno družbo. Kako mislijo italijanski državniki, da bo lahko ta država napredovala, če ne ustvarjajo pogojev za razmišljanje in poglabitev ter predv-

da mora vsak skrbeti zase, da vsakdo lahko dela, kar hoče, da ni pomembno, kaj se dogaja na drugem koncu sveta, "če je meni dobro". Ta neodgovornost do soljudi in okolja nas bo pokopala, ker danes ni "niti več meni dobro".

Potrebujemo in moramo graditi na človeški skupnosti. Vsak izmed nas se mora zavedati odgovornosti, ki jih ima ne samo do sebe, temveč tudi do svojega bližnjega in do vsega, kar ga obdaja. Sistemi ustvarjajo ljudi-osebe in ljudi-osebe ustvarjajo sisteme. Ni res, da je vsak izmed nas to, kar je, ker je tako zapisano v naših genih. Naši geni določajo barvo oči in las, velikost nosa in ušes. Naše bitje (behavior) je sad sistema, v katerem živimo, strukture, v kateri živimo, in sistemi so plod našega razmišljanja, naše ideje o družbi, o načinu, kako morajo ljudje živeti skupaj. Prepričana sem, da manjše skupnosti, kakor je naša, so lahko bolj kos izzivom današnjega časa. Medsebojna odgovornost je večja, angažiranost za druge je večja, občutek pripadnosti neki skupnosti, neke-mu ozemlju, neki skupni zgodovini ustvarjajo osnovno, trdno podlago. Na prihodnjih volitvah bomo imeli Slovenci priložnost, da izvolimo naše ljudi v vodilne organe institucij. Institucije so ljudje. V institucijah morajo biti naši ljudje, zato da lahko upravljajo svoje ozemlje, ki ga poznajo, da pomagajo svojim ljudem in da z zdravim pametno gospodaritvijo temu, kar pravimo javno dobro, ki je last vseh nas.

Foto JMP

KCLB Sedmo priznanje Kazimir Humar

Slavnostna podelitev nagrajencu MePZ Lojze Bratuž

Priznanje Kazimir Humar, ki ga zaslužnim posameznikom ali društvom podeljujejo Kulturni center Lojze Bratuž, Zveza slovenske katoliške prosvete in Združenje cerkvenih pevskih zborov v spomin na pred desetimi leti umrlega msgr. dr. Kazimirja Humarja, kulturnika širokih obzorij in prodornih, nemalokrat tudi kritičnih misli o družbenem in političnem dogajanju pri nas, v matični domovini in po svetu, je letos prejel Mešani pevski zbor Lojze Bratuž, ki zlahka pevsko dogajanje v našem mestu že 60 let. Prav letos slavi ta častitljivi jubilej. Ustanovljen je bil namreč 1. 1951 v tedaj porojenem Slovenskem katoliškem prosvetnem društvu. Takrat, po vojni vihrji, so se Slovenci na Goriškem spet začeli zbirati in obnavljati kulturno življenje.

Zbor je najprej nastopal pod taktirko prof. Mirka Fileja in se v l. 1957 poimenoval po glasbeniku Lojzetu Bratužu. Po smrti prof. Fileja, l. 1962, je vodstvo prevzel Ivo Bolčina. Od l. 1965 do l. 1996 je zbor vsebinsko bogato oblikoval prof. Stanko Jeričijo. Njemu je sledil Stojan Kuret, ki je korenito preobrazil delo v zboru in sestav vodil do l. 2000. Od tedaj ga umetniško usmerja pevovodja Bogdan Kralj. Zbor, ki goji predvsem ljudsko slovensko in umetno pesem, je v teh letih veliko nastopal pri nas in v tujini; sooblikoval je opere, ki jih je na oder postavila ZSKP, in se udeleževal različnih tekmovanj ter bil deležen marsikaterih, tudi prestižnih nagrad, med drugim jubilejno priznanje Javnega sklada Republike Slovenije za 50-letno delovanje. Zbor je čudovit zgled naravnega čezmejneg pevskega prepletanja, saj med 40 članov lahko našteje kar nekaj pevcev iz bližnjih krajev Slovenije.

Slovesna podelitev priznanja Kazimir Humar je bila v torek, 19. aprila, v ne ravno tako zasedeni dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž, kot bi pričakovali za tako priložnost. Med publiko so bili tudi goriška prefektinja Maria Augusta Marrosu, predstavnica Mestne občine Nova Gorica, svetnica Ana Marija Rijavec, ki je zboru čestitala v imenu novogoriškega župana

in z veseljem povedala, da je član sestava tudi Tomaž Slokar, novogoriški podžupan, deželni predsednik SSO Drago Štoka, škofov vikar msgr. dr. Oskar Simičič, prof. Andrej Bratuž in predsednik društva Slovenija v svetu dr. Branko Zorn. Med občinstvom smo po-

Franka Padovan, Dario Bertinazzi, Bogdan Kralj in Marko Terčič (foto DP)

grešali predvsem nekdanje, pa tudi nekatere sedanje člane zbora Bratuž in njihove 'kolege' iz drugih naših zborovskih sestavov. Udeležence slavnostnega večera je nagovoril prof. dr. David Bandelj. Dejal je, da je "MePZ Lojze Bratuž za Gorico več kot le ime zbora, ker je v osebi, po kateri je bil poimenoovan, že združen naboj in cilj stremjenja po kvalitetnem zborovskem poustvarjanju, skrbi za domačo kulturno dediščino in pozornosti do slovenskega človeka v Italiji (...). Zbor stoji danes pred močnim časovnim mejnikom, za katerega verjamem, da ni le cilj, ampak izziv. Želim si, in zato vsem pevcom in pevkam to tudi voščim in privoščim, da bi z zagnanostjo, trdim delom, željo po izpolnjevanju in kvalitetnem poustvarjanju zbor postal vrh piramide, ki bi svoje temelje nosila že v otroškem in mladinskem zborovskem poustvarjanju v Gorici. Pogojev v

našem mestu žal še nimamo, to se trenutno dogaja predvsem v okoliških vaseh. Toda izziv, pred katerim stoji naša prihodnost, je le to, da bi kvalitetno, ne le kvantitetno poustvarjali kulturo. Le kvaliteta nas bo namreč rešila pred tako ali drugačno asimilacijo". Ob koncu

pusstil prostor projekciji Mešani zbor Lojze Bratuž skozi stoletja oz. Na mnoga leta, ki jo je pripravil Niko Klanjšček ob pomoči Tamare Kosič. Utrinki z nastopov, tekmovalj, izletov, pa še iz sprostivnih trenutkov so gledalce popeljali skozi bogato pevsko pot zbora, ki je 60 let kljuboval vsem težavam in vztrajal pri svojem plemenitem poslanstvu. Posebno svečano pa je bilo, ko so stopili na oder Franka Padovan, predsednica ZSKP, Dario Bertinazzi, predsednik ZCPZ, in Franka Žgavec, predsednica KCLB - ona je tudi prebrala utelejitve priznanja -, ki so izročili dirigentu Bogdanu Kralju in predsedniku zbora Lojze Bratuž, Marku Terčiču, priznanje Kazimir Humar in likovni dar, pejsaž Roberta Faganela. Terčič se je prisrčno zahvalil vsem, ki so pripomogli k rasti in vzponu zbora ter mu vlivali poguma za nadaljnje delovanje.

Pevski poklon je prejemniku priznanja podaril čezmejni mladinski zbor Primož Trubar, ki je pod taktirko Davida Bandlja (on je edini 'čezmejni' člen zbora!) uvedel in končal torkovo svečano s skladbami Jesensko jutro Ani Černe, Moj očka Stanka Jeričija in Jubilate Deo Silvana Zavatlava. Spored večera, ki se je prelevil v družabno srečanje ob zdravici, je lepo povezovala mlada študentka Liza Terčič.

Slovensko pastoralno središče v Gorici in dekanija Štandrež sta v nedeljo, 1. maja, pripravila ob beatifikaciji Janeza Pavla II. v telovadnici Slovenskega športnega centra v Gorici skupno mašo z direktno videopovezavo na dogodek v Vatikanu. Dekan Karel Bolčina in g. Marijan Markezic sta somaševala v duhu povezana z Benediktom XVI. Odpadle so številne nedeljske maše v mestu in bližnjih vaseh.

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ
vključno vabi na odprte razstave

FRANCO DUGO
Antološka razstava
ob življenjskem jubileju

umetnika in njegova dela bo predstavil **Giancarlo Pauletto**
glasbeni poklon: **Aleš Lavrenčič**, violina
Hilarij Lavrenčič, klavirska spremljava

Kulturni center Lojze Bratuž
četrtek, 19. maja 2011, ob 18. uri

Med pomladnim cvetjem je vzbrstel nežen cvet,
ELIA, in s svojim prihodom osrečil
mlado družinico, mamico Katjo Ferletič
in očka Manuela Demorija.

Ob lepem dogodku se s kolegico Katjo iskreno
veselimo, Eli pa želimo, da bi na življenjski poti
spremljala Božji blagoslov in sreča!

UREDNIŠTVO in UPRAVA NOVEGA GLASA

ELEZIONI PROVINCIALI POKRAJINSKE VOLITVE 2011 GORICA
v nedeljo, 15., in ponedeljek, 16. maja

v Štandrežu in na Rojcah voli tako:

Mara Černic

Partito Democratico

ELEZIONI PROVINCIALI POKRAJINSKE VOLITVE 2011

Mara Černic

za naše ljudi
za našo Gorico
za našo Pokrajino

Partito Democratico

Obvestila
V petek, 6. maja 2011, ob 20.30 prirejajo v dvorani pokrajinske uprave v Gorici na Korzu Italia SSO, SKGZ in Filologica Friulana predstavitev treh kandidatov za predsednika Goriške pokrajine. Na srečanju bodo kandidati spregovorili tudi o vlogi slovenske manjšine na Goriškem.

Društvo slovenskih upokojencev za Goriško vabi člane na 12. redni triletni občni zbor, ki bo v mali dvorani Kulturnega doma v Gorici, ul. I. Brass 20 v petek, 6. maja 2011, ob 12. uri v prvem sklicu, v drugem sklicu pa bo istega dne ob 17. uri z naslednjim dnevnim redom: 1. izvolitev delovnega predsedstva; 2. poročila predsednika, tajnika, blagajnika in nadzornika; 3. razprava o poročilih; 4. pozdravi gostov; 5. volitve po razrešnici odboru. Ob priložnosti bo razstava slikarskih del društvenih članic in bo nastopil društveni ŽePZ.

Društvo slovenskih upokojencev za Goriško vabi udeležence izleta v Beograd, ki bo od 18. do 22. maja, naj poravnajo ostali znesek v petek, 6. maja, od 17. ure dalje na društvenem občnem zboru v mali dvorani Kulturnega doma v Gorici.

SZO vabi člane in prijatelje na skupno Jurjevanje, ki bo v nedeljo, 8. maja, v Križu ob 50-letnici prvih skavtskih vodov v tej vasi. Zbiranje ob 8. uri, glavni zbor ob 8.30, maša ob 9. uri, obljube ob 14.30, taborni ogenj ob 15.30.

SKRD Jadro iz Ronk vabi v petek, 13. maja 2011, ob 19. uri na praznik v Selce, kjer bo v italijanščini predstavitev knjige Dei nomi e dei luoghi - toponomastica storica del territorio di Monfalcone (zgodovinska toponomastika tržiškega območja) Maurizia Puntina. Knjigo in avtorja, ki bo prisoten na večeru, bo predstavil Fabio Scropetta.

SKPD F. B. Sedej sporoča, da je rok prijave na 41. Festival narodno-zabavne glasbe "Števerjan 2011" podaljšan do 20. maja 2011.

Društvo slovenskih upokojencev za Goriško prireja od 6. do 8. junija tridnevni izlet z avtobusom v Orlovo gnezdo, do Kimskega jezera, v München, Dachau in Salzburg. Vpisovanje po tel. 0481 390688 (Saverij). 0481 882024 (Ivo) in 0481 882183 (Dragica). Potreben je veljavni dokument za tujino. Na račun 100 evrov.

Z Novim glasom v Nemčijo od 14. do 21. junija 2011. Na voljo je še nekaj razpoložljivih mest. Kdor bi se želel pridružiti, naj pohiti s prijavo na upravi v Gorici, tel. 0481 533177, ali na uredništvu v Trstu, tel. 040 365473, ker se vpisovanje končuje.

Slovensko planinsko društvo v Gorici prireja ob 100-letnici ustanovitve večdnevni planinskoturistični izlet v Bolgarijo od 25. junija do 3. julija. Prevoz z avtobusom. Prednost imajo člani.

Pomoč Japonski: Misijonski krožek Rojan zbira denarne prispevke, ki jih bo izročil p. Vladimirju Kosu za sirotišnico v Tokiu in za vse, kar je v tem popotresnem času najbolj potrebno za tamkajšnje ljudi v stiski. Dar lahko nakazete preko banke na: MISIJONSKI KROŽEK ROJAN, via Cordaroli 29, 34135 Trieste, IBAN: IT22 L089 2802 2010 2000 0086 948, Codice BIC: CCTSIT2TXXX, Saksida - tel. 040 362120.

Mlajša gospa išče delo kot hišna pomočnica (likanje in čiščenje). Tel. 00386 31202993 (dosegljiva po 20. uri).

Prodajam trisobno stanovanje v centru Nove Gorice. Tel. 003865 3025373 ali 003865 3037325.

Cestitke
Irina je s svojim prihodom na svet osrečila mamico Katrin, očka Silvana in sestrico Terezo. S srečno družino se veselijo pevci in pevkve zbora Štandrež.

Darovi
Za akcijo riža otrokom misijonarja patra Opeke na Madagaskarju daruje Ivanka Koren 20 evrov.

Ob smrti gospe Milke Tinta je marsikdo daroval za župnijsko cerkev v Podgori. Med temi sta tudi njena sestra Ančka in brat Lojze, ki sta podgorski cerkvi namenila 100 evrov v spomin na drago pokojno.

RADIO SPAZIO 103
Slovenske oddaje (od 6.5.2011 do 12.5.2011)

Radijska postaja iz Vidma oddaja na ultrakratkem valu s frekvencami za Goriško 97.5, 91.9 Mhz; za Furlanijo 103.7, 103.9 Mhz; za Kanalsko dolino 95.7, 99.5 Mhz; za spodnjo dolino Bele 98.2 Mhz; za Karnijo 97.4, 91, 103.6 Mhz; na internetu www.radiospazio103.it. Slovenske oddaje so na sporedu vsak dan, razen ob sobotah, od 21.30 do 22.30. Ob nedeljah od 14.30 do 15.30. Spored:

Petek, 6. maja (v studiu Niko Klanjšček): Zvočni zapis: posnetki z naših kulturnih prireditev - Glasba iz studia 2.

Nedelja, 8. maja (vodi Ezio Gosgnach): Okno v Benečijo: oddaja v benečanskem in rezijanskem narečju.

Ponedeljek, 9. maja (v studiu Andrej Baucon): Narodno-zabavna, zabavna in zborovska glasba - Zanimivosti v naši okolici - Iz krščanskega sveta - Obvestila.

Torek, 10. maja (v studiu Matjaž Pintar): Utrinki v našem prostoru - Glasbena oddaja z Matjažem.

Sreda, 11. maja (v studiu Danilo Čotar): Pogled v dušo in svet: 1797 - Napoleon na Soči - Izbor melodij.

Četrtek, 12. maja (v studiu Andrej Baucon): Lahka glasba - Zanimivosti doma in po svetu - Obvestila.

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ
DEKANJA ŠTANDREŽ
SKUPNOST DRUŽIN SONČNICA
vključno vabijo na predavanje

KRISTUS DA! - CERKEV NE!?

predavatelj dr. Oskar Simičič, škofov vikar za Goriško

Kulturni center Lojze Bratuž
četrtek, 12. maja 2011, ob 20.45

SLOVENSKA ZAMEJSKA SKAVTSKA ORGANIZACIJA
vabi na

SKUPNO JURJEVANJE
nedelja, 8. maja 2011, Sv. Križ pri Trstu

PROGRAM: ob 8.00 zbiranje, ob 8.30 glavni zbor, ob 9.00 sv. maša, ob 14.30 obljube, ob 15.30 taborni ogenj
(za kosilo poskrbi vsak sam)

Poldrugi milijon ljudi z vsega sveta v središču Rima "Božji velikan" Karol Wojtyła med blaženimi

Papež Benedikt XVI. je med beatifikacijsko mašo na vaticanskem Trgu sv. Petra, kjer se je zbralo več kot milijon in pol vernikov z vsega sveta, razglasil za blaženega svojega predhodnika Janeza Pavla II. To se je zgodilo 1. maja, na belo nedeljo oz. nedeljo Božjega usmiljenja, praznik, ki je bil poljskemu papežu posebno drag in ga je tudi sam uvedel. Prvič v zgodovini Cerkve se je zgodilo, da je kakega papeža za blaženega razglasil njegov naslednik. Potem ko je Benedikt XVI., oblečen v liturgična oblačila svojega predhodnika, kmalu po začetku maše, okrog 10.30, v latinščini izrekel besedo "blaženi", so trg preplavili vzkliki veselja, na pročelju bazilike sv. Petra pa so razkrili ogromen portret nasmejanega Janeza Pavla II. Mnogi ljudje so ob tem v molitvi poklekli, številni so tiho jokali od sreče. "Uradna" fotografija novega blaženega kaže papeža Janeza Pavla II. leta 1995, torej tik pred njegovim prvim obiskom v Sloveniji.

Kot je obenem povedal papež Benedikt XVI., se bo bogoslužni spomin na Janeza Pavla II., njegov god torej, praznoval vsako leto 22. oktobra, ob obletnici slovesne maše ob začetku njegovega papeževanja leta 1978. Blaženi Janez Pavel II. je sicer Cerkev vodil več kot 26 let, kar je drugi naj-

sin poljskega naroda je kristjanom po vsem svetu pomagal, da jih ni bilo strah imenovati se kristjani, pripadati Cerkvi in govoriti o evangeliju", je povedal sveti oče, ki je tudi dodal, da je papež Wojtyła s "svojo silo velikana" družbo, kulturo, politiko in gospodarstvo odprl za Kristusa ter dal moč ljudem, da so znova verjeli v Boga. V bolj osebni izjavi je sveti oče Benedikt XVI. še priznal, da ga je bl. Janez Pavel II. osebno navdihoval s svojo molitvijo, še posebej v zadnjih letih, ko

Benedikt XVI. v nedeljo, je bilo "duha svetosti" čutiti že ob pogrebu. Zato je želel, da proces beatifikacije poteka čim hitreje, a vendarle v skladu s predpisi. "Danes je prišel pričakovani dan", je ogromni množici sporočil papež in dodal, da je ta dan prišel hitro, ker je Gospod tako želel. Sveti oče je spomnil na znane Wojtyłove besede: "Ne bojte se! Odprite, na stečaj odprite vrata Kristusu". To, kar je papež prosil vernike, je prvi naredil sam, je podčrtal Ratzinger. Papež Wojtyła je "krščanstvu

njimi 22 poglavarjev držav in vlad, številni ministri in predstavniki petih evropskih kraljevih hiš. V večno mesto je sicer ob tej priložnosti po poročanju tujih tiskovnih agencij prišlo milijon in pol vernikov z vsega sveta, predvsem pa iz Evrope in še posebej iz Poljske, domovine pokojnega papeža, ki so lahko slovesnost spremljali tudi preko 14 velikih zaslonov po rimskih trgih.

Popoldne so se lahko verniki poklonili novemu blaženemu z mimohodom krste s posmrtnimi ostanki Janeza Pavla II., ki so jo med mašo prenesli v baziliko sv. Petra in pred katero je takoj po maši pokleknil in molil tudi sam papež Benedikt XVI. Bazilika je tokrat ostala odprta tako dolgo, kot je bilo potrebno, da so si krsto ostanke ogledali vsi, ki so si to želeli. Preprosto leseno krsto so sicer že v petek prenesli iz grobnice pod baziliko sv. Petra, v ponedeljek pa so blaženega papeža pokopali v kapeli bazilike v bližini znanega Michelangelovega kipa Pieta. Sočutne Device Marije z mrtvim Kristusom v rokah.

Na dan pred beatifikacijo je na antičnem rimskem stadionu Circo Massimo potekalo večerno molitveno bdenje, ki se ga je udeležilo več kot dvesto tisoč ljudi. Po bdenju so se razšli po mestu, mnogi so se zatekli v različne cerkve, ki so ostale odprte tudi ponoči; drugi so še naprej molili, se spovedovali, peli in plesali. V ponedeljek, dan po velikem slavlju, ki je po številu udeležencev presenetilo organizatorje, pa je bila na Trgu sv. Petra slovesna zahvalna maša, ki jo je daroval državni tajnik Svetega sedeža kard. Tarcisio Bertone.

daljši pontifikat v zgodovini. Na Trg sv. Petra so ob slovesni razglasitvi prinesli tudi relikvijo novega blaženega - stekleničko s krvjo Janeza Pavla II., ki so mu jo odvzeli med zadnjim obiskom v bolnišnici, za primer, da bi potreboval transfuzijo. Steklenička s krvjo bo odslej uradna relikvija in so jo razstavili v dragocenem relikviariju. Do papeža sta stekleničko prinesli dolgoletna Wojtyłova pomočnica s. Tobiana in francoska redovnica Marie Simon-Pierre, katere čudežna ozdravitev je omogočila beatifikacijo. Pred razglasitvijo je Benedikt XVI. skupaj z ostalimi prisluhnil besedam generalnega vikarja za rimsko škofijo, kard. Agostina Vallinija, ki je obnovil glavne dogodke iz življenja Karola Wojtyły. Po razglasitvi za blaženega pa se je nadaljevalo bogoslužje. Pri maši so uporabili kelih, ki ga je uporabljal pokojni papež; somaševalo je sto kardinalov, obhajilo je delilo več kot 800 duhovnikov. Sveti oče je v homiliji poudaril velikansko moč in pogum svojega predhodnika pri obrambi krščanstva pred valom, ki se je zdel nepremagljiv. "Ta zgledni

je bil bolan. "Ob številnih zahtevah svoje duhovniške službe je ostal globoko povezan z Bogom. Tudi takrat, tam je bil njegova priča v trpljenju. Gospod mu je postopoma jemal vse, a ostal je skala", je povedal Benedikt XVI.

Postopek beatifikacije Janeza Pavla II. je zdajšnji papež sprožil nekaj tednov po njegovi smrti 2. aprila 2005 in je bil rekordno hiter. Mnogi so sicer razglasitev pokojnega papeža za blaženega zahtevali že takoj po njegovi smrti. Vsi se še spominjamo veličastnega pogreba in vzklikov: "Santo subito! - Svetnik naj postane takoj"! Kot je dejal papež

vrnil tisto upanje, ki je bilo na neki način prepuščeno marksizmu in ideologiji napredka". Pod sončnim nebom se je na Trgu sv. Petra poleg številnih vernikov zbralo tudi okoli 90 visokih državnih delegacij, med

Ob skupnem tržaškem romanju 5.9.1979 sveti oče Janez Pavel II. sprejel slovenski rožmarin

SVETI OČE JANEZ PAVEL II. 5.9.1979 IMEL PRVI NAGOVOR V SLOVENŠČINI

Zelo me veseli, da spregovorim v njihovem jeziku tudi slovenskim vernikom, ki prav tako prihajajo iz tržaške škofije. Pozdravljam vas posebej s prisrčno željo, da bi bila vaša izvirna, kulturna identiteta vključena v obseg družbenega in cerkvenega življenja; da bi bila za vas in za vse resničen prispevek duhovnega bogastva ter počelo vedno bolj plodonosno povezanosti v mislih in delih v Jezusu Kristusu.

Skupno tržaško romanje v Rim vodil škof Lovrenc Bellomi; udeležilo se ga je petsto slovenskih vernikov

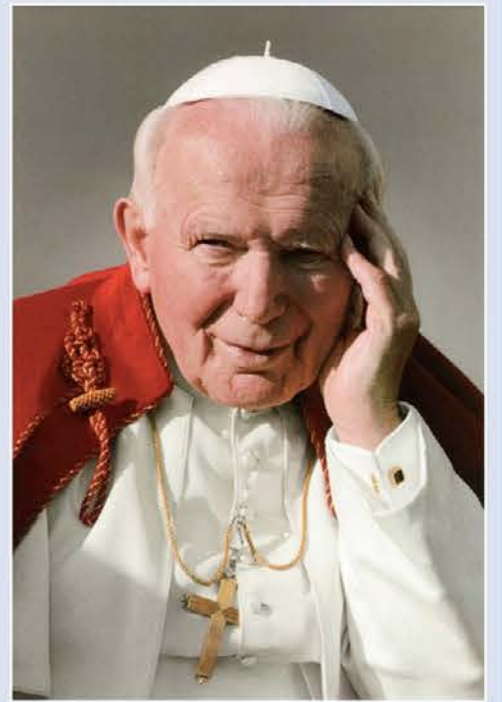
Življenjepis papeža Janeza Pavla II. (1920–2005)

Papež Janez Pavel II. je bil 264. papež oziroma 263. naslednik apostola Petra v vesoljni Cerkvi. Karol Jozef Wojtyła, ki je bil za papeža izvoljen 16. oktobra 1978, se je rodil 18. maja 1920 v Wadowicah blizu Krakova na Poljskem. Bil je mlajši od dveh sinov Karola Wojtyły in Emilie Kaczorowske.

Po končani srednji šoli Marcin Wadowita v Wadowicah se je leta 1938 vpisal na jagelonsko univerzo v Krakovu. Ko so nemške okupacijske sile univerzo leta 1939 zaprle, se je za obdobje štirih let zaposlil. Najprej je delal v kamnolomu, nato pa v kemični tovarni Solvay, s čimer si je zaslužil sredstva za preživljanje, obenem pa se je na ta način izognil deportaciji v Nemčijo. Leta 1942 je v sebi prepoznal klic v duhovniški stan, zato je začel obiskovati predavanja v skrivnem bogoslovnem semenišču v Krakovu, ki ga je vodil nadškof kardinal Adam Sapieha. V tistem času je bil tudi med pobudniki Rapsodijskega gledališča, ki je prav tako delovalo na skrivaj. Po končani vojni je študij duhovniškega posvečenja, ki ga je prejel 1. novembra 1946 v Krakovu, nadaljeval v bogoslovnem semenišču in na teološki fakulteti jagelonske univerze. Kardinal Sapieha je mladega duhovnika Wojtyło poslal na študij v Rim, kjer je leta 1948 opravil doktorat iz teologije na temo vere v delih sv. Janeza od Kriza. V študijskih letih je med počitnicami opravljal dušnopastirsko delo med poljskimi izseljenci v Rimu in med begunci v Franciji, Belgiji in na Nizozemskem.

Po končanem študiju se je leta 1948 vrnil na Poljsko, kjer je deloval kot kaplan v župniji Niegovič blizu Krakova, nato pa v župniji sv. Florijana v samem mestu. Do leta 1951 je bil univerzitetni kaplan in tedaj se je znova lotil filozofskega in teološkega študija. Leta 1953 je na katoliški univerzi v Lublinu predstavil tezo o možnosti utemeljitve krščanske etike na etiki Maxa Schelerja. Pozneje je postal profesor moralne teologije in etike v k-

krakovskem semenišču in na teološki fakulteti v Lublinu. Papež Pij XII. (1939–1958) ga je 4. julija 1958 imenoval za pomožnega krakovskega škofa. Škofovsko posvečenje je prejel 28. septembra 1958 v wawelski katedrali. Papež Janez XXIII. (1958–1963) ga je 13. januarja 1964 imenoval za krakovskega nadškofa, papež Pavel VI.

(1963–1978) pa ga je 26. junija 1967 imenoval za kardinala. Kot krakovski pomožni škof in nadškof je sodeloval na drugem vaticanskem cerkvenem zboru, kjer je veliko prispeval k oblikovanju Pastoralne konstitucije o Cerkvi v sedanjem svetu. Kardinal Wojtyła se je udeležil tudi petih zasedanj škofovske sinode, ki so potekali pred njegovo izvolitvijo. Za papeža je bil izvoljen 22. septembra 1978. Umril je v soboto, 2. aprila 2005, ob 21.37 v apostolski palači v Vatikanu.

Od začetka papeževanja je opravil 146 pastoralnih obiskov v Italiji, kot rimski škof pa je obiskal 317 od 333 župnij na ozemlju rimske škofije. Izven Italije je na mednarodne pastoralne obiske, ki so izraz pastoralne skrbi Petrovega naslednika, potoval 104-krat. V tujino, v Lurd v Franciji, je zadnjič poromal 14. in 15. avgusta 2004, ko je tam sklenil slovesnosti ob 150. obletnici razglasitve verske resnice o Marijinem brezmadežnem spočetju. Zadnje apostolsko potovanje na ozemlju Italije, katere primas je rimski škof, je opravil 5. septembra 2004, v Loreto, kjer je za blažena razglasil dva člana Katoliške akcije.

Papež Janez Pavel II. je dvakrat obiskal tudi Slovenijo: prvič od 17. do 19. maja 1996, ko je obiskal vse tri škofije, drugič pa 19. septembra 1999, ko je v Mariboru za blaženega razglasil škofa Antona Martina Slomška.

Med glavne dokumente njegovega papeževanja sodi štirinajst okrožnic, petnajst apostolskih spodbud, enajst apostolskih konstitucij in štirinajstideset apostolskih pisem. Janez Pavel II. je napisal tudi pet knjig: Prestopiti prag upanja (1994), Dar in skrivnost: ob 50. obletnici mojega duhovništva (1996), Rimski triptih (2003), "Vstanite, pojdemo!" (2004) in Spomin in identiteta (2005).

Sveti oče je razglasil 1.345 blaženih in 483 svetnikov, skupno torej 1828 oseb, ki so dosegle čast oltarja. Vodil je devet konzistorijev, na katerih je imenoval 231 kardinalov, imenovanje enega kardinala pa ostaja in pectore. Vodil je šest plenarnih zasedanj kardinalskega kolegija. Od leta 1978 dalje je sklical petnajst zasedanj škofovske sinode: šest rednih splošnih zasedanj (1980, 1983, 1987, 1990, 1994, 2001), eno izredno splošno zasedanje (1985) in sedem posebnih zasedanj (1980, 1991, 1994, 1995, 1997, 1998 in 1999).

Noben papež v zgodovini se doslej še ni srečal s tako velikim številom ljudi kot Janez Pavel II. Na več kot 1160 splošnih avdiencah, ki jih je imel ob sredah, se je srečal s približno 17,6 milijonov vernikov. Potrebno je prišteti še posebne avdience in maše, ki se jih je samo v jubilejnem letu 2000 udeležilo več kot osem milijonov romarjev. Na milijone vernikov je nagovoril na pastoralnih obiskih v Italiji in po svetu. Rekordno število beležijo tudi avdience za politične voditelje. Opravil je 38 uradnih obiskov, imel 737 avdienc ali srečanj s predsedniki držav ter 245 avdienc s predsedniki vlad.

Kratki

V prihodnje trije režiserji v umetniškem vodstvu SSG

Upravni svet Slovenskega stalnega gledališča se je na svoji seji dne 26.4.2011 po poglobljeni razpravi odločil za teamsko umetniško vodenje gledališča in sklenil, da podeli mandat za umetniško vodstvo gledališča v naslednji sezoni režiserjem Borisu Kobalu, Sergeju Verču in Jaši Jamniku.

Gre za vsebinsko in formalno inovativno odločitev, ki upošteva specifično prostora in namembnost našega gledališča. Gledališče mora še naprej utrjevati svojo vlogo osrednje kulturne in umetniške ustanove Slovencev v Italiji, ki s svojim nesporno kvalitetnim estetskim izrazom bogati in dopolnjuje pluralna hotenja naše skupnosti in je kot taka tudi kulturni posrednik med narodi, tako na krajevni kot na državlji in evropski ravni.

Obenem se US SSG iskreno zahvaljuje dosedanemu umetniškemu vodji g. Primožu Beblerju za opravljeno delo, saj je v času najhujše krize SSG znal ohraniti visoko umetniško raven in sporočilnost našega gledališča in upa, da bo lahko tudi v prihodnje sodeloval z njim. US SSG bo v prihodnje na tiskovni konferenci predstavil novo umetniško vodstvo in smernice njegovega delovanja. / Upravni svet Slovenskega stalnega gledališča

Pojasnilo k članku o Primorskih slovenističnih dnevih v Bukovici

Spoštovani, odzivam se na članek *V ospredju aleksandrinke in motiv emigracije*, ki je bil objavljen v Novem glasu 21. 4. 2011. Moja izjava v Bukovici na 21. slovenističnih dnevih: *Kaj ostane od ženske, ki je izgubila obe dojki* - je bila kljub takojšnjemu opravičilu napačno razumljena. Hotel sem s simbolom povedati tole: *Kaj ostane od ženske, ko se odpove dobroti in materinstvu?* Dojki sta namreč simbol materinske ljubezni in darovanja. Ker sem bil zmeden in razburjen, zapeljala pa me je tudi izjava neke udeleženke simpozija, češ da sem to rekel pač kot provokacijo - sem zgrešeno potrdil njeno mnenje, nisem pa v opravičilu navedel tega, kar sem zgoraj pojasnil. Še enkrat se opravičujem vsem ženskam, še posebno sorodnicam aleksandrink. Žal mi je, da mi v Bukovici pred mojim odhodom ni uspelo razložiti simboličnega pomena izjave. Vsekakor ni bilo mišljeno dobesedno! / Marjan Tomšič

48. literarna nagrada Vstajenje

Prejemnica je prof. Alenka Rebula

Dne 19. aprila 2011 se je sestala na sedežu Slovenske prosvete v Donizettijevi ulici 3 v Trstu komisija zettijevi ulici 3 v Trstu komisija literarne nagrade Vstajenje v sestavi prof. Lojzka Bratuž, prof. Robert Petaros, prof. Zora Tavčar, prof. Diomira Fabjan Bajc, prof. Neva Zaghet, prof. Magda Jevnikar in urednik Marij Maver. Iz lanske izvirne knjižne bere je komisija pregledala 14 del zamejskih in zdamskih avtorjev z letnico 2010. Odločila je, da nagrado Vstajenje prejme Alenka Rebula za knjigo *Sto obrazov notranje moči*, ki je izšla pri Mladinski knjigi z letnico 2010.

Alenka Rebula, po poklicu profesorica na Državnem pedagoškem in družboslovnem liceju Antona Martina Slomška v Trstu, je avtorica več leposlovnih knjig, ki so imele izreden uspeh pri bralcih (*Globine, ki so nas rodile; Blagor ženskam*; pesniški zbirki *Mavrični ščit in V naročju*).

Knjiga *Sto obrazov notranje moči* je bogato esejistično razmišljanje, ki v izbranem jeziku in s poetičnostjo prehaja v izvirno literaturo.

Za komisijo, Marij Maver

Denar za nagrado je prispevala ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA z Opčin.

Svečana podelitev nagrade je bila v ponedeljek, 2. maja 2011, v Peterlinovi dvorani v Trstu.

Literarna nagrada Vstajenje

Dne 19. septembra 1963 so se zbrali v Trstu na sedežu Slovenske prosvete, ul.

Donizetti 3, predstavniki zamejskih demokratičnih in katoliških organizacij, revij, časopisov, Mohorjeve družbe iz Gorice in Celovca in na pobudo duhovnika in pesnika dr. Stanka Janežiča ustanovili Literarno nagrado Vstajenje v Trstu. Namenjena je zamejskim in zdamskim pesnikom, pisateljem in znanstvenikom, ker ustvarjajo v težjih razmerah kakor v matični domovini, imajo manjši odziv in navadno tudi ne dosežejo nobenega drugega javnega priznanja. Nagrado dobi delo, ki je na umetniški višini, temelji na vrednotah zahodnoevropske kulture in krščanstva, znanstveno delo pa na trdnih znanstvenih osnovah, izšlo pa je v letu pred podelitvijo nagrade.

Nagrada se podeljuje v velikonočnem času, zato se imenuje "Vstajenje". Seja za določitev nagrade je na veliki teden, sklicuje jo predsednik, odločitve se sprejemajo z večino glasov.

Komisija je neodvisna od strank in društev, sama se dopolnjuje in sama skrbi za denar in podelitev nagrade. Komisijo danes sestavljajo: Lojzka Bratuž (predsednica), Marij Maver, Diomira Fabjan Bajc, Robert Petaros, Zora Tavčar, Neva Zaghet in Magda Jevnikar. Od 1973 poklanja denar Zadružna kraška banka na Opčinah in nagrado podeljuje njen predstavnik na svečani prireditvi.

V nedeljo, 1. maja, je obhajal častitljiv življenjski jubilej dragi prijatelj

in dragocen sodelavec

MARIJAN BRECELJ

Ob tem lepem dogodku mu vse dobro vošči

GORIŠKA MOHORJEVA DRUŽBA

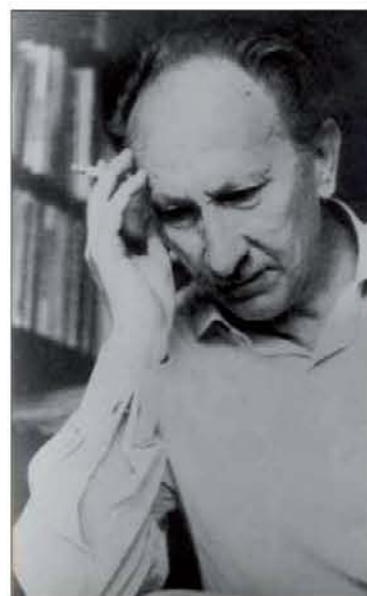
Nekateri pogledi na Edvarda Kocbeka (I.)
Vse življenje je bil Cerkev
zvest kristjan

V zadnjem času sem v našem zamejskem tisku prebral nekaj člankov o Edvardu Kocbeku. Pravilno je, da se piše in tudi o njem razmišlja. Je pa zopet res, da je težko uskladiti različne poglede na Kocbeka, pa tudi na njegove izjave in misli, ki jih je zapisal. To je razumljivo, ker je pač veliko pisal, in kdor veliko piše, velikokrat pade tudi v "nemilost navzkrižnega ognja". Obenem pa naj poudarim, da je še veliko njegovih rokopisov neobdelanih, kot tudi neobjavljenih. Kljub temu bi k omenjenima člankoma rad dal nekaj dopolnil, ker vem, da je le malo drugače, kot se pri nas večkrat o njem piše in razpravlja, saj sem s Kocbekom samim imel kar nekaj stikov, pa tudi zato, da ti, ki jih ta tema zanima, lahko spoznajo še drugo plat, ki je morda komu manj poznana.

Kocbek in krščanstvo
Rad je pisal o veri in vernosti. Poudariti pa moramo, da je zanj

bila pristna vera "osebno doživljanje božjega". Kocbek je bil vse življenje tudi Cerkev zvest kristjan, ki je s svojo družino redno obiskoval nedeljsko mašo, kar je tudi izjavil njegov sin Jurij. To je tudi na njegovem pogrebu izrecno poudaril ljubljanski pomožni škof dr. Stanislav Lenič, ki je vodil pogreb. Moja pripomba o tem je samo ta, da sva se kar nekajkrat "srečala" v vrsti pred spovednico v uršulinski cerkvi v Ljubljani, kjer je spovedoval dr. Anton Strle, in da sem ga ne samo po spovedi, ampak tudi drugače velikokrat "ulovil" zamišljenega v klopi v sredi uršulinske cerkve na desni strani. Kolikor je nanesel pogovor o božjem, ste takoj zapazili, da se je redno zatopil v neki duhovno-kozmični svet, ki je bil resnično njegov. Obenem pa ne smemo pozabiti, da je bil zelo kritičen do klerikalne politike, pa tudi do krščanskega integritizma,

ki je doživel zavrnitev na II. vatikanskem koncilu. V tem smislu je bil za nas Slovence Kocbek

predhodnik koncilnega duha. Kocbek in OF V omenjenem zamejskem tisku

v obeh zadnjih člankih je o tem kar nekaj netočnosti. Kocbek ni samo s skupino krščanskih socialistov soustanovitelj OF. Organizacijo OF je soustanovil s strani kristjanov, ob Kocbekovem krogu, takratni najmočnejši sindikat na Slovenskem JSRZ. To članstvo je bilo ob ustanovitvi OF najštevilnejše. JSRZ je bil krščansko socialistično usmerjen po idejah Janeza Evangelista Kreka. Predsedoval pa mu je Srečko Žumer, Tone Fajfar je bil tedaj tajnik in Aleš Stanovnik odvetnik sindikata, obenem tudi njegova politična glava. Prav zato je Kocbek zahteval, naj Aleš Stanovnik postane član Izvršnega odbora OF, sam pa se je vedno imel za kulturnika in simpatizerja krščanskih socialistov. Stanovnika je Kocbek predlagal zato, ker je bil politik in avtoriteta v krščanskem sindikatu. A ker je bil Kocbek kot kulturnik javno bolj uveljavljen in po mnenju partije politično neambiciozen, je bil zanj sprejemljivejši. Kocbekov krog je obsegal predvsem socialno in kritično usmerjene kristjane intelektualce, ki pa so, glede na število članov partije, bili kar številni. Poznano pa je, da so borci in aktivisti NOB-ja bili po večini katoličani.

Ambrož Kodolja
(Sledi nadaljevanje)

50 let Andreja Malniča

Goričan v pravem pomenu besede

Minuli ponedeljek, 2. maja, je naš prijatelj, sodelavec, skoraj bi se nam lahko zapisalo član uredništva, saj smo nanj navezani, pogosto pa nas tudi obišče sredi dela v uredništvu, Andrej Malnič, etnolog in direktor Goriškega muzeja slavil petdesetletnico v krogu sorodnikov in prijateljev. "Majda, kje bi imeli nekaj prostora za Malniča?"

Na slovensko ga ne gre staviti, smo v uredništvu modrovali, pa čeprav živi in dela na slovenski strani Goriške; na goriške strani tudi ne, ker bi mu s tem jemali vseslovensko razsežnost njegove ustanove kot tudi njemu samemu, saj je sicer res do zadnje kaplje krvi Goričan, a je sočasno eden redkih Slovencev, ki se zavedajo pomena Goriške na obeh straneh državne meje, zato je tudi

Foto DPD

eden redkih javnih in vplivnih ljudi, ki so stalno navzoči na naših kulturnih prireditvah, če le more, pa dejavno pomaga z Goriškim muzejem in to vespovsod,

kjerkoli more, a mu to ne preprečuje, da ne bi v javnosti tudi posegel z jasno besedo, ko gre za reševanje vseslovenskih vprašanj.

"Pa ga dajmo na kulturno!" smo se zmenili, čeprav smo tudi tu imeli pomisleke, ker naš Andrej presega tudi ozko kulturno dejavnost, je namreč eden tistih goriških mož, ki je družbeno vedno dejaven, v aktivno politiko je bil že večkrat vabljn, a je vedno odklonil iz preprostega razloga, ker ve, kaj za goriški prostor pomeni Goriški muzej, v katerem se je ob dr. Branku Marušiču, mag. Slavici Plahuta, Dragu Sedmaku, Marku Vuku in vrsti drugih imenitnih goriških izobražencev formiral, kalil in prekalil v človeka, na katerega se lahko zaneses, predvsem pa se lahko zaneses na njegovo dano besedo, kar v današnjih časih, ko konjev ni več, ni malo, če seveda še velja, da beseda ni konj. Če vam iskreno zaupamo, da smo v uredništvu že resno zasrbljeni, "kaj je z Malničem", če se nam ne javi teden dni,

saj smo ga sicer vajeni na "prvi redakcijski seji" skoraj vsako jutro v baru Pace na Travniku, pa lahko še dodamo, da je Andrej tudi človek, ki resnično živi obe

Gorici. V Novi Gorici rojen diha z Gorico od otroštva dalje in zato se ne smete čuditi, če je danes tudi eden od imenitnih slovenskih sogovornikov italijanskih izobražencev iz Gorice.

Kot človek, ki je študiral vedo o obnašanju in navadah ljudi, etnologijo, tudi trpi, ko vidi, kaj se z Gorico dogaja danes. Bil je namreč med prvimi, ki je napovedal smrt Travnika ob zaprtju predora in neskončno dolgih javnih delih. Prav tako ga najdemo vedno v prvih vrstah, ko gre za javno in vedno dobronamerno opozarjanje uradne Ljubljane, naj se vendarle le zave pomena Goriške za vseslovenski prostor. Lahko bi zapisali, da je človek meje, ki pa mejo vsakodnevno dejavno prerašča, je sin mladega mesta, ki pa izjemno dobro pozna kmečko kulturo, zasidran v slovenski omiki, a odprto do italijanske kulture, ki mu je blizu predvsem zato, ker je Goričan. Predvsem pa je to "naš Andrej Malnič", s katerim ob kavi in v uredništvu vsakodnevno delimo naše življenje, javno, zasebno, manjšinsko in večinsko, naš in njegov prostor, v katerem nam je dano živeti, in nam ni vseeno, kakšnega bomo za seboj pustili. Bog te živi, Andrej, na mnoga leta in ostani nam zvest!

PIKA NA (PESMI) Majda Artač Sturman

Čuj, veter piše razdivjan...

Čuj, veter piše razdivjan
čez tuje zemlje cvetno plan...

To ni vihar, ni piš vetrov -
to glas nemirnih je duhov!

Pradedov to glasovi so,
pradedov to duhovi so...

Vzdihujejo in jočejo,
čez dol in goro stočejo:

"Kjerkoli sonce sije tod,
prebival nekdanj naš je rod.

Sedaj tod tujec širi se,
ošabno nam šopiri se...

Premehki pač mi bili smo...
da zemljo mu pustili smo...

Tedaj pa je nasilnik naš
pod jarem upognil tilnik naš..."

Anton Aškerc (1856 - 1912)

V zadnjem času sem v razredu po programu začela prebirati Aškercove pesmi, zato sem spet segla po rdeči miniatarki, ki je leta 1984 izšla pri Cankarjevi založbi in jo je uredil pesnik Janez Menart. Vnovično listanje po zbirki je potrdilo v meni prepričanje, da večkrat berem (o) vedno ene in iste kanonizirane pesmi, ne da bi poglobili poznavanje pesniškega opusa s samostojnim brskanjem po zbranem delu, antologijah in zbirkah.

Menart je v knjižici med izborom poleg balad in romanc zgodovinskega in ljudskega značaja predstavil manj znane, a občutene socialne, miselne, popotne in domovinske pesmi. Med njimi so mojo pozornost pritegnili zgornji verzi. Uvrščajo se v tok domoljubne poezije in zvenijo kot odmev na konkretno prostorsko in časovno stvarnost druge polovice 19. stoletja, motivno pa me spominjajo na Gregorčičevo *Na potujčeni zemlji*. Bolečino zaradi izgubljene domače zemlje je Aškerc zajel v osem dvorstičnic, ki učinkujejo pre-

gledno, razumljivo, izrazito realistično. Opazna je prisposoba vetra, ki v resnici ponazarja nemirno valovanje duhov pred-

nikov. Mene je najbolj nagovorila še vedno aktualna sporočilnost predzadnje kitice. V njej na izpostavljenem mestu beremo *Premehki pač mi bili smo...*, to misel pa podkrepi in poudarja tudi večkratna raba treh pičic, ki s svojo odprtostjo nakazujejo vrsto vprašanj, odgovorov in trpkih ugotovitev o pomenu domače zemlje.

Kratke

Za boljšo nego občinskih cest

Na veliki četrtek je v Zgoniku potekala seja občinskega sveta, kjer sta svetnika Slovenske skupnosti kot običajno aktivno sodelovala pri odločitvah.

Svetnik Tomaž Špacapan je ob krepko pozitivnem letnem proračunu ocenil, da bi občina lahko bolje skrbela za svoje ceste. Pri tem se je posebej zaustavil prav pri križišču sredi vasi v Brišičkih, kjer vaščani že dolgo dobesedno sami popravljajo globoke luknje v asfaltu, ki jih povzroča voda. To se pojavlja že dalj časa, zato je svetnik opozoril upravo tudi na druge morebitne tovrstne primere v občini. Uprava se je strinjala s pripombo. Župan je obljubil, da bo sprožil postopek za prepotrebna dela.

Svetnik Zbogor je uvodoma spet vprašal podžupana Rada Miliča, kako je s problemom divjadi v občini, kasneje pa se je zaustavil pri sredstvih za fotovoltaično namestitve, ki bi jih Pokrajina nudila Občini v širšem roku. Ker bi se Občina poslužila posojila banke, bi lahko to predstavljalo problem pri upravljanju proračuna prihodnjih let.

Deželni svetnik Igor Gabrovec podpira prizadevanja Odbora za Cerovlje

Deželni svetnik Slovenske skupnosti Igor Gabrovec popolnoma soglaša s stališči domačinov iz Cerovelj in okoliških vasi, ki so se združili v akcijski odbor proti načrtovani trasi hitre železnice. Ta naj bi po zadnjem preliminarnem načrtu popolnoma opustošila vasico pod Grmado, uničujočih posledic pa ne bodo izvzete niti druge vasi, ki naj bi jih podzemna trasa oplazila ali kar presekal. To je primer Nabrežine postaja, kjer naj bi visoko hitrostni vlaki ponovno zagledali luč in blazno vožnjo nadaljevali v smeri Trsta na popolnoma novem viaduktu.

Škodli, ki bi jo tako načrtovana hitra železnica povzročila posameznikom in skupnostim na površju, gre dodati še nepredvidljive posledice na onesnaževanje zraka zaradi povečanja prašnih delcev od izkopavanja in prevažanja materiala ter na ravnovesje neznane mreže podtalnih voda in črpalšč pitne vode.

Na srečanju v Cerovljah 19. aprila je tekla beseda tudi o problemu novega elektrovida družbe Terna, ki se kar tesno povezuje in prepleta z načrtom hitre železnice. Družbi ju tudi popoln prezir in omalovaževanje mnenja in vloge domačinov, ki o načrtih niso bili zadostno informirani. Redke ugovore, kot je, denimo, nasprotovanje Agrarne skupnosti, pa načrtovalci itak obravnavajo kot nepotrebne šaro. Za naše območje se vsem pomislekom dodaja tudi narodno-jezikovni element, saj načrtovalci nikjer ne spoštujejo načela dvojezičnosti tega prostora in obvez, ki iz tega sledijo.

Deželni svetnik Gabrovec bo tudi v svojih institucionalnih pristojnostih in v sodelovanju s somišljeniki podprl prizadevanja domačinov, ki nasprotujejo gradnji nove hitre železnice in namesto te preprosto predlagajo posodobitev obstoječih železniških povezav, ki obratujejo daleč pod realnimi zmogljivostmi.

Svetniško vprašanje Igorja Švaba

V zvezi s problemom poškodovanega zidu na dvorišču osnovne sole Alberta Sirkca v Križu in bližnjega otroškega vrtca, za katerega so starši že posredovali pri občinskih uradih, a žal brezuspešno,

Foto: IG

je občinski svetnik Igor Švab predstavil županu Robertu Dipiazzu nujno svetniško vprašanje, s katerim ga sprašuje, kdaj in kako namerava občinska uprava poskrbeti za popravilo, saj je od neurja minil že dober mesec in občina do sedaj ni poskrbela za nič drugega, kot da je iz varnostnih razlogov dvorišče ogradila s plastičnim trakom, in če je ta popravila uvrstila v seznam nujnih del, za katere bi lahko črpala sredstva iz posebnega sklada, ki ga je Dežela namenila Občini Trst kot nujna sredstva za sanacijo poškodb po močni burji, ki je prizadela naše kraje konec februarja in v začetku marca.

je občinski svetnik Igor Švab predstavil županu Robertu Dipiazzu nujno svetniško vprašanje, s katerim ga sprašuje, kdaj in kako namerava občinska uprava poskrbeti za popravilo, saj je od neurja minil že dober mesec in občina do sedaj ni poskrbela za nič drugega, kot da je iz varnostnih razlogov dvorišče ogradila s plastičnim trakom, in če je ta popravila uvrstila v seznam nujnih del, za katere bi lahko črpala sredstva iz posebnega sklada, ki ga je Dežela namenila Občini Trst kot nujna sredstva za sanacijo poškodb po močni burji, ki je prizadela naše kraje konec februarja in v začetku marca.

Nagrada mednarodnega festivala operete
Prejemnik angleški
tekstopisec Tim Rice

Can you feel the love tonight, I don't know how to love him, Don't cry for me Argentina so samo nekateri biseri iz neskončne zakladnice uspešnic, ki so nastale po besedilih Tima Ricea. Angleški tekstopisec je zaradi izrednih umetniških dosežkov prejel 23. nagrado Mednarodnega festivala operete ob tržaškem gostovanju angleške produkcije muzikala Chess, kate-rega je v osemdesetih letih napisal libreto, ki sta ga uglasbila člana skupine ABBA Björn Ulvæus in Benny Anderson. Podelitev kipca umetnika Uga Caraja je potekala v veliki dvorani gledališča Rossetti v obliki odprtega srečanja s publiko in novinarji. U-

gledni nagradjenec je po priložnostnih govorih prijazno odgovoril na vsa vprašanja, od odnosa do "zbirke" oskarjev, Tony in Grammy nagrad, ki jih hrani na domu v Cornwallu, ali "zelo britanske" ljubezni do kriketa, vse do lepote in težav poklica. Razkril je tudi, da je bil obisk Trsta pred petdesetimi leti njegov prvi stik z Italijo. Redkobesedni, a hudomušni Sir Tim je živeča legenda, saj so po njegovih tekstih nastale mojstrovine kot Evita, Jesus Christ Superstar, The Lion King, Aladdin, Beauty and the Beast. Andrew Lloyd Web-

PETERLINOVA DVORANA Etika in prihodnost

Ali bi Jezus Kristus danes
šel na volitve?

O vprašanju, ali bi Jezus Kristus danes šel na volitve, ki ga je mladim udeležencem tretjega srečanja niza Etika in prihodnost pred nedavnim v Peterlinovi dvorani postavil slovenski sociolog dr. Ivan Štuhec, so se kresala mnenja. Nekateri so namreč trdili, da bi pojem politike bil za Jezusa preozek, saj je "On Bog vseh ljudi", in da današnja politika nikakor ne bi zrcalila Njegovega čutenja; drugi so bili mnenja, da bi Gospod vsekakor izbral svojo volilno možnost, ker bi s tem dokazal, da je dober državljani.

Dr. Štuhec je v nadaljevanju nagovoril sodelujoče v razpravi, izhajajoč iz svetopisemskega načela dajte Bogu, kar je Božjega, cesarju, kar je cesarjevega. V tem pojmu se namreč po njegovem mnenju najbolj zrcali šahovnica manevrskega prostora, v katerem naj bi se gibali Cerkev in država. "Kot je dejal papež Benedikt XVI., naloga države je skrb za pravičnost in mir, Cerkev pa je sebi po drugem vatikanskem koncilu pripisala skrb za vero in moralo". V tej dihotomiji pa je Cerkev vsaj v javnem mnenju potegnila krajši ko-

nec: vselej se namreč cerkvena institucija istovetno oziroma zreducirano zgolj z dogmatično moralo, se pravi s tem, "kar se ne sme poče-

vidik, prav zato pa postane meja med resorjem Cerkve in države dokaj tanka in prepustna. Tudi pravičnost ("merilo vsake poli-

Foto: IG

ti...". Ta katehetska napaka je osnovana na starozaveznem etosu, novozavezno sporočilo namreč presega ta vidik in luči osebnega odnosa kristjana do Boga. "Cerkev zato zasleduje vero in moralo v odnosu do Jezusa Kristusa: to spoznanje je temelj drugega vatikanskega koncila". Potemtakem so pristojnosti Cerkve glede vere in morale postavljene v novoveški

tike") je namreč etično in posledično moralno vprašanje. "Zato je dobro, da tudi kristjani uresničujemo svojo vizijo pravičnosti znotraj družbenega in političnega življenja", je dejal dr. Štuhec, ki se je obenem poglobil v nekatere vprašljive strateške poteze cerkvene ustanove, ko se spušča na politično področje. Gre za vprašanje sredstva argumentiranja – temelja

DSI Tokratni gost France Arhar

Slovenska denarna osamosvojitvev
s političnim projektom tolarja

Ponedeljkov večer pred velikonočnimi prazniki je bil v Peterlinovi dvorani zgodovinsko obarvan. Numizmatično društvo Valvasor je namreč ob dvajseti obletnici osamosvojitve Slovenije v sodelovanju z Društvom slovenskih izobražencev imelo v gosteh nekdanjega guvernerja Banke Slovenije Franceta Arharja, enega najvidnejših slovenskih bančnikov in ključno osebo za uvedbo nove valute leta 1991. Arhar je bil guverner osrednje slovenske banke od leta 1991 do 2001.

Sedanji direktor Unicredit banke v Sloveniji je prisotnim spregovoril o slovenski monetarni osamosvojitvi in o filozofskem ozadju le-te. Sam je mnenja, da "nikogar ne zanima barva denarja, ampak njegova stabilnost. Ko se je po prvi in drugi svetovni vojni zaradi hiperinflacije spreminjala vrednost denarja v nekaj urah, se je

izgubljal občutek za mero". Arhar je uvodni del večera namenil tudi filozofskim vprašanjem, saj denar sam po sebi nima etične vrednosti, a pomembno je, kako ga dobiš.

Dalje je predavatelj podčrtal velike težave, s katerimi so se spopadali pred dvajsetimi leti. Veliko je bilo debat, ali usmerjati pozornost v inflacijo ali v rast, saj je denarna stabilnost najpomembnejša. Slovenski človek je bil takrat že zafrustriran s politiko cenovne nestabilnosti prejšnje valute. Ker so ljudje to že preizkusili, so točno vedeli, kakšna mora biti nova valuta. Takrat je inflacija na mesečnem nivoju bila 22,5 odstotna, obrestna mera pa 960 odstotna. Ker slovenski trg ni bil samozadosten, je bil cilj valute, da ima Slovenija stabilen denar. France Arhar je navzoče v Peterlinovi dvorani v drugem delu predavanja spomnil na moto an-

gleške borze: "Beseda je moja zadolžnica". Razložil je, da se pogodba začne pri dani besedi, zato sta beseda in volja glavna elementa vsake pogodbe. Tako je pri uvedbi nove valute bilo pomembno predvsem zupanje: verjamem vanjo in jo spoštujem? Ko pa so se končno odločili za tolar, je bila največja težava, kako določiti tečaj novi valuti in kakšno obrestno mero določiti. Tako so "9. oktobra 1991 ob štirih zjutraj določili tečaj dvaintrideset tolarjev za nemško marko". Odločitev je bila prava, je dejal Arhar, ljudje so namreč z uvedbo tolarja imeli vse večje zupanje, vsako leto se je obrestna mera višala in raslo je število zasebnikov in podjetij, ki so svoje prihranke imeli v tolarjih. Ob izteku večera je nekdanji guverner Banke Slovenije podčrtal, da se "pravna država začneja pri

političnega soočanja – ki ga Cerkev ne zna suvereno uporabljati, kajti Resnica – moralno izhodišče Cerkve – argumentiranja ne potrebuje. "Cerkev mora delovati na nivoju civilne družbe, če pa gre na sekularno področje s svojimi zahtevami, se težko sprijazni z dejstvom, da se na tem področju njen glas postavlja ob bok drugim vidikom, da je skratka njen glas eden izmed tolikih. Cerkev težko opravlja s političnimi sredstvi".

Po mnenju dr. Štuhca je torej odnos mogoče le v primeru, da bo Cerkev delovala v družbenem tkivu z dialogom, z argumentiranjem, ne pa s političnim bojem. Najti je treba ravnotežje med pravičnostjo v družbi, ki jo bo morala zasledovati država, Cerkev pa bo morala nadaljevati po poti negovanja vprašanja človekove osebe in njegove notranjosti. "Cerkev mora skrbeti za duhovne probleme ljudi, mora še naprej gojiti kulturo evangelizacije z nepolitičnimi sredstvi po načelu t. i. 'mehke politike'. Slovenska Cerkev se je v letih po osamosvojitvi ukvarjala s posvetnimi zadevami, kar je dajalo vtis, da je postala pravi politični subjekt. Vstopno mesto za našo ustanovo je zgolj človeška stiska", je dejal predavatelj, ki se je obenem vprašal, ali bo v prihodnje za obstoj Cerkve še potrebna državna struktura Vatikana s papežem kot državnim poglavarjem, ali bo vloga svetega očeta dovolj tolmačiti v smeri duhovnega očeta.

IG

pogodbi. Težava je v tem, da je danes nastopila kriza vrednot, saj ni več nekdanje poštenosti". Arhar je še dodal, da je "denar zaupanje v neko konvencijo. Ker zajema Slovenija majhno denarno področje, je bil politični projekt tolarja zelo pomemben, a tudi tvegan".

Ob tej priložnosti so člani numiz-

matičnega društva postavili razstavo, na kateri so prvičasni tolarški boni, prvi bankovci in kovanci samostojne Slovenije.

Sin

ber mu je v šestdesetih letih predlagal poskus na glasbeno-gledališkem področju. Začela se je tako pot dvojice, ki je pustila neizbrisne sledi v zgodovini muzikala, kasneje pa so izredni dosežki nosili podpis uglasbitev Eltona Johna ali Alana Menkena. Rice ne povečuje svoje kariere, raje pripoveduje o srečnih naključjih, ki

so pripeljali do svetovne slave. Po njegovem mnenju se uspeh muzikala vsekakor začne pri dobri zgodbi, učinkovita uglasbitev pa je razlog, da lahko sprejmeš tudi manj posrečeno postavitev, kar se je pogosto dogajalo z muzikalom Chess (Šah).

Petindvajsetletna pot tega muzikala je bila precej strma; kakovost-

na produkcija, ki je z gostovanjem v Rossettiju prvič obiskala celineško Evropo, pa naj bi predstavljala dosedanji vrhunec. Razlog, da je delo doseglo razmeroma manjšo popularnost, tiči verjetno v atipični, nadpovprečno kompleksni dramaturški in glasbeni zasnovi. Libreto se nekoliko razvlečeno razvija med politično-družbenimi vprašanji in sentimentalnim trikotnikom: tajnica in ljubimka ameriškega šahovskega prvaka se v času hladne vojne zaljubi v ruskega, svetovnega prvaka, ki zanjo zapusti ženo, otroke in tudi rojstno državo, katere meje ostajajo "okrog njegovega srca". Američan, ki obenem trpi zaradi frustriranih družinskih odnosov iz otroških let, se skuša maščevati, ob koncu pa pomaga tekmeču, ki se po zmagi vrne k ženi. Vsebinsko prenatrana celota

se zrcali tudi v raznolikih sugestivnih uglasbitvah. Pop uspešnici, kot sta *One night in Bangkok* ali *I know him so well*, sta samo vrh ledene gore, ki jo sestavljajo skoraj operni prizori z dueti, terceti, kvarteti in zbori, neobarokne medigre, ljudsko obarvane točke. Nasprotje med rockovskim, nagoniskim Američanom in reflektivnim, liričnim Rusom se učinkovito razvija tudi na področju različnih pevskih sposobnosti odličnih interpretov, najprijetnejše presenečenje pa je bilo nastopanje orkestrašev na odru v večstranski instrumentalno-pevsko-koreografski vlogi, ki je ovrjednola njihovo široko izrazno paleto. Skrb pri realizaciji kakovostne uprizoritve se je odražala v izbiri zasedbe, kot tudi v učinkovitem scenemskem okviru, ki ga razgiba uporaba videa, ne nazadnje v prikupnih kostumskih stilizacijah črno-belih figur na šahovnici.

PAL

BOLJUNEC Slovensko prosvetno društvo Mačkolje

Sijajni Strel nad Amazonko

Zgodba Martina Strela je nedvomno več od gole zgodbe športnika, ki se je v svojem življenju odločil za preplavanje najzahtevnejših rek na svetu. Njegove pustolovske izkušnje gre raje postaviti v širši okvir, ki ga ob športnih podvigih tvori in odlikuje še sočasno modrostno stopnjevanje zavesti o lastnih vsestranskih človeških sposobnostih. To je namreč neka notranja rast, ki ga po zgledu Homerjevega Odiseja (ali bolje arhetipa heroja zahodne kulture) vodi v nenehno merjenje in prekorajenje lastnih telesnih, duševnih in intelektualnih meja: v tem vidiku gre razlagati njegovo pretvorbo iz športnega človeka v biznismana, v krojača lastne podobe. Martin Strel je danes pripravljen uresničiti klasičen scenarij najzlahtnejše ameriške mitologije, po kateri junak izrablja vse prilagoditve, ki mu jih usoda ponudi za to, da bi dosegel končni uspeh. Zanj to sedaj pomeni čakanje na ameriško državljanstvo, možnost predavateljske kariere na ameriških znanstvenih inštitutih in univerzah, promocija dokumentarnih filmov, ki prikazujejo njegove maratonske podvige: skratka pomeni zgolj izboljšanje lastnih življenjskih standardov s suvereno menedžersko obdelavo lastnih plavalniških dejanj. O dejanskem stopnjevanju te osebne rasti se je občinstvo v boljunškem gledališču France Prešeren lahko prepričalo na lastne oči, ko je Martin Strel, gost večera, ki ga je Slovensko prosvetno društvo Mačkolje pod pokroviteljstvom Slovenske prosvete in občine Dolina priredilo v petek,

8. aprila, enostavno predavanje preosnoval v pravi šov. Maratonski plavalec je namreč občinstvo aktivno vključil v dogajanje na podlagi kviza: posameznike, ki so pravilno odgovorili na njegova vprašanja, je nagradil s svojimi marketinškimi nagradami, kar pa je ostalo v stendu, je dal na prodaj! "Vse prodajam, tudi sebe...", je dejal Strel in tako občinstvu jasno potrdil vtis, da se

je dosežke spada plavanje po celi reki Donavi in Mississippiju. To je leta 2002 preplaval po vsej njeni dolžini, od izvira do izliva, in s tem postavil absolutni dolžinski rekord v maratonskih plavanjih. Leta 2004 se je odločil preplavati kitajsko reko Jangce: v 51 dneh je preplaval 4.003 kilometre in tako presegel rekord Mississippija. Največji izziv pa je moral šele priti: leta 2007 se je

Martin Strel in Saša Rudolf (foto A. Novak)

vedno bolj odmiška 'domačim' standardom in se urno približuje 'ameriškim'. Martin Strel se je rodil leta 1954 v Mokronogu na Dolenjskem. Pravijo, da so v tem kraju ljudje mokrih nog in ta stari ljudski rek se je Martina Strela tako prejel, da je večji del svojega življenja prebil v vodi na številnih plavalnih maratonih. Na predavanju je občinstvo lahko spoznalo – na podlagi Strelovega kramljanja z novinarjem Sašo Rudolfom in videoposnetkov njegovih podvigov –, da med njegove največ-

Martin Strel namreč spopadel s samo Amazonko. Plaval je 66 dni, več kot 10 ur dnevno in skupno preplaval 5268 kilometrov, od Atalaye v Peruju do izliva v Atlantski ocean v Belemu v Braziliji. S tem podvigom se je zapisal v zgodovino in postal za vselej mož, ki je premagal Amazonko! Kot je uvodoma povedal predsednik društva Niko Tul, je bil Martin Strel kar štirikrat vpisan v knjigo rekordov, po vsem svetu mu tako priznavajo naziv Big River Man. Slovenski plavalec je svojo šport-

no kariero hotel spojiti tudi s pomembnim človekoljubnim geslom "plavam za čiste vode, mir in prijateljstvo". Dejal je, da bo v kratkem ustanovil v ZDA neprofitno organizacijo, ki bo širila politiko negovanja pitnih vodnih virov. Martin Strel je na začetku svojega športnega delovanja plaval tudi v morski vodi, v zadnjih letih pa se je odločil izključno za sladke vode (reke, jezera). Na boljunškem večeru je slovenski plavalec spregovoril o temeljnih pripravah pred vsakim podvigom. Dejal je, da je zahtevnost posamezne ekspedicije odvisna tudi od čistoče vsake reke. Strel je ocenil, da so najbolj čiste reke, kar jih je preplaval, Amazonka in Parana v Južni Ameriki, kemično dober je tudi tok Donave do Dunaja; najbolj onesnažena reka pa je nedvomno Jangce. Posamezne odprave zahtevajo tudi predhodno soočenje z možnimi nevarnostmi rečnih tokov: s tega vidika je Amazonka predstavljala hud izziv zaradi prisotnosti nevarnih podmorskih živali (ozbi zobje piranh so med drugim preizkusili njegov hrbot ...). Enako nevarne so tropske bolezni zaradi zahrbtnosti. Strel je zaupal, da med večdnevni maratonom spi največ dve uri na noč, izredno pomembna je prehrana, ki jo tvorijo sveže juhe, zelenjava, ribe, vitamini dodatki in priljubljeno vino – cviček. Med plavanjem 'pokuři' do 12 tisoč kalorij, njegov metabolizem je že sprožil veliko zanimanja med prehrabeniškimi znanstveniki. Telesna moč je po njegovem mnenju relativna, pravšnji odnos do posameznega izziva se namreč rodi in razvije v glavi ... V kratkem Martina Strela čaka nov izziv: reka Colorado!

IG

Obvestila

Društvo slovenskih izobražencev vabi v ponedeljek, 9. maja, ob 20.30 v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3, na srečanje z znanstvenikom, raziskovalcem delfinov in dolgoletnim direktorjem Neuroanatomskega inštituta v Bernu prof. Giorgiom Pillerijem. Na večeru bodo tudi predstavili njegovo avtobiografijo "Kramljanje o medicinski šoli".

SZO vabi svoje člane in prijatelje na skupno Jurjevanje, ki bo v nedeljo, 8. maja, v Križu ob 50-letnici prvih skavtskih vodov v tej vasi. Program: zbiranje ob 8. uri, glavni zbor ob 8.30, sv. maša ob 9. uri; obljube ob 14.30, taborni ogenj ob 15.30.

V župnijski dvorani v Nabrežini bo do nedelje, 8. maja, na ogled razstava več kot 700 pirhrov z vsega sveta. Urnik: v četrtek ob 16. do 19. ure, ob sobotah in praznikih od 9. do 12. ure ter ob 16. do 19. ure.

Acquafitness - tečaj za vse, ki želijo izboljšati psihofizično počutje in doseči optimalno telesno formo. Skupinska vadba v vodi je primerna za vse starosti in poteka pod strokovnim vodstvom. Tečaj se odvija na Pesku. Info in prijave na www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 328 4559414.

Romarski izlet na Bled. Toplo vabljeni v soboto, 21. maja 2011, na romarski izlet na Bled, Brezje in okolico. S čolni bodo izletniki odpeljali na otok, nato si bodo ogledali okolico Bleda in Brezje, kjer jih bosta čakala dobro kosilo in sv. maša. Avtobus bo odpeljal s

trga Oberdan ob 7. uri, iz Sesljana ob 7.15, Nabrežine ob 7.20, Sv. Križa ob 7.25, s Proseka ob 7.30 ter z Opčin ob 7.45 (po želji tudi odhodi z drugih vasi). Za vpis (čim prej!) in ostale informacije pokličite tel. št. 347 9322123.

Z Novim glasom v Nemčiji od 14. do 21. junija 2011. Na voljo je še nekaj razpoložljivih mest. Kdor bi se želel pridružiti, naj pohiti s prijavo na upravi v Gorici, tel. 0481 533177, ali na uredništvu v Trstu, tel. 040 365473, ker se vpisovanje končuje.

Pomoč Japonski: Misijonski krožek Rojan zbira denarne prispevke, ki jih bo izročil patru Vladimirju Kosu za sirotišnico v Tokiu in za vse, kar je v tem popotresnem času najbolj potrebno za tamkajšnje ljudi v stiski. Dar lahko nakažete preko banke na: MISIJONSKI KROŽEK ROJAN, via Cordaroli 29, 34135 Trieste, IBAN: IT22 L089 2802 2010 2000 0086 948, Codice BIC: CCTSIT2TXXX, Saksida - tel. 040-36-21-20.

Darovi

Za Društvo Rojanski Marijin dom darujeta Iza Arban 10 evrov in N. N. 30 evrov.

Misijonski krožek Rojan je prejel:

Za akcijo misijonarja patra Vladimirja Kosa, za potresence in sirotišnico v Tokiu: Devetak Tadej 20 evrov.

Za akcijo riža otrokom misijonarja patra Pedra Opeke na Madagaskarju: Levstik Tatjana 200 evrov.

Za slovenske misijonarje: Kamnik Bojan 25, Vončina Adelka 20, Morenčič Dragica 5, Cerkenvik Teodoro 50 evrov.

Pismo iz Japonske

Misijonski krožek Rojan je prejel pismo misijonarja Vladimirja Kosa, ki deluje na Japonskem: *Spoštovana gospod in gospa Saksida! Iskren Boglonaj Vam za vse, kar v svoji krščanski ljubezni načrtujete za našo sirotišnico na robu Tokia.*

V sirotišnici živijo otroci od 2. in pol do 17. leta starosti, ko morajo dom zapustiti; dom jim pri tem pomaga na različne načine. Po tej katastrofi je veliko več sirot sprejetih v sirotišnico.

Veliki marčni potres - in cela vrsta majhnih potresov do danes - je prizadel, hvala Bogu, sirotišnico le malenkostno. Smo namreč precej daleč od epicentra in poplavljenih pokrajin. Ker nihče ne ve nič o vzroku potresov, da bi jih lahko kontrolirali, še vedno - vsaj mi kristjani - prosimo dobrega Boga, da se nas usmili, saj potresi na Japonskem lahko nastanejo na najbolj nepričakovanih krajih.

Večja nevarnost za otroke je atomsko onesnaževani zrak. Če mi bo dana finančna pomoč za sirotišnico, jo bom tej izročil izključno za vse, kar je potrebno, da se otroci ne okužijo; npr. v obliki začasnega bivališča kje drugje na jugu Japonske.

Še enkrat se Vama zahvalim, da tako požrtvovalno skrbite za misijone po svetu! Menim, da bo Vajino veselje v Nebesih večje kot Vajine žrtve na zemlji! S prisrčnim pozdravom ostajam vdani, Vladimir Kos misijonar

MARIJANIŠČE Oopenska dekanija
Drugi sestanek
pastoralnega sveta

Pred nedavnim se je v Marijanišču na Opčinah sestel dekanjski svet slovenskih vernikov tržaške škofije, da bi pregledal opravljeno delo, zbral morebitne predloge in načrtoval prihodnje pobude. Pastoralni svet openske dekanije (PSOD), ki je posvetovalnega značaja, je bil ustanovljen 17. oktobra lani. Njegovi člani so duhovniki, eden ali dva izvoljena predstavnik župnij, predstavniki škofijskega pastoralnega sveta, predstavniki katoliških organizacij in škofijskih komisij ter redovniki. Do zamisli za ustanovitev pastoralnega sveta je prišlo, ker se na škofijski ravni večinoma govori

o italijanskih problemih, za slovenske pa ni posluha. PSOD se sestane dvakrat v letu: v postu in oktobru, pa tudi po potrebi.

Kot je zapisano v statutu, se je seja začela z molitvijo in branjem odlomka iz Svetega pisma, nato pa je dekan g. Anton Bedenčič pozdravil prisotne. Podčrtal je osnovni cilj druženja, in sicer poživitev verskega življenja in aktivno sooblikovanje slovenskega dela tržaške stvarnosti. "Ker je vse manj župnij, je treba poiskati nove oblike sodelovanja na dekanjski ravni", je poudaril predsednik PSOD Bedenčič in opozoril na novo obliko delovanja, tako imenovane "celice". Cerkev oz-

nanja veselo sporočilo oziroma oznanilo, vse pa mora voditi k skupnosti. "Župnija je misijonska celica. Zato mora vsak laik oznanjati v družini, pri sosedih, v službi in prostem času. To ni delo duhovnikov, temveč celic, ki pridobijo nove ljudi", je še dodal Bedenčič.

Sledilo je branje področnih skupnosti iz mesta, z Brega in Krasa. V mestu imajo težave, ker ni jasno določeno, koga naj oskrbuje slovensko pastoralno središče. Trije dušni pastirji skrbijo za Sv. Ivan, Rojan in Barkovlje ter Škedenj in Sv. Ano, medtem ko ni še znano, kam spadajo Katinara, Žavlje in Sv. Barbara ter Sv. Vincencij. Področna skupnost se v mestu sestaja vsak drugi petek v mesecu, na srečanjih pa so definirali splošne zadolžitve, uredili članstvo in spletno povezavo. V Bregu so imeli dve srečanja o temi *Kako pričevati v razkristjanjenem svetu o Kristusu*. Iz poročila je razvidno, da

imajo dobro organizirano mladinsko pastoralo s katehezo do štirinajstega leta starosti. Poleg rednih mesečnih sestankov poteka poleti v Dragi oratorij s celodnevni bivanjem. Tudi področna skupnost s Krasa se je sestala na dveh srečanjih, na katerih so ugotovili, da bo precej dela ob iskanju skupnih točk. Mladinska skupina se medtem pripravlja na birmo. Ob koncu srečanja so prišle na dan težave slovenskih vernikov z italijanskim verskim tiskom, saj, kot je bilo poudarjeno na srečanju, "za Vito Nuovo Slovenci ne obstajamo". Nekateri vidijo rešitev v tem, da bi odgovorna oseba stopila v stik z uredništvom omenjenega časopisa, ostali pa so mnenja, da slovenski verniki ne sodelujejo z njim, ker berejo druge časopise, kot sta Naš vestnik in Novi glas, poleg tega pa še slovenske: Ognjišče, Družino in druge.

Metka Šinigoj

Slovenska skupnost o slovenskem šolstvu v Italiji
Kritičen pogled na nov
zakonski osnutek

Stranka Slovenska skupnost obžaluje dejstvo, da je sen. Tamara Blažina, ki je bila izvoljena tudi s podporo slovenske stranke in njenih volivcev, pred dnevi formalizirala vložitve novega zakona o slovenskem šolstvu v Italiji, ki v veliki meri prezira predloge in pripombe Slovenske skupnosti. Zakon se pripravlja že nekaj let, politične komponente skupnega

predstavištva pa so bile z njegovo vsebino dejansko seznanjene šele pred kratkim, ko so bile igre v glavnem že končane. Po pripombah skupnega zastopstva se je senatorka ponovno sestala z marsikatero komponento, razen s političnimi strankami, ki niso mogle nič več pristaviti h ključnemu dokumentu. V novem zakonskem osnutku beležimo popolnoma novo vlo-

go deželne posvetovalne komisije za izobraževanje v slovenskem jeziku, ki naj bi bila okrepljena s predstavniki krajevnih uprav, izbranih po nejasnem sistemu, in bi nato prevzela celo vrsto ključnih pristojnosti, ki ji pa zaščitni zakon ne pripisuje. To pomeni, da se s tem zakonom spreminja tudi zaščitni zakon. Omenjena komisija bi praktično nadomestila skupno politično manjšinsko zastopstvo, kar se tiče slovenskih šol v Italiji, in bi opravljala tudi težke politične izbire zakonskega značaja. V tej komisiji nimajo nobene vloge ne besede predstavniki krovnih organizacij Slovencev ali druge ob-

like političnega predstavištva. Njena sestava se zelo hitro spreminja in torej ne zagotavlja dolgoročnega načrtovanja izbir in razvojnih smernic. Ob tem gre pripomniti, da se zaradi izbire te komisije lahko tudi niža raven zaščite, saj je komisija merodajna za šolske izbire, kot to pojasnjuje 23. člen osnutka. Zato je ta njena vloga za SSK nesprejemljiva. V zakonskem osnutku je nerazumljivo zapostavljeno znanje slovenskega jezika. Jezikovne kompetence zlasti neučnega, a tudi učnega kadra v slovenskih šolah niso točno definirane po potrebah poučevanja v slovenščini. Za izobraževanje prihodnjega učnega kadra ni zahtev po teča-

jih in v sposobljanju dosledno v slovenščini, marveč se pisec zakona zadovoljuje z okvirnimi in polovičnimi predvidevanji. Zakon odpira pot k uvajanju večrazrednic, ki se lahko za našo šolo spremenijo v dvorezen nož in smo jih zato do danes zadržali, kjer se je le dalo. Financiranje tega zakona pa naj bi bilo odvisno od klestenja uradnih vozil raznih uprav, kar ne daje nobenega jamstva. Slovenska skupnost bo temeljito proučila še ostale vprašljive člene novega zakonskega osnutka, ki pa žal že na prvi pogled ne nudi nobenega zagotovila glede prihodnosti slovenske šole v Italiji in jo pravzaprav prepušča pogub-

nemu toku italijanskega vsedržavnega izobraževalnega sistema. Svoje popravke bo Slovenska skupnost že v prihodnjih tednih posredovala pristojnim političnim in parlamentarnim sogovornikom v Rimu. Slovenska šola v Italiji je ključnega pomena za obstanek in razvoj naše narodne skupnosti. Ni slučaj, da je bila kot taka tudi navedena že v mirovni pogodbi in v mednarodnih dogovorih med Italijo in nekdanjo Jugoslavijo. Tam zapisana jamstva moramo danes nadgraditi na novih temeljih, pa vendarle ne za ceno, da se odpovemo v času pridobljenim pravicam.

Peter Močnik

Kanadski slovenski kongres ob 20-letnici slovenske osamosvojitve

Vodja opozicije Janez Janša v Torontu

V soboto, 9. aprila, je Kanadski slovenski kongres praznično slavil 20. obletnico slovenske osamosvojitve. Kanadski slovenski kongres je posebno povezan s tem zgodovinskim dogodkom, saj se je 12 delegatov KSK tiste dni mudilo v Ljubljani na ustanovnem kongresu Svetovnega slovenskega kongresa. Prav v ta namen je povabil nekdanjega predsednika slovenske vlade, da se pridruži skupnemu slavljenju.

zahvalil za koristne informacije in sočasno tudi poudaril potrebo po sodelovanju, posebno v nekaterih sektorjih slovenske industrije, in vse prisrčno povabil na skorajšnje srečanje v Sloveniji.

Ob treh popoldne se je srečal s predstavniki slovenskih organizacij v Kanadi. Pogovor je na srečanju vodil predsednik VSKO gospod Marjan Kolarič, ki je vse udeležence povabil, naj dejavno sodelujejo pri razgovorih in povejo

spod Janez Janša pozdravil vse rojake in izrazil zadovoljstvo, da more biti na današnji večer prisoten pri praznovanju zgodovinske obletnice. Janšev govor je bil resnično vsebinsko temeljit in skrbno pripravljen. Ko je govoril, je na njegovem obrazu bilo opaziti sproščenost in zadovoljstvo. Na začetku govora je dejal, da je bilo nastajanje slovenske države v samem začetku izredno težavno. Bili smo brez diplomatskega zbora,

KSK je povabil k sodelovanju Slovensko gospodarsko zbornico in Vseslovenski kulturni odbor. Tako je bilo to srečanje z gospodom Janšo vseslovensko srečanje.

Gospod Janša je došel na torontsko letališče 8. aprila pozno zvečer, kjer so ga pričakovali slovenski mladinci v narodnih nošah s slovensko zastavo na čelu. Predsednik KSK France Rihar mu je izrekel dobrodošlico in mu izročil slovenski šopek. V soboto zgodaj zjutraj se je srečal s člani KSK odbora v klubskih prostorih. Pogovor je tekel predvsem o kongresni organizaciji v Kanadi in njenem delovanju v slovenski skupnosti. Vesel se je razgovarjal z nekdanjimi prijatelji in ob koncu srečanja se je zahvalil za poslanstvo, ki ga KSK opravlja v slovenski skupnosti v Kanadi. V soboto dopoldne je imel na slovenskem radiu daljši pogovor, ki je bil še isti dan dosegljiv slovenskim rojakom v Ontariu.

Opoldne se je srečal s slovenskimi poslovneži na delovnem kosilu, kjer mu je predsednik zbornice gospod Jože Cestnik izrekel dobrodošlico in vse prisotne povabil k razgovoru, katerega so se prisotni polnoštevilno tudi udeležili. Člani zbornice so poročali na splošno o kanadskem gospodarskem stanju in večina se je izrekla, da se sedanja mednarodna kriza ni kaj močno dotaknila kanadskega gospodarstva, posebno finančnih institucij. Vodja opozicije Janez Janša je na koncu kosila nagovoril prisotne, se jim

tudi o morebitnih težavah v kanadski večkulturni družbi. Gospod Janša je pazljivo spremljal pogovor in marsikaj tudi vprašal, predvsem v povezavi s Slovenijo in njenimi institucijami, ki skrbijo za delo s slovenskimi rojaki po svetu. Gast se je ob koncu zahvalil za tako odlično organizirano informativno srečanje in vsem organizacijam zaželel vse dobro pri njihovem nesebičnem narodnem delu. Tudi pri predstavnikih je bilo opaziti zadovoljstvo, ki je žarelo z njihovih obrazov.

Zvečer ob sedmih se je udeležil kulturne prireditve, ki je bila tokrat odlično organizirana s številnimi sodelujočimi gosti. Večerno akademijo je uvedla vokalna skupina Plamen, ki je odpela kanadsko in slovensko himno. Predsednik KSK je nato pozdravil vse navzoče, poseben pozdrav je veljal gostu gospodu Janezu Janši, katerega so nagradili stoji z velikim aplavzom, potem je pozdravil veleposlanika gospoda Tomaža Kunstlja, generalnega častnega konzula gospoda Jožeta Slobodnika s soprogo, predstavnika kanadskih Slovencev v svetu Slovencev v zamejstvu in po svetu pri vladi RS, gospoda Staneta Kranjca. Voditeljica večera je nato povabila k besedi veleposlanika Tomaža Kunstlja, ki je izrekel javno zahvalo Kanadskemu slovenskemu kongresu in poudaril doprinos KSK ob nastajanju slovenske države. Izrekel je posebno zahvalo kongresni organizaciji. Po predstavitvi gosta iz Slovenije je go-

svetovna javnost nam ni bila naklonjena, bili smo sami... Vzdržali samo zato, ker smo čutili slovensko enotnost, in kot je dobesedno izrekel, "božjo pomoč". Predsednik je zato v izredni govorniški pozi ponovil, če bomo Slovenci v pomembnih zgodovinskih trenutkih složni, bodimo prepričani, da bo slovenska prihodnost zagotovljena. Gospod Janša se je v svojem govoru popolnoma odmaknil slovenskemu nemiru. Gospod Janša se je v Torontu predstavil kot moder in zrel državnik, zato trdimo, da je bil njegov nastop v Torontu 'prezidental'. Osnovna misel njegovega celotnega nagovora je bila: Slovenci se moramo zavedati dejstva, da je v zgodovinskih trenutkih enotno nastopanje skupna blaginja, "najvišji zakon". Janez Janša se je s svojim nastopom predstavil kot videc "prihodnjih stvari". Kanadski Slovenci smo mu hvaležni, da nam je zapustil nepozabno vizijo slovenske prihodnosti.

V drugem delu akademije je bil poudarek na glasbi. KSK je za to priložnost povabil iz Argentine slovenskega rojaka basista, člana znamenite opere Colon, gospoda Luka Debeveca-Mayerja, ki je vse navzoče navdušil s svojim briljantnim nastopom. Na klavirju ga je umetniško spremljala ga. Nastazija Zibrat. Gospod Debevec je teden prej osvojil slovenske rojake v Hamiltonu, na Niagarskem polotoku.

France Habjan

ZCPZ Gorica in PD Podgora Natečaj Bogomir in Mirko Špacapan

V nedeljo, 15. maja, organizirata Združenje cerkvenih pevskih zborov Gorica in PD Podgora v župnijski cerkvi v Podgori šesti natečaj cerkvenega zborovskega petja Bogomir in Mirko Špacapan. Prireditve, ki se bo pričela ob 16. uri, ima namen spodbujati lepo in dovršeno petje po slovenskih cerkvah. Zaradi izrednega povpraševanja je bilo letos sprejetih na natečaj kar 8 zborov, in sicer: Župnijski mešani pevski

zbor Šempeter, Župnijski mešani pevski zbor Trnovo (Ljubljana), Mešani pevski zbor Jože Srebrnič Deske, Mešani pevski zbor Brezovica, Cerkevni pevski zbor Železna Kapla (Koroška - Avstrija),

Cerkveni pevski zbor Cecilija Kobal (Škofja Loka), Mešani pevski zbor župnije sv. Martina Velenje in Mešani pevski zbor F. B. Sedej (Števerjan).

Po končanem sporedu se bo sestala strokovna komisija, ki jo sestavljajo mag. prof. Ivan Florjanc, prof. Bogdan Kralj, pevovodja Peter Pirih, pevovodja Dario Bertinazzi in pevovodkinja Loredana Sajovic.

Prvovrščeni zbor bo prejel denarno nagrado v višini 600 evrov, drugi 400 evrov in tretjevrščeni 200 evrov. Letos bo prvič podeljena posebna nagrada publike v višini 300 evrov; prejel jo bo zbor, ki ga bo izbralo občinstvo. Vabljeni so vsi ljubitelji zborovskega petja.

VIDA VALENCIČ

KO SE DOTAKNEŠ OSEBE

Dom

Pred časom sem vzela v roke knjigo s fascinantno platnico. Debelejša knjiga o razliki med hišo in domom oz. kako iz hiše, torej materialnega prostora, ustvariti nekaj povsem drugačnega, splet različnih duhovnih vezi, kateremu pravimo dom. Včasih se dogaja, da se lahko počutiš "doma" v prostoru, času, z osebami, ki so morda zelo oddaljene od tvojega izvora. Včasih nameno ma iščeš to oddaljenost, potrebuješ jo, da bi dejansko videl samega sebe. In potem se vračaš, predručen.

Živo se spominjam posebnega občutka "doma", ki me je obdajal v Walesu, povezanosti z ljudmi, pa čeprav se je naše življenje prej in kasneje tako zelo razlikovalo. Spominjam se takratnega razmišljanja, ali mi je morda "namenjeno", da uberem povsem drugačno pot na tujem. A spomin je še živ tudi na misel, ki se je vila dalje: "bila bi vedno tujka". Kot profesorica italijanščine na krajevni univerzi, ki je živela v isti Sanvorian Road. Dvajset let v drugi državi in vedno tujka.

Petnajst let zatem, mesec dni staža v Cardiffu. Povsem drugačno občutje. Nič keltske bukolike, nobene narave, veliki nogometni stadion in standardni občutek osamljenosti večjega mesta.

Večno sem iskala nekaj, prostor, osebo, občutek, ki bi zame postal "dom". Spominjam se italijanskega duhovnika v vatikanski bolnišnici v armenskem mestecu Bogu-za-hrbtom. Kot je za določene duhov-

niške redove predpisano, se je tudi on pogosto selil. Z razliko od drugih pa so bile njegove razdalje znatno večje. Spominjam se njegovega stavka: "Tako krčevito se opiramo geografskih prostorov, materialnosti hiše, ko pa je dom edinole v nas. Zato me stalne selitve tudi ne težijo, nasprotno: mišlim, da so del moje biti".

Z grozo me spomin vodi dalje do stavka, ki mi ga je takrat namenil tedanji fant: "Morda pa bi se lahko tudi midva selila iz ene države v drugo. Ti bi itak lahko delala kjerkoli, jaz tudi". Takrat nisem razumela notranjih občutkov, ki so me prevevali, zato pa jih lahko danes. Strah pred nedorečenostjo, pred večnim iskanjem "doma", ki ga resda nosiš edinole v srcu, je pa predvsem zelo vezan na občutek popolnega sprejetja in občutka, da si končno na poti, za katero niso več potrebne dereze. Vsaj zame je bilo tako.

Pred kratkim mi je goriški prijatelj srednjih let povedal, da mu predstavlja stik z gozdom

vračanje v maternico. Spominjam se, da sem se takrat zdrznila in pomislila, da ja, tudi sama sem nekajkrat občutila posebno vznesenost zlitja s tisto samoto, ki je tako polna skritega življenja. Ob tistih besedah sem pomislila, da je "dom" res maternica, občutek popolnega sprejetja, odnos s prostorom, osebo, samim sabo, kjer si lahko tak, kakršen si, z vsemi dvomi in "napakami" vred. Morda ga iščemo vse življenje, morda ga najdemo, spet izgubljam, morda predručimo. Vedno pa nosimo s sebi.

Zahodni in jugozahodni predel mesta (63) GORICA, NJENE ZANIMIVOSTI IN NJEN ČAS

Mariza Perat

Kraj se je za novo cerkev Srca Jezusovega zdel vsestransko primeren, vendar pa do gradnje le-te ni prišlo, čeprav je načrt zanjo bil izdelan že leta 1891. Pripravil ga je arhitekt Anton Laščak.

Pozneje so odločili, da bo cerkev od glavne mestne ulice nekoliko bolj odmaknjena. Tako so sklenili, da jo zgradijo v bližini stavbe, v kateri so bivali jezuiti, to je na kraju, kjer jo vidimo danes.

Dne 2. decembra 1911 je bil postavljen temeljni kamen za novo cerkev.

Prišla pa je prva svetovna vojna in dela so se ustavila.

Po vojni so dela spet pričeli, vendar pa so zaradi gmotnih težav načrt za gradnjo nove cerkve vedno znova spreminjali in prilagajali. Končno je leta 1934 bil sprejet načrt, že tretji po vrsti, arhitekta Maksa Fabianija (Luciano Spangher: Voce Isontina: 11.6.1988).

Cerkev je 18. junija 1938 posvetil goriški nadškof Karel Margotti, ki si je največ prizadeval, da je cerkev bila dograjena. Prav zaradi te zasluge je nadškof Margotti, z razliko od večine goriških nadpastirjev, pokopan v tej cerkvi.

Župnija Srca Jezusovega od leta 1970 vodijo jezuiti. Do leta 2007 so tu imeli središče "Stella Mattutina", kjer so se zbirali mladi italijanske in slovenske narodnosti z namenom, da bi se med seboj bolje spoznali in bi tako znali drug druge-

Arhitekt Maks Fabiani

ga bolj spoštovati. Skupino je vodil p. dr. Marko Ivan Rupnik. Župnija Srca Jezusovega zdaj vodijo škofjski duhovniki (Podatki: p. dr. Dino Dalla Vecchia).

V bližini je nekdanja ulica Studenitz, ki se je pozneje preimenovala v ulico Alvarez, danes pa jo poznamo kot ulico Diaz.

Španski plemič Alvarez je tu zgradil palačo, ki jo je namenil za sirote.

/ dalje

Cerkev Srca Jezusovega (foto DPD)

Nič več omejitev za zaposlovanje Slovencev v Avstriji in Nemčiji

Za del politike boj za oblast pomembnejši od usode države

V Sloveniji potekajo ali pa se kažejo procesi in dajejo izjave politikov in drugih "znanih obrazov" družbe, države in strank, ki največkrat niso združljive z naravo, vsebino in cilji demokracije. V letu, ko praznujemo dvajseto obletnico razglasitve samostojne in neodvisne države, so stranke oz. njihovi voditelji obnovili boj o tolmačenju dogodkov, ki so zaznamovali našo preteklost, zlasti obdobje med drugo svetovno vojno in po njej. Politična levica, ki je zdaj na oblasti in upravlja državo, vztraja pri stališču in dokazovanju, da je Osvobodilna fronta Slovenije, ustanovljena 26. aprila leta 1941, spodbudila in organizirala narodnoosvobodilni boj, ga privedla k zmagi, z njo pa položila tudi temelje za ustanovitev nove slovenske države. Drugače razmišljajoči del politično in ideološko prosvetljene javnosti in stranke na tako imenovani politični desnici pa osvobodilno fronto presojajo predvsem kot komunistično tvorbo, ki je ustvarila pogoje za vzpostavitev več desetletij trajajoče diktature s tragičnimi dogodki, kot so bili zlasti poboji tisočev ljudi, ki se zmeraj obremenjujejo Slovenijo in celoten slovenski narod. Govorci na proslavah in praznovanjih – te so trajale kar deset dni – so razlagali predvsem take ocene preteklosti, kot jih ponuja in utemeljuje politična levica. Žal je pri enostranskem navajanju in tolmačenju zgodovine sodeloval

tudi državni poglavar dr. Danilo Türk, ki je govoril na državni proslavi ob 70-letnici začetka upora zoper okupatorje. Opozoril je, "da ne bi smeli dovoliti političnega prikrajanja ali celo ponarejanja zgodovine", sam pa je napravil prav to, saj sploh ni omenil revolucije, povojne diktature ali pobojev. Na spletni strani Slovenske demokratske stranke, ki jo vodi Janez Janša, so zapisali,

ma interesno usklajen. Pri tem tudi najvišji predstavniki ljudstva niso izjema". V zavodu za oživitve civilne družbe pa so v izjavi za javnost opozorili na zaskrbljenost "zaradi vnašanja starih ideoloških delitev in netenja zgodovinskih konfliktov, ki imajo očiten namen, da bi javnosti zameglili pogled na perečo stvarnost". Sicer pa je Slovenija v globoki gospodarski, finančni in vsestranski krizi, tudi v krizi vrednot. Javna občila objavljajo predloge in mnenja o tem, kako naj bi premostili zagate, za čuda pa je malo prispevkov o tem, da krizna stanja slabijo prestiž, moč in učinkovitost države. Začeli so se procesi razkrajanja nekaterih delov in oblik državne uprave, na kar opozarjajo le v opozicijskih strankah. V tedniku Družina so objavili misli ljubljanskega nadškofa in metropolita dr. Antona Stresa, ki jih je izrekel ob podelitvi diplom študentom Socialne akademije v Ljubljani, namreč, "da ni videti pravega odgovora na vprašanje, kako naj bo jutri, da ne bo tako, kot je bilo včeraj, in da nas ne bo znova pripeljal do stanja, kakršno je sedaj". Barbara Brezigar, generalna državna tožilka, edina visoka funkcionarka v Sloveniji, katero vladajoči koaliciji ni uspelo odstraniti s položaja, je ob izteku mandata v začetku tega meseca dejala, "da jo resno skrbi za usodo Slovenije. V naši državi ni temeljnega soglasja pri spoštovanju ustanov". Na naslovnici informativnega tednika Reporter, ki je izšel 18. aprila, so zapisali, "da so na političnem prizorišču sedaj možni vsi scenariji, od predčasnih volitev do pouličnih demon-

"da je predsednik Türk nastopil kot politični lider neke preživele paradigme kombinatov, kolhozov in zapravljanja tujega denarja". Ranka Ivelja, komentatorica sicer levo usmerjenega ljubljanskega časnika Dnevnik, je ob navajanju govora predsednika države zapisala, "da v Sloveniji z izjemo zgodovinarjev nihče več ne išče resnice v njeni celovitosti in tragični prepletenosti dogajanj, usod in hotenj, temveč le potrdilo za lastni pogled, ki je pravilo-

stracij". Na ovojnici nove številke tednika Mladina pa menijo, "da v Sloveniji potekajo zadnji dnevi raja". Starosta slovenske politike dr. France Bučar ja za časnik Žurnal izjavil, "da nam vlada Komunistična partija, levica in desnica pa sta tako rekoč razpadli. Ni nobene integritete, stališč, moralne držve. Zanima jih samo, kako bodo prišli na oblast". Jože Wakounig pa je v pismu iz Celovca, objavljenem v velikonočni številki tednika Družina opozoril, "da Slovence na Koroškem mori hudi vsestranski pritisk. Vse bolj jih da jeta utrujenost in obup, predvsem spričo ljubljanske brezbriznosti. Pa še nekaj nas daje, to je splošno propadanje vseh javnih avtoritet v Sloveniji".

Pomembnost referendumov 5. junija

V Sloveniji bodo v nedeljo, 5. junija, kar trije referendumi, na katerih bodo volilci odločali o pokojninski reformi, dostopnosti arhivov tajne politične policije in o delu na črno. Če bodo ustrezni zakoni, ki sta jih vlada in parlament že sprejela, zavrženi, bo morala odstopiti tudi vlada. Časniki skoraj vsak dan objavljajo imena morebitnih kandidatov za novega premierja. Sedanjo vlado Boruta Pahorja več kot 80% volilcev ocenjuje kot neuspešno. Po mnenju mnogih, tudi državnega poglavarja dr. Danila Türka in vodje opozicije Janeza Janše, bi krizo v Sloveniji lahko najbolje rešili s predčasnimi parlamentarnimi volitvami. Prvega maja se je v Avstriji in Nemčiji tudi za Slovence odprl trg dela. Pričakujejo, da se bo v obe državi na delo napotilo veliko naših ljudi.

Marijan Drobež

Kratke

Komorni zbor Grgar "dvakrat zlat" na Slovaškem

Komorni zbor Grgar se je minuli vikend udeležil 5. mednarodnega festivala pevskih zborov "Slovakia cantat 2011" v Bratislavi. Zbor, v katerem prepevajo pevke in pevci iz širše Goriške in zamejstva,

vodi pa jih zborovodja Andrej Filipič, je nastopil v dveh kategorijah, in sicer v kategoriji "odraslih mešanih zborov" in v kategoriji izvajanja "ljudskih pesmi a cappella". Z nastopom so bili zadovoljni vsi, saj so se odlično odrezali in v obeh kategorijah dosegli zlato priznanje, pri izvajanju ljudskih pesmi pa so bili tudi ocenjeni kot najboljši zbor v kategoriji. Iskrene čestitke vsem pevcem in pevcem ter zborovodji.

Povšetova igra na Radiu Slovenija

V soboto, 30. aprila, je bila na 1. programu Radia Slovenija na sporedu ponovitev radijske igre Janeza Povšeta "Vrnitev". Na natečaju osrednje slovenske radijske hiše leta 2001 je "Vrnitev" prejela odkupno nagrado ter bila izvedena leto dni kasneje. Ponovljena je bila v letih 2003 ter 2009, tako da je šlo sedaj za tretjo ponovitev. Igra v izvrstni izvedbi Ljerkje Belak in Uroša Smoleja - režiser je bil Diego de Brea - je napet pogovor mladega novinarja z materjo sina, ki se bo sicer vrnil domov, vendar na pretresljiv in dramatičen način. Zanimivo je, da gre za vrsto kratke radijske igre, ki ne presega pol ure in zato toliko bolj strnjeno osvetli obravnavano zgodbo, vrsto, ki se je v zadnjem obdobju zelo uveljavila.

Dvojna razstava v galeriji Dom Krajanov v Vipavskem Križu

V galeriji Dom Krajanov v Vipavskem Križu bo v petek, 6. maja, ob 19.30, odprtje razstav slikarjev Adriana Velussija in Hijacinta Lusse. Pevski utrinek bo zaupan MePZ Primorje iz Ajdovščine, postavitev pa bo na ogled do 30. maja. Adriano Velussi je po rodu Goričan, s slikarstvom se ukvarja štiri desetletja. Na začetku svoje ustvarjalne poti so ga nagovarjali motivi iz naravnega okolja, kmalu pa je konkretno stvarnost in človeški lik začel domišljajsko nadgrajevati: slikarska razmišljanja so ga vodila v informel, nadrealizem, metafizično slikarstvo in ga povsem zasidrala v abstraktnem simbolizmu. Slikarski etos Hijacinta Lusse je prepojen s sprejemanjem kraškega okolja. Umetnik, rojen v Čedadu, doživlja ta geografski biser kot nekaj intimno svojega, globokega, nekaj kar je potrebno čutiti in poslušati v vseh njegovih možnih vzgibih. To se na platnu pretvori v nagonsko nanašanje barve, kar zrcali čustveno doživljanje narave v neprekinjenem pretakanju podob in zaznav.

Literarni četrtek z Andrejem Kraljem na Mostovni v Solkanu

Pesmi spojene v melodijo

V mali dvorani na Mostovni v Solkanu se je v četrtek, 21. aprila, predstavil mladi ustvarjalec s Tržaškega Andrej Kralj. Z avtorjem se je pogovarjala Anja Mugerli. Andrej Kralj je že izdal svojo pesniško zbirko, *Srčni napadi v rumenih globinah*, a o sebi trdi, da ni pesnik, saj je predvsem glasbenik. Zbirka je izšla pred petimi leti, pesmi pa so nastale v obdobju, ko je živel in študiral na Škotskem. Ker ni imel glasbil s sabo, je zgrabil za pero in papir. Njegov cilj ni bil objavljati, a ko se je vrnil v Trst, je nje-

gove pesmi dobil v roke založnik, ki ga je prepričal, naj jih izda. Ideja za zbirko je nastala hkrati z idejo o istoimenskem CD-ju. Avtor je povedal, da ne mara glasbe, ki nastane kasneje kot pesem in jo nato izvajajo, medtem ko nekdo deklamira pesem. Njegova glasba nastaja v istem trenutku, zato je hotel glasbo sam pripraviti. Ritem besede in ritem glasbe se ujemata, tudi melodija ni slučajna, pač pa posreduje občutke glede na verz. V njegovih pesmih je veliko barv, ker jih avtor povezuje z zvokom. Barve posredujejo sub-

jektivne občutke, hkrati pa niso enoznačne. Rdeča barva lahko tako pomeni nekaj nasilnega kot kri ali nekaj naravnega kot jabolko. Barve v njegovih verzih ustvarjajo določeno atmosfero. Avtorjeva pesniška zbirka je zanimiva tudi po estetski plati. Ilustracije sta narisali dve umetnici: Eva Vasari, ki se ukvarja z bolj figurativno umetnostjo, in Katja Pal, ki se ukvarja z abstrakcijo. Avtor je hotel v zbirki združiti oboje: tako figurativnost kot abstrakcijo. Andrej Kralj je tudi ustanovni član skupine Charge. Pred

kratkim je s Petrom Gergoletom izdal CD z naslovom *Tekočina*. Projekt je zelo uspešen, saj se pesem *Enaka* vrti po vseh slovenskih radiih. Mladi umetnik se ni lotil samo besedne ali glasbene umetnosti. Je član društva Kons in se je že preizkusil tudi v abstraktnem slikanju in postavljanju inštalacij. Izrazno pot išče torej tudi preko likovne umetnosti, čeprav pravi, da predstavlja glasba pri njem neko stalnico, medtem ko je ustvarjanje poezije in likovnih del ciklično.

Nekaj njegovih novjših pesmi so objavili lani v Mladiki, vendar za zdaj še ne načrtuje, da bi izdal kakšno novo zbirko. Pravi, da bo mogoče do naslednje zbirke potrebnih še nadaljnjih pet let. Ob koncu večera je Andrej Kralj prebral tudi nekaj svojih pesmi, na klaviaturah ga je spremljal Tommaso Scaria, ki je sicer tudi sam pesnik. Na koncu pa se je tudi vnela debata s publiko. Zelo je bilo namreč zanimivo vprašanje o povezovanju poezije z glasbo.

Bee

SNG Nova Gorica

Zelo zabavno ob komediji Bumbar

V prvi polovici aprila se je v Slovenskem narodnem gledališču Nova Gorica zvrstilo kar nekaj predstav osrednjih slovenskih gledališč iz Ljubljane, Kranja, Celja ... Med njimi je bilo tudi SNG Drama Ljubljana, ki je prišlo v goste z delom Bumbar (Le dindon, 1896) Georgesa Feydeaua (1862-1921), odličnega pisca bulvarskih komedij. Prav ta je ena izmed prvih njegovih komedijskih stvaritev, uvrščenih l. 1951 v repertoar Comedie - Française, in mu je prinesla slavo zaradi navdušenih kritikov, ki so ga

uvrstili med klasike kot največjega za Moliereom. S premierno uprizoritvijo v ljubljanski Drami 27. novembra 2010 je doživela slovenski krst v tekočem, sočnem, izbrusenem prevodu Aleša Bergerja in pod taktirko režiserja mlajše generacije Luke Martina Škofa, ki se je z domiselnostjo in izvirnostjo izkazal tudi v Novi Gorici, ko je tu v lanskem sezoni zrežiral Nenavadno prigodo Carla Goldonija. Tema komedijskega klobčiča, ki ga je znal tako edinstveno zamotati in odmotati le Feydeau, je v Bumbarju zakonska zvestoba oz.

bolje nezvestoba petih zakonskih parov in ljubimcev, katerih razmerja se v nekem, ne ravno priporočljivem hotelu vrtinčasto izmenjujejo in pri tem se seveda

kot v vseh vrtoglavih Feydeauovih komedijah protagonisti grejo skralnic ali pa se zalozujejo, da bi ugotovili, kdo koga vara ... Natančno komedijsko

dodelanost in vse njene bliskovite preobrate, polne prekipevajoče komičnosti, in živahnost v žuborečih dialogih so enkratno osvetlili igralci Alojz Svete, Bojan Emeršič, Gorazd Logar, Matjaž Tribušon, Marko Okorn, Tom Ban, Matija Rozman - v alternaciji z Jurijem Zrncom, Aljaž Jovanovič, Rok Vihar, Maja Sever, Veronika Drolc, Iva Babič, Polona Vetrh, Maša Derganc in Sabina Kogovšek Zrnec. Z izvajalskimi virtuoznostmi in iskri, s farsično ironijo začinjeno mimiko so dodobra ogreli gledalce, ki so se jim za lepi komedijski užitek oddolžili s toplim, dolgotrajnim ploskanjem. Le-to pa je bilo namenjeno tudi drugim soustvarjalcem predstave,

scenografu Mihju Knifcu, ki je tri različna prizorišča pripravil na vrtljivem odru, kostumografki Nadiji Bedjanič, ki je igralce oblekla v sodobne obleke, s tem je pač po želji režiserja predstavila komedijo v nas čas - nezvestoba v zakonu se pač bujno bohota tudi danes! -, Mirku Vukšanoviču, ki je z izvirno glasbo poudarjal komedijske zmešnjave, lektorju Jožetu Faganelu, ki vselej skrbno opravlja svojo nalogo, ter oblikovalcu luči Milanu Podlogarju, ki je ustvaril primerno svetlobno ozračje. Do potankosti izdelana predstava, ki se vije brez predaha, da gledalcu kar jemlje sapa, je enkratno užitek za vse, ki se radi občasno prepustijo sladkemu komedijskemu toku; le-ta pa nosi v sebi vedno veliko življenjske resničnosti.

JK

Matija Rozman, Maja Sever, Tom Ban, Bojan Emeršič in Alojz Svete (foto Peter Uhan)

Dolgovi, dolgovi ...

Reševanje razsipne Slovenije

Vlada, premier in ministri so minljivi. So potrošni material. So povsem namodestljivi. Tega se danes v Sloveniji zavedajo v prvi vrsti Borut Pahor, Katarina Kresal in Gregor Golob. Prvak Zaresa je že izstopil, preostala dva predsednika strank, ki sestavljajo danes manjšinsko vlado, bosta verjetno to razumela najkasneje po novem referendumskem porazu čez dober

mesec. Kljub temu da so ministri in vlada minljivi, pa so država in državljani "večni". In žal se tega v Sloveniji nihče ne zaveda. Niti sami državljani.

Potreba po dokapitalizaciji
Kaj s tem mislim? Četudi bo po pokojninskem referendumu Pahorjeva vlada padla, bodo najosnovnejši problemi, ki tarejo Slovenijo, še vedno na svojem mestu. Državljanom so sicer veliko bolj všeč odmevne afeze in medsebojno pljuvanje med politiki, dejansko stanje države pa se razkriva v povsem drugih dejavnostih. Recimo: dokapitalizacija državnih bank. V zadnjem času smo bili priča dokapitalizaciji obeh največjih slovenskih bank, Nove ljubljanske banke (NLB) in Nove kre-

ditne banke Maribor (NKBM). V obeh primerih je dokapitalizacijo izvedla država: v NLB neposredno z vložkom 243 milijonov evrov, v NKBM pa posredno preko državnih podjetij 47 milijonov evrov (od skupne vsote 104 milijonov, kolikor je znašala dokapitalizacija). To pomeni, da se je država odločila obdržati popoln nadzor nad slovenskim bančništvom. To je potrdil tudi finančni minister

nance v lanskem letu samo do gradbenih podjetij izpostavljena za 1,2 milijarde evrov. In ravno gradbeništvo je tista panoga, ki v Sloveniji v zadnjih mesecih propada kot po tekočem traku: novembra propadli velikani Vegrad je imel za približno 120 milijonov obveznosti do NLB. Ravno tako propadli SCT (stečaj bodo najbrž razglasili že v prihodnjih dneh) ima 74 milijonov evrov dolgov do

bank in za približno 160 milijonov evrov garancij, ki bi jih upravičenci lahko unovčili pri bankah - izdajateljicah: največjo izgubo bo tudi v tem primeru zabeležila NLB. Največja slovenska banka ima pomembno terjatev tudi do Pi-

vovarne Laško: v tem primeru govorimo o 450 milijonih evrov. In še bi lahko naštevali. Ob vseh teh poraznih številkah (med drugim je NLB leto 2009 sklenila s minusom 82 milijonov evrov, bilanca za leto 2010 pa še ni javna) se lahko vprašamo, kako si bo največja slovenska banka pomagala z "bornimi" 243 milijoni evrov dokapitalizacije? Bore malo, bi lahko rekli. Ne smemo se torej čuditi, da je bila prvotna ocena za davkoplačevalsko dokapitalizacijo NLB še pred nekaj meseci uverljiva na 400 milijonov evrov.

Se v Sloveniji res lahko zgodi nova Grčija?
Dokapitalizacijo pa so kasneje prepolovili na zdajšnjih 243 milijonov zaradi ugotovitve, da le ne

gre samo za drobiž. Teh 243 milijonov javne porabe namreč občutno dviguje slovenski primanjkljaj za letošnje leto iz 4,8% na 5,5% odstotkov BDP.

Govorimo seveda o zaskrbljujočih številkah, če vzamemo v poštev evropske namige, ki govorijo o tem, da morajo v boju proti grškemu scenarijem države težiti k zgornji meji 3% javnega primanjkljaja. Slovenija pa svoj že itak pretirani primanjkljaj z državnimi dokapitalizacijami samo še povečuje. Vzporedno z javnim primanjkljajem raste seveda tudi javni dolg: namesto lanskih 38% BDP naj bi po novih ocenah javnega primanjkljaja letos znašal 43% BDP. In javni dolg je med glavnimi kazalci zdravstvenega stanja države: evropski pakt za evro (tako kot prejšnji pakt stabilnosti) določa, da je zgornja meja "dobrega zdravstvenega stanja" države javni dolg v višini 60% BDP. Drži, da je Slovenija še daleč od te meje. Gospodarski škandali, ki se vrstijo drug za drugim, pa zaradi prepletenosti državnih bank in drugih javnih ustanov iz leta v leto vrtoglavo povečujejo slovenski javni dolg. Gradbeni sektor, ki je bil glavni nosilec gospodarske konjunktore v obdobju do 2008, klavno propada in nevarno poka po šivih. Sama mariborska nadškofija je pridelala luknjo v višini 800 milijonov evrov (!!!): tudi ta finančni položaj, ki ga še nismo v celoti občutili, bodo morale tako ali drugače sanirati državne banke. Država se mora ob tem soočiti tudi s posledicami recesije, ki smo jo v Sloveniji uradno čutili vse do prvega četrtega lanskega leta, tudi 115 tisoč brezposelnih je zelo velik zalogaj za državo in njeno socialno blagajno.

Ob nastopu krize (konec leta

2008) je slovenski javni dolg znašal 21% BDP, statistični urad predvideva, da ga bomo z letošnjimi 43% v samih treh letih podvojili. Ob tem v skoraj treh letih od prevzema oblasti zdajšnja vladajoča koalicija še ni bila sposobna izvesti strukturnih reform, ki bi bile zaradi hude gospodarske krize najbolj potrebne, in se je posvečala predvsem notranjim bojem. V trenutku, ko bo padla pokojninska reforma (žal jo državljani dojemajo bolj kot referendum za ali proti Pahorjevi vladi), bodo tuje agencije znižale bonitetno oceno Slovenije: ker se bo zaradi tega spremenila v bolj rizično državo, bo morala servisiranju tekočih stroškov (izplačevanje plač in pokojnin, pa tudi že omenjene dokapitalizacije in podobni državni "kaprici") najemati vedno dražje kredite (izdajati bo morala npr. obveznice z vse višjimi obrestnimi merami). In vse to pomeni do-

Danes resnih težav še ni, jutri pa bo Slovenija najbrž močno teplo
Slovenija torej danes še nima resnejših težav z nelikvidnostjo. Velik problem pa bi za slovensko gospodarstvo lahko bila zdajšnja stagnacija, ko je v trenutku največje krize čisto vse blokirano. In proti pošastni različici dogodkov strahotnega naraščanja javnega dolga nemočna vlada sprejema samo t. i. ukrepe "una tantum". Dokapitalizacija prezadolženih bank, ki bodo zaradi širokogrudnega kreditiranja kmalu potrebne novega svežega kapitala, je ena od teh. Med take začasne rešitve spada tudi v tem času zelo aktualna prodaja 23% deleža Mercatorja, ki ga ima v lasti Pivovarna Laško. Tudi v tem primeru gre za afero o "nacionalnem interesu" pomembnega deleža Mercatorja, ki bi s prodajo postal last hrvaškega Agrokorja (začasno je prodajo ustavil Urad za varstvo konkurence). Za

omenjeno prodajo pa se bolj realno skriva potreba Pivovarne Laško po svežem kapitalu, s katerim bi lahko odplačala svoje dolge do bank, pri tem je 450 milijonov evrov dolga tudi do NLB. Prodaja strateške gospodarske realnosti, kakršna je v Sloveniji Mercator, bi tako ne bila vključena v premissi-je tržno logiko, ampak bi bila le sredstvo za odplačevanje bančnih kreditov in za posredno krpanje proračunskih lukenj.

Skratka, nič drugega kot "preprost" začaran krog. Zdjaj pa se lahko vrnemo k najljubšemu slovenskemu športu, razkrivanju dnevnih afer. Slovenska država bo medtem mirno čakala, ali se bo kdo spomnil na pomembnejše težave. Problematično je le dejstvo, da so v Bruslju (predvsem do malih članic) precej manj potrpežljivi.

Andrej Černic

Primanjkljaji in javni dolg v Sloveniji				
Leto	Tekoči primanjkljaj v milijonih evrov	Tekoči primanjkljaj v % BDP	Javni dolg v milijonih evrov	Javni dolg v % BDP
2004	612	2,3	7.429	27,4
2005	430	1,5	7.683	26,7
2006	423	1,4	8.204	26,4
2007	22	0,1	7.981	23,1
2008	673	1,8	8.180	21,9
2009	2.109	6,0	12.449	35,2
2010	1.987	5,5	13.704	38,0
2011	2.016	5,8	15.914	43,3

Poslovanje NLB, ključne postavke (v milijonih evrov)		
	2008	2009
Kreditni in dani depoziti bankam	1.097	1.525
Bruto krediti gospodarstvu	10.499	10.094
Bruto krediti gospodinjstvom	2.872	2.934
Bruto krediti državi	143	183
Depoziti države v NLB	794	1.710
Izdani dolžinski vrednostni papirji (obveznice in podobno)	493	1.780

datno poviševanje javnega primanjkljaja in javnega dolga. Slovenija je sicer danes še zelo daleč od Grčije, ki je evropsko pomoč zaprosila, ko je njen dolg presegal 120% BDP (ob koncu lanskega leta je znašal že 142% BDP). Tudi Italija se danes potaplja pod neprimerno večjim dolgom v primerjavi s Slovenijo in znaša 120% BDP.

Slovensko zdravniško društvo Trst-Gorica

Mag. dr. Nikša Hero o problemih hrbtenice

V petek, 15. aprila 2011, so se člani Slovenskega zdravniškega društva zbrali v zgornjih prostorih Pivnice Sarajevske pivovarne v Sežani na 162. Strokovno-družabnem

srečanju. Predsednik dr. Rafko Dolhar je pozdravil kolege in predstavil predavatelja. V lepo opremljeni dvorani je 40 članov društva pazljivo prisluhnilo predavanju *Bolečine v hrbtenici: Diagnostika in terapija*. Mag. dr. Nikša Hero je specialist ortoped bolnišnice v Valdoltri in odgovoren za oddelek, ki se ukvarja s problemi hrbtenice.

V sliki in besedi je skušal čim bolj približati poslušalcem nekatere hude okvare, s katerimi se je srečal pri pacientih, in tudi pozitivne kirurške rešitve, ki so sledile. Ekipe ortopedov, ki dela v Valdoltri, je visoko specializirana. Stalno spremlja novosti in se izobražuje na seminarjih po svetu; vsak izmed njih je specialist še za posamezne dele okostja. Samo tako, menijo, da lahko nudijo pomoč čim več pacientom, ki se nanje obračajo. Predavanju je sledila diskusija, ki se je nadaljevala še ob pogrnjeni mizi.

Marilka

Prejeli smo Pravilna pot

nepremičnino v Sloveniji kupi Italijan le, če je v Italiji medtem kupil nepremičnino 30 slovenskih državljanih. Nekateri pomembni roki se trenutno iztekajo. Ne vidim razloga, da ne bi Slovenija izkoristila vseh možnosti, ki jih ima na razpolago. Kasneje se jim lahko zmeraj odreče, škoda zaradi zamujenega roka pa ne popravi več nihče. Osebnostno verjamem v učinkovitost zaščite Krasa z razcefranimi zakoni, s krpanjem malo tu, malo tam, kjer naj bi na to ali ono pazila ministrstva. Ali bodo res? Saj vsaj dobro vemo, kakšna je razlika med kontrolami, ki bi se morale izvajati, in tistimi, ki se potem zares. Edino, kar bo Kras in Slovenijo res lahko zaščitilo, je sprejetje zaščitne klavzule. Ni povsem v evropskem duhu ali po njenih pravilih? V najslabšem primeru jo bodo v Bruslju pač zavrnil! A če ne drugega bo-

bljana - Trst to zaskrbljeno opažam že nekaj let. Vsako pravilo ima žal svoje izjeme. Neka snov je trdna le, če so vezi med njenimi posameznimi gradniki (atomi, molekularni) čvrste. In tako bo tudi neka paradžna ureditve, unija, na dolgo dobo lahko trdna le, če bodo vezi med njenimi prebivalci čvrste, kar pa v tem primeru pomeni predvsem to, da morajo temeljiti na REALISTIČNIH zakonih, dopustnih pravilih njihovega trajnega medčloveškega sobivanja. Če pa bomo Slovenci preveč odprti in stalno ogroženi, ne samo izven matice, a tudi že v njej, bodo naše energije zelo nesmotrno razpršene v tem, da se bomo morali boriti za naš obstoj, namesto da bi bile uporabljene v drugih, bolj konstruktivnih pobudah. Če nam torej ne bo dana možnost držati vsaj majhno varnostno razdaljo do tistih, ki nas že od nekdanj zgodovinsko ogrožajo, ne bo do takih konstruktivnih pobud niti prihajalo. "Bližnjica je najdaljša možna pot med dvema točkama", je nekoč napisal, pa je res. Do zblizanja med narodi lahko pride le po pravi poti, pa četudi malo daljši. In vemo, da je, podobno kot v odnosih med posamezniki, določena varnostna razdalja do drugega pogosto važna, če ne kar bistvena v tem smislu. Pretirana odprtost lahko v resnici dosega ravno obraten učinek. Evropska unija bo trajala le, če bo pravilno grajena. V obratnem primeru se bo v časovni perspektivi par desetletij (ali morda celo manj) lahko zgodilo, da bo EU zgrešila prav najosnovnejšega izmed ciljev, zaradi katerih je nastala, t. j. tega, da bi med evropskimi državami ne bilo več vojn. Takrat pa bomo jokali, zakaj se ni danes za zaščitno klavzulo zaprosilo...

Iztok Bajc
Trst, Ljubljana

NOVI GLAS

ODGOVORNI UREDNIK Jurij Paljk
Izdajatelj Zadruga Goriška Mohorjeva - Predsednik dr. Damjan Paulin
Registriran na sodišču v Gorici 28.1.1949 pod zaporedno številko 5

Uredništvo v Gorici: Piazza Vittoria-Travnik 25, 34170 Gorica, tel. 0481 550330, faks 0481 548808, e-mail gorica@noviglas.it
Uredništvo v Trstu: Ulica Donizetti 3, 34133 Trst, tel. 040 365473, faks 040 775419, e-mail trst@noviglas.it
Uprava: Piazza Vittoria-Travnik 25, 34170 Gorica, tel. 0481 533177, faks 0481 548276, e-mail uprava@noviglas.it
www.noviglas.it

TISK: Centro Stampa delle Venezie Soc. Coop. a.r.l., Via Austria, 19/B - 35129 Padova PD, tel. 049 8700713 - faks 049 8073868; e-mail cdascv@libero.it

LETNA NAROČNINA: Italija 45 evrov, Slovenija 48 evrov, inozemstvo 85 evrov - Poštni tekoči račun 10647493
PODPORNA LETNA NAROČNINA: 100 evrov

OGLAŠEVANJE: Oglaševalska agencija Tmedia, ul. Malta 6 - Gorica, ul. Montecchi 6 - Trst. Brezplačna tel. št. 800 129452, iz Slovenije in tujine 0039 0481 32879. E-mail advertising@tmedia.it

Jamčenje zasebnih podatkov: v smislu zakonskega odloka št. 196/03 (varstvo osebnih podatkov) jamčimo največjo zasebnost in tajnost za osebne podatke, ki so jih bralci posredovali Novemu glasu. Bralci lahko brezplačno zaprosijo za spremembo ali izbris podatkov, ki jih zadevajo, kakor tudi izrazijo svoje nasprotovanje rabi le-teh.

Novi glas je član Združenja periodičnega tiska v Italiji USPI in Zveze katoliških tednikov v Italiji FISC

Izdajanje našega tednika Novi glas podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovencev v zamejstvu in po svetu
Tednik Novi glas prejema neposredni državni prispevek v skladu z zakonom 7.8.1990 št. 250

To številko smo poslali v tisk v torek, 3. maja, ob 14. uri.

mo vsaj Evropo opozorili na problem, ki dejansko obstaja. Ne obnašamo se (Slovenija) stalno kot piflarka v šoli, zmeraj prva, zmeraj najbolj čedna in marljiva, tudi tam, kjer bi dejansko ne bilo treba in kjer bi dejansko morala Evropi pač povedati, da nekaj v njenih pravilih, vsaj pri nas, ne funkcionira tako, kot bi moralo. Ob svojih pogostih voznjah na relaciji Lju-

Kjer kraljujeta tišina in samota ...

Na Kojnik iz Podgorja

Čičarija je pojem, ki nas takoj popelje na visoko severno obrobje hrvaške Istre, v mislih imamo takoj Učko in Žbevnico, travnate strmine, veter in cvetje zgodnje pomladi. Nikoli pa se ne spomnimo, da je prekrasen del Čičarije tudi v Sloveniji in da vrhovi tega predela po krivici samevajo. Slovenska Čičarija je prekrasen izletniški cilj, primeren za vse letne čase in posebno očarljiv v prvem pomladanskem soncu in pozneje v maju, ko tu zadišijo šmarnice, cvetijo potonike in vabijo narcise. Eden izmed najlažje dostopnih in najbolj razglednih vrhov je Kojnik, delno poraščen, s svojimi 802 m sorazmerno nizek, a lep in nič kaj težko dostopen vrh. Iz Podgorja vodita nanj kar dve poti, po najbolj strmi, a še vedno lahki in nenaporni smo na njem v eni uri, mimo lovskega zavetišča pa je hoja manj naporna, do vrha bomo po tej stezi rabili uro pa pol. Lepa in razgledna je tudi pot iz Zazida, mi smo se za Podgorje odločili tudi zaradi zanimive, sicer odljudne

istrske vasice, ki se vleče ob cesti za Jelovice in Vodice. Ta cesta je bila nekdanj

zanimive zaradi izrazite kraško-istrske arhitekture. Pod spomeniškim varstvom

pomembna prometnica, po kateri so tovorili blago v Trst, predvsem oglje, ki so ga proizvajali Čiči in Istrani, sedaj pa je nekako pozabljena, tako da je vožnja po njej pravi užitek. Čeprav je predvsem na obrobju vasi veliko novih domov, je večina hiš kamnitih, zidane so iz istrskega fliša in

so domačija Korenovih z zanimivimi kamnitimi oboki, cerkev in kipec sv. Antona v kapelici pri vodnjaku. Še pred leti je bilo Podgorje samotna in precej odljudna vasica, ki se je svetu odpirala samo preko železnice za Koper, ki pelje mimo samega naselja. V zadnjih letih so se prebivalci

začeli zavedati pomena turizma, lepo so označili več planinskih poti, v vasi deluje tudi informativna točka o slovenski Istri, na izletih najdemo panoje, ki opisujejo življenje in navade Čičarije, pašo in oglarjenje, ki sta bili v preteklosti edini

gospodarski panogi. Čiči so oglje žgali v tako imenovanih krbunicah, po večini z osli in z drugo vprego pa so ga nosili do Trsta, kjer so zanj lahko izžrli lepe denarce. Tržčani so bili navdušeni tudi nad odličnim domačim brinjevcem, po katerem je Čičarija slovela v preteklosti, obiskovalec pa se ga seveda še danes ne bo branil. No, najbolje bo, da se z brinjevcem seznanimo šele po izletu, saj zahteva vzpon na Kojnik, ki sicer ni naporen, vsaj nekaj treznosti zaradi kamenja in dračja na stezi. Drugače je pot lahka, precej senčna in prijetna, saj je višinske razlike za manj kot tristo metrov, na 802 m visokem vrhu pa zna biti človeku zoprno samo ob močni burji. Včasih je bil namreč vrh precej zaraščen, o tem pričajo tudi stari štori in ostanki dreves, pred nedavnim pa je požar rastje precej "očistil", tako da je s Kojnika kar lep razgled na

Slavnik in Čičarijo, Koper, Trst in slovensko Istro. Steza, ki nas je pripeljala do cilja, se seveda nadaljuje in tisti, ki jim ni preveč za brinjevec in prigrizek v dolini, lahko pešačenje nadaljujejo do bližnjega Goliča ali celo do Žbevnice na hrvaški strani. Če smo utrujeni, pa bo spomladi lepo posedeti v travi, prisluhniti veseljačenju škrjančkov in se predati vetru in razgledom. Kljub temu da je vrh precej nizek in razgled proti severu zapira Slavnik s sosednjimi vršaci, je proti jugu svet odprt in pokrajina se počasi spušča do sinjega morja. Najlepše, kar nam kopasti vrh lahko nudi, pa sta mir in tišina, ki je ne motijo množice pohodnikov, niti brnenje radijskih in drugih oddajnikov. Na Kojniku smo sami, kot so bili nekoč sami pastirji ali oglarji, in končno se, utrujeni od vsakdanjega hitenja, lahko do pijanosti naužijemo tišine in samote.

Suzi Pertot

Domači teniški podvigi

V ospredju dekleta v ekipni B ligi

Izrazito poletna športna panoga je tenis. Sezona vrhunskih virtuozov te igre traja sicer dandanes malodane vseh dvanajst mesecev, spomladi pa spet odločneje zavijajo svoje loparje nepoklicni tenisači. Pojem tega športa pri nas je grojajsko-padriško športno združenje Gaja, ki se v novi sezoni predstavlja z žensko člansko vrsto v državni B ligi in z moško ekipo v deželni C ligi. Klubski paradni konj so še naprej dekleta, ki so lani doživele enkratno izkušnjo v vrhunski ekipni A2 ligi, iz katere pa so po nesrečnem play-outu tudi izpadle. Letos merijo moči v drugoligaškem meddeželnem tekmovanju (skupina 4) severovzhodne razsežnosti. Doslej so v nepopolni postavi izgubile prvo tekmo v gosteh, v drugem krogu pa so doma izžrile dragocen neodločen izid. Glavna stebra ekipe sta še naprej mladi, toda že izkušeni Paola Cigui in Carlotta Orlando (odsotna v uvodnem srečanju), igralci, ki sta se dejansko rodili na padriških peščenih pravokotnikih. Za B ligo sta nadvse solidni igralci, tako da je od njih tako

Paola Cigui

so sicer še naprej na spisku (in kot trenerji vsekakor ostajajo v društvu), doslej pa je – po sili razmer – stopil na igrišče le Aleš Plesničar. Moštvo je drugače mešanica

izkušenih (Andrea Gianolla in Massimo Marchesi) in mlajših (Daniele Morossi in Davide Zaccagna, med razpoložljivimi tenisači je tudi Matej Cigui) tržaških igralcev. Glavni tekmovalni cilj, obstanek v ligi, so po štirih nastopih (dve zmagi in dva neodločena izida) že izpolnili, v preostalih dveh krogih pa bodo igrali sebi v zadovoljstvo in bi mogoče lahko v primeru še kakega podviga razmišljali o preboju tik pod sam vrh. Srednjeročno pa državna raven zagotovo ni v načrtih društvenega vodstva (levji delež pri organizaciji celotne teniške dejavnosti še naprej prispeva družina Plesničar), ki tako pri moških kot pri ženskah skrbi predvsem za vzgajanje mladih sil pod taktirko čim bolj sposobnih in pripravljenih trenerjev.

Kljub vsemu pa moramo še enkrat poudariti, da zlasti dekleta (Ciguieva in Orlando) veliko stavita tudi na nastopanje na turnirjih posameznic, čeprav je zlasti Paola, kot znano, omejila svoj prispevek k tenisu kot poklicni dejavnosti) igrajo na zelo visoki ravni in si je spektakel (na primer v nedeljo, 8. maja, za pomembno tekmo drugoligaškega prvenstva) na padriških igriščih nedvomno vredno enkrat ogledati.

HC

NOGOMET

D liga: Kras - Montebelluna 1:1
Promocijska liga: Caporaioco - Juventina 1:3, Vesna - Aquileia 4:2
1. amaterska liga: Savodnje - Centrosedia 1:0, Costalunga - Primorec 0:0
2. amaterska liga: Moraro - Zarija/Gaja 2:3, Montebello - Breg 2:1, Primorje - Cormonese 0:2
3. amaterska liga: Poggio - Mladost 1:5
KOŠARKA
C1 liga - Play-off: Jadran - Padova 64:48

C2 liga: Romans - Breg 71:78, Bor - Rorai 72:77
D liga: Kontovel - Fontanafredda 65:67
ODBOJKA
Ženska C liga - Play-out: Slaga - Sant'Andrea 3:1
Moška D liga - Play-off: Casarsa - Olympia 0:3
Play-out: Turriaco - Naš Prapor 3:0
Ženska D liga - Play-out: Kontovel - Cus 3:0, Grado - Bor 3:0
TENIS
Moška C liga: Gaja - Zaccarelli 1:5

JURIJ PALJK

KAJ SPLOH POČNEM TUKAJ?

72

Skoraj neopazno je šla mimo nas vseh te dni novica, da so v Indiji zaprli zadnjo tovarno pisalnih strojev na svetu. The End. Konec. Konec neke dobe. Konec nekega filma. Zapisal sem The End, ker sem kot otrok bil po kavbojskih filmih, ki smo jih gledali otroci na edini črno-beli televizor pri sosedovih v vasi, vedno žalosten, ko se je pojavil ta napis. Konec.

The End mi zveni veliko lepše, ker mi iz preteklosti priključuje rjovečega leva znane filmske družbe Metro Goldwyn Mayer. Ko smo ga otroci zagledali ob začetku filma, smo vedeli, da bo film dober, in naj so se tovarnišice učiteljice v šoli še tako trudile, da bi nam dopovedale, kakšne krivice so se dogajale ameriškim Indijancem, smo vedno ob gledanju filma navijali za kavboje, ki so streljali Indijance. In John Wayne je bil za vse nas resnični in edini car, ko jih je v filmu malo dobil, še več jih je naložil drugim na pleča, a na koncu vedno zmagal, si piščolo spet zataknil za pas, zajahal konja in v sončnem zahodu odjahal novim dogodivščinam naproti.

Ko se je pojavil napis The End, smo vstali in šli v nedeljskem popoldnevu domov, naslednje dni smo si na poti peš v šolo fantje nešteto krat pripovedovali zgodbo filma in vse mogoče detajle iz njega, še posebej so nam bile všeč vinčesterke, da seveda o coltih ne rečem nobene, včasih smo se nato tudi malo stekli, prišli umazani domov in jih slišali od staršev, a bilo je lepo.

Filmi so bili črno-beli in svet je bil črno-bel, na eni strani dobri in na drugi slabi ljudje. Zakaj sem ob novici, da so v Indiji zaprli zadnjo tovarno pisalnih strojev na svetu, pomislil na napis The End, ki smo se ga otroci v nedeljskih popoldnevih na tihem bal, saj je pomenil konec filma in odhod domov, niti sam ne vem, a vem, da se je končala neka doba, katere del sem tudi sam bil.

Odraščal sem na majhni vasi, kjer je edini pisalni stroj imel pokojni župnik Ludvik Rusjan, ki nas je otroke dobesedno zastrupil s knjigami, za kar sem mu še danes hvaležen, enega samega moje generacije v vasi ni, ki ne bi imel nanj lepega spomina. Imel nas je rad, podarjal nam je knjige in pomaranče ob praznikih, ki jih je hodil v Gorico v Italijo iskat s svojim motorjem znamke Moto Guzzi rumene barve. Imel je pisalni stroj zelene barve.

Včasih, ko smo šli k njemu na farovž, smo slišali tipkanje. Tik, tik je delalo, povabil nas je zraven in veselo smo gledali, kako je tipkal.

Na prvi stroj sem tipkal v srednji šoli, počasi sem se naučil tipkati, na dva prsta, tako kot tipkam še danes, le da danes tipkam na računalnik. Bil sem med uredniki srednješolskega glasila Iskre v Vipavi, pretipkaval sem svoje in drugih pesmi in članke, ki smo jih kasneje s ciklostilom razmožili; ciklostilni aparat črne barve in znamke Gestetner bi si zaslužil posebno pripoved, že zato, ker smo bili po tiskarju šolskega glasila vsi črni od tiskarske barve in počeni matrici...

Tipkalni stroji so bili takrat redki in zelo, zelo dragi. Prvega sem si zaslužil z delom med poletjem v ajdovski tovarni Lipa, ki so jo danes brezvestno in za vedno uničili požrešneži zato, da bodo sedaj prodajali zemljo, na kateri je nekoč stala več kot dostojna tovarna, ki je dajala kruh stoterim družinam v Vipavski dolini. Bil je znamke Unis, še vedno ga imam, to je bila tovarna tipkalnih strojev iz Sarajeva, v bistvu neko

podjetje, ki je staro tehnologijo dobilo iz Nemčije iz znane tovarne tipkalnih strojev Olympia, še danes dobite te tipkalne stroje na prodaj v starinarnah. Kasneje sem kupil še tri tipkalne stroje, tudi Olivettija seveda, že zato, ker je nanj vedno pisal slovit italijanski časnikar Indro Montanelli, čigar fotografijo sem precej časa imel na delovni mizi: sedel je nekje na nekem javnem mestu, na kovčku, sklonjen nad svoj tipkalni stroj znamke Olivetti in pisal. Od svojega tipkalnega stroja se potem nisem nikdar več ločil, še sedaj imam vse, na podstrešju Olivettija, celo v garaži je eden, ki dela družbo prvemu računalniku Macintosh, za katerega sva z ženo odštela konec let osemdeset minulega stoletja vsoto, ki je takrat bila ogromna in bi še danes zadostovala za majhen osebni avtomobil.

"23. aprila leta 2011 je v Indiji prenehala z delovanjem zadnja tovarna pisalnih strojev na svetu", sem prebral začetek vesti in pomislil, da se je to zgodilo prav na god svetega Jurija.

Prehod s pisalnega stroja na računalnik sploh ni bil lahek, kot se danes marsikomu zdi, saj je pri pisanju na pisalni stroj šlo za bolj premišljeno in globlje pisanje, kot pri današnjem pisanju na računalnik, pa čeprav je računalnik prinesel izjemne možnosti pisanja, kot je tudi odprl nove svetove, nova obzorja, ko se je pojavil svetovni splet!

Zelo malo pesnikov poznam, ki bi svoje pesmi pisali neposredno na tipkalni stroj, večina jih še vedno piše pesmi s peresom, na papir, ker je ta način pisanja najbolj neposreden, duh ukazuje preko možganov roki, kaj naj piše, posrednika skorajda ni, razen peresa seveda. Pa so tudi nalivna peresa ostala samo za izbrance in za tiste, ki se z dragimi peresi ponašajo, rabijo jih pa ne nikoli ali skoraj, "status symbol" pač, še eden v tej naši družbi imidža in povzpetnežev, parvunquev in bogatih, ki radi kažejo, da imajo, da si lahko privoščijo...

Ko sem pred leti zadnjič zaprl svoj pisalni stroj v kovček, sem stopil do prodajalne in kupil dva traka za tipkalni stroj za zamenjavo, ker sem vedel, da jih prej ali slej ne bo mogoče več kupiti, še danes sta zraven kovčka, lepo zapakirana v najlonu, da se ne posušita seveda.

In se spominjam, kako sem leta 1984 nesel pisalni stroj s seboj na ladjo in sredi Sredozemskega in Črnega morja v nočeh, ko nisem delal kot mazač globoko v drobovju tovorne ladje Katerine, pisal oddajo za Radio Trst A o pomorščakih, za katero sem se bil pred vrkrcanjem dogovoril z danes že pokojnima Filibertom Benedičem in Mirjam Koren. In takrat ob odhodu nisem vedel, da bom na tisti stroj na ladji napisal tudi veliko število ljubezenskih pisem v italijanski in angleščini mojim tovarišem na krovu, ki so kar po vrsti prihajali v mojo kabino, se usedli na divan zraven moje mizice, kjer sem začel tipkati: "Cara Giulia,..." Pisma so imela izjemen uspeh, še nekaj let po izkrcanju so se mi od soli in sonca, od pijače in garanja, od težkega dela in oddaljenosti od dobrega sveta sežgani, zaznamovani, izžeti in izžrti obrazi tovarišev mornarjev vedno prikazali, ko sem na dom prejel njihove razglednice iz raznih pristanišč... Potem je minilo, kot mine vse.

In se seveda kot mnogi danes sprašujem, kaj sploh počnem tukaj, kot se tudi sprašujem, zakaj imam na podstrešju še vedno stari pisalni stroj Underwood, narejen je bil ob koncu 19. stoletja, ki sem ga bil našel v shrambi ženinih staršev, ga očistil, da se sveti kot nov. Še vedno dela, še vedno je neverjetno lep in še vedno se mi vedno znova ob pogledu nanj nekaj v prsih zgane.

SNG NG Premiera: Life@anti

O gledališču in njegovi minljivi krhkosti

Na novem malem odru Slovenskega narodnega gledališča Nova Gorica, ki vidno, polnokrvno zlahka ponudbo tega nacionalnega gledališkega hrama na zahodnem robu slovenske zemlje, je spet zablestel v svojevrstnem sijaju nov gledališki biser. V nedeljo, 17. aprila 2011, je bila na njem druga, novogoriška premiera – prva je bila v Gledališču Glej v Ljubljani, 6. marca, - krstne uprizoritve predstave Life@anti, 'dveh gledaliških miniaturni', Veliki poč in Gospa iz Astrahana, ki sta nastali v koprodukciji Gledališča Glej in SNG Nova Gorica. To sta dve po slabo uro trajajoči igri, katerih vsebina govori o gledališču. Prva postavlja gledalca pred dilemo, kakšno naj bo gledališče, komu je namenjeno in čemu: ali naj zabava in sprošča ter s tem prinaša v blagajne blagodejne denarce, ali naj bo bolj vzvišeno, poučno, od katerega naj gledalci nekaj 'odnesejo', pa čeprav pri tem morda joče blagajniška knjiga. Druga pa spregovori o veliki igralki Mariji Nablocki (1890-1969), ki je iz rodne Rusije prišla v Slovenijo, se tu umetniško razdajala in doživela tudi osamljenost in pozabo. Tako

je pač gledališka umetnost: ko iz igralca iztisne vse, kar lahko, ga na stara leta pusti, da v osamelosti obuja spomine na svetla, bleščeča leta slave, ki so tako minljiva in za katerimi ostaneta le prgišče spomina in kak zapis. To je usoda gledališča, katerega predstave so enkratne, neulovljive in zob časa neusmiljeno žre tudi spomin nanje. Igralec, član SNG Nova Gorica, Miha Nemeč in dramaturg Nejc Valentini sta se lotila teh tem na zelo izviren način, čeprav sta snov za uprizoritvi izbrskala iz člankov časnika Slovenski narod iz l. 1900 in iz Zbranih spisov in Ciganov Frana Milčinskega (1867-1932), Volje Etbina Kristana (1867-1953) in Marije Nablocke Mirka Mahniča. Nastali sta dve krasni miniaturni predstavi, ki na svojski način obravnavata teme, ki bi lahko bile pravzaprav napisane v današnjem času. Kakšen naj bo cilj gledališča, je tudi danes ze-

lo aktualno vprašanje, kako minljive so gledališke stvaritve, pa je žal resnično dejstvo, ki ga noben še tako dober posnetek, tudi v naši dobi 'digitalne' tehnologije ne more ujeti v trajen spomin. V

niške številke, zagovarja potrebo po lahkotnejših, s petjem obogatenih ljudskih igrah, ter vzvišeni, tog, prezirljivi literat Etbin Kristan, ki še sam nazorno prikaže, kako naj se interpretirajo vsebinsko 'bolj globoka' dela (tudi njegova, seveda!). Vse skupaj se konča celo s fizičnim spopadom. Prvega je posebil Luka Cimprič, drugega pa skoro neprepoznavni Peter Harl, ki se je zdel 'vzet' iz kakega Kristanovega 'portreta'. Oba sta z igro, ki je kazala popolnoma drugačen igralski izraz kot sicer, ustvarila pretanjeno karika-

dragulj. Režiser Miha Nemeč, ki se je z Life@anti prvič, a izredno uspešno spopadel z režijskimi pastmi, in soustvarjalec dela Nejc Valentini sta med ti dve nasprotujoči si figuri pridala še tretjo, komentatorja oz. moderatorja ali voditelja tega 'besednega dvoboja', ki antagonist kot v kaki tv oddaji prekinja z oglasi, sicer originalnimi reklamami in novicami, tudi iz črne kronike, iz tistih daljnih časov na začetku dvajsetega stoletja prejšnjega tisočletja. V tega 'človeka' se je iznajdljivo, duhovito, s precejšnjo dozo ironije in 'napadalne' vsiljivosti in karikaturne radoživosti, tudi v mimiki in gestikulaciji, ter z določeno distanco vživela Arna Hadžialjevič, ki je bila nekak vezni člen med preteklostjo in sedanostjo ter nekakšna 'igla' na tej bojni 'tehtnici', polni didaktične navlake in literarnega patosa. Izvrsten tercet, čigar igro z vsemi porogljivostmi in karikiranimi niansami ter nadrealističnim ozračjem je izredno težko opisati z besedo; treba ga je pač videti in občudovati njegovo izjaskovsko spretnost, ki se v Arni Hadžialjevič inventivno spreminja tudi v petje songov izpod peresa Mihe Nemeča in avtorja glasbe Branka Rožmana. V drugi miniaturni, Gospa iz Astrahana, se srečata slavna, a za večino ljudi pozabljena igralka in

njen dolgoletni zvesti oboževalec. Skupaj se spominjata njene življenjske poti, ob tem igralca Ljupka, ki je ob 'preglobokem pogledu' v kozarec padel po stopnicah, razpustitve ansambla, kako je izgubil njen portret iz gledališkega prostora ... Z grenkobo v srcu se ona vrača k zapisu kritika, ki se je obregnil ob njen nikdar zabrisani ruski naglas v jeziku. Lik Nablocke je s fino patino zgodovinske zaprašnosti in pozabljenosti, pa tudi patosa odigrala Maja Nemeč (imenitno je podala rusko naglasno značilnost), v začetku sicer kot živahna mlada igralka, ki se seli v Ljubljano, mesto katerega ime ji ne gre zlahka z jezika, potem pa kot v nekdanji igralski blišč zagledano postarano igralko, ki so jo odrske deske pozabile in živi zgolj ob spominov. Njen vneti, vzneseni občudovalec je bil Luka Cimprič. Celota je izzvenela v tragikomični luči s pridihom groteske, ki vsebuje veliko grenke resničnosti. Marsikateremu igralcu in igralki se življenjski dnevi iztekajo v sivi pozabljenosti ob približavajočih se utrinkih nekdanje slave, ki je srce ne more pozabiti. Z Life@anti so mladi, krasni, inventivni ustvarjalci na svojevtrsten način, ozirajoč se v preteklost z mislijo na sedanost, podali poglede na gledališko umetnost in njeno minljivost ter prepustili gledalcem končno izbiro, ki naj po zlategem pravilu, ki so ga poudarjali že stari rimski misleci - aurea mediocritas - stremlje po zlati sredini.

Iva Koršič

Peter Harl, Arna Hadžialjevič in Luka Cimprič v miniaturni predstavi Veliki poč (foto U. Boljkovac)

Velikemu poču si s svojimi nasprotujočimi idejami, kako usmerjati repertoarne izbire, stojita nasproti pedantni intendant (Fran Milčinski), ki z neko bolešno noto v sebi, ozirajoč se na blagaj-

turo, ki se je ob poudarjeni maski - spominjala je na tiste iz preteklih gledaliških časov, pa tudi iz nemih črno-belih filmov - in prefinjeni ironiji ter duhoviti gestikulaciji prelevila v pravi gledališki

mimski značaj je bila razumljiva za vse gledalce; nagrado za inovativnost je prejela Gimnazija Nova Gorica za igro Pastirci,

moško vlogo je prejel Alessandro Dall'Osto iz šole Einaudi-Marconi iz Štarančana. Pokrajinska konzulta za mir je nagradila

16. Srečanje šolskih gledaliških skupin Palio 2011

Slavile so dijakinje iz Ajdovščine

Ze ustaljeno čezmejno Srečanje šolskih gledaliških skupin Palio 2011 je kot po navadi potekalo na Goriškem v pomladnih dneh, in sicer od 4. do 9. aprila v različnih krajih in dvoranah tostran in onstran nekdanje meje. Letos se je za nagrade potegovalo devet šolskih gledaliških skupin: pet jih je bilo iz goriške pokrajine in štiri iz Nove Gorice in Ajdovščine. Sodelovalo je namreč 14 šol z devetimi igrami: SŠ Venio Pilon iz Ajdovščine: V rokah usode, Tehniški šolski center iz Nove Gorice: Oh ta Zamejka!, Gimnazija iz Nove Gorice: Pastirci, Srednja in Trgovska šola iz Nove Gorice: Slavček; ISIT Galilei-Fermi-Pacassi: "Najboljši

igralci na svetu!", licejski pol s sekcijama Slataper-Duca degli Abruzzi: "Enkratno", ISIS Alighieri iz Gorice: "Ura za čaj", ISIS Pertini iz Troica: "Hoketi Poketi" ter ISIT Einaudi Marconi iz Štarančana: "Elisa in progress". Žal med njimi tudi tokrat ni bilo niti ene skupine iz naših slovenskih šol iz Gorice, kar je škoda, saj so včasih upešno sodelovale in bile neka naravna povezava med italijanskimi in slovenskimi skupinami. Očitno želja po gledališkem ustvarjanju med našimi dijaki ni več tako živa. Srečanje pod pokroviteljstvom Goriške pokrajine je tudi letos priredilo društvo Mattatoioscenco in prineslo nekaj novosti: na-

grade so bile številnejše. Poleg nagrade za najboljšo igro so bile še nagrade, ki jo je podelila mladinska žirija, priznanja za najboljšo interpretacijo (moško in žensko) in za najboljšo tehnično skupino. Nagrado za inovativnost so namenili tisti šoli, ki se je izkazala pri uporabi novih tehnologij in posebnih scenografij. Nagradni sklad je znašal preko 2.500 evrov. Najboljša predstava, ki si je prislužila nagrado in prapor Palio, je bila V rokah usode SŠ Venio Pilon iz Ajdovščine, zaradi panto-

nagrade mladinske žirije je šla liceju Slataper - Duca degli Abruzzi iz Gorice, nagrada za najbolj

dijake šole Galilei-Fermi-Pacassi, nagrado za najboljšo tehnično ekipo si je prislužil licej Slataper-

Duca degli Abruzzi. Nagrade Gledališče drugačnosti so bili deležni dijaki šole Einaudi-Marconi iz Štarančana. Slovesno odprtje srečanja je bilo 4. aprila v Slovenskem narodnem gledališču Nova Gorica, nagradni večer pa je bil v soboto, 9. aprila, pod večer v goriškem kulturnem domu. Po končani slovesnosti so se mladi zabavali z dj-setom kulturnega društva Gruppo Area di Ricerca iz Štarančana v sodelovanju s Klubom goriških študentov. Zakusko je pripravila gostinska šola IPSIAM iz Gradeža.

IK

Sedma številka mladinske revije Galeb

Opojni vonj pomladi

Marčna številka literarne revije Galeb, ki jo izdaja Zadruga Novi Matajur z urednicama Majdo Železnik in Jole Namor, je vsa prežeta s pisanostjo pomladnih vonjav. Naslovnico krasijo tri velike cvetke, ki jih je v tehniki kolaža izdelala Sofia Avanzo, drugošolka OŠ Virgil Šček iz Nabržine; med rožicami se skriva črn muc z izrazitimi očmi. Tudi on se veseli pomladi! O tem najlepšem letnem času poje pesmica Kako raste pomlad Bine Štampe Žmavc; kot lepo mladenko z rožicami in ptički v laseh jo je naslikala Alenka Sottler. Pesem o palčku Marčku, ki "pomlad prebujaja" in "šele marca se zbudi", "ko botro zimo stran podi", je igrivo sestavil Žiga Gombač, z veliko rumeno trobento v zelenih ročicah pa ga je ilustrirala Živa Pahor. "Marec pripotuje z juga, / zimi že od daleč žuga", hudomušno pravita prva dva stih pesnice Marec Martine Legiša ob ilustraciji Štefana Turka, na kateri sušec prebujaja modro

hijacinto. Tudi vilo Bogomilo Vere Poljšak je premamil vonj po cvetočih rožicah, ki jih je zanjo nabral deček. Marec prinaša svetovni dan mater in prav njim je namenjena pesmica Čudovita maslovnica krasijo tri velike cvetke, ki jih je v tehniki kolaža izdelala Sofia Avanzo, drugošolka OŠ Virgil Šček iz Nabržine; med rožicami se skriva črn muc z izrazitimi očmi. Tudi on se veseli pomladi! O tem najlepšem letnem času poje pesmica Kako raste pomlad Bine Štampe Žmavc; kot lepo mladenko z rožicami in ptički v laseh jo je naslikala Alenka Sottler. Pesem o palčku Marčku, ki "pomlad prebujaja" in "šele marca se zbudi", "ko botro zimo stran podi", je igrivo sestavil Žiga Gombač, z veliko rumeno trobento v zelenih ročicah pa ga je ilustrirala Živa Pahor. "Marec pripotuje z juga, / zimi že od daleč žuga", hudomušno pravita prva dva stih pesnice Marec Martine Legiša ob ilustraciji Štefana Turka, na kateri sušec prebujaja modro

Medvedek Katerine Kalc

ma, ki jo je spesnila Zvezdana Majhen in v prosojnih barvah ilustrirala Mojca Cerjak. O mami, ki "vztraja do kraja / v svoji angelški vlogi", poje pesmica Angel za mame Toneta Pavčca. V razpovednem slogu in toplih barvah jo

je ilustriral Klavdij Palčič. Kako se je nekega dne žalostna mamica zatekla v gozd in ji je pot nazaj pokazala sova, razkriva pripoved Tatjana Kokalj, ob otožni ilustraciji Katerine Kalc. Veselega medvedka Mirka Kožuha prešerno opeva Vida Mokrin Pauer, med padajočimi hruškami in jagodami je nasmejanega ilustrirala Katerina Kalc. Kako je dobra deklica Maša ob robu travnika zagledala zajčka z ranjeno tačko in ga odnesla domov in kako sta postala neločljiva prijatelja, pripoveduje Štefka Kac Marv v zgodbi Zajček. V ilustraciji z drobnimi, lahnimi nanosi barve jo je ujela Erika Cunja. Berta Golob se je z zapisi o naših literarnih ustvarjalcih tokrat ustavila v Beli krajini, rojstni pokrajini med otroki posebno priljubljene pesnika Otona Župančiča. Njim so namenjene zbirke pesmic Sto ugank, Pisanice, Mehurčki, Ciciban in še kaj. Darinka Kobal v rubriki Dedek, igray se z nami, v kateri ob prikazu orodja, posode itd. sega v preteklost, bralcem popisuje, kaj je brana, ki "zobe strahovite ima, / a gristi, zobati ne zna"; z njo so kmetje včasih rahljali zemljo, vlekla jo je živina, obtežili so jo s kamni, ali pa se je nanjo usedel kak navihan ciciban, kot prikazuje ilustracija Magde Tavčar. Kako mrko in jezno je skalnata go-

ra motrila veveričko, ki je trla lešnike, opisuje korejska ljudska pravljica Veverica in gora; prevedla in priredila jo je Klarisa M. Jovanovič, kot nasršeno stanko pa jo je ilustriral Venio Dolenc. Medved in miška v stripu Majde Koren in ilustracijah Bojana Jurca sta v reki ujela zlato ribico, ki je v zameno za prostost vsakemu od njiju izpolnila tri želje. Marjeta Zorec nadaljuje zgodbo po ljudski pripovedi o Srebrni deklici, ki so jo ugrabili Turki. Sedma številka Galeba prinaša še Galebov kviz, didaktično nalogo Anje Kokalj, navodila Jasne Merku' za uporabo lepilnega traku pri barvanju likovnih izdelkov, križanko Vere Poljšak, ki se nanaša na knjigo Marka Kravosa Od pet do glave, in kotichek z risbicami in zapisi bralcev. Učenci in učenke 2. r. OŠ Albert Sirk iz Križa so poleg zapisa o ogledu tržaškega akvarija poslali tudi fotografijo, četrtošolci OŠ J. Jurčič iz Devina pa so Galebu poslali vrsto slovenskih narodnih motivov: srčka, nageljčke ... Učenci 1. a razreda OŠ Borisa Kidriča iz Maribora so si z učiteljico Emanuelo Mohorko ogledali revijo Galeb in preko nje spoznavali, kje živijo Slovenci v Italiji. Škrobkove rožice iz čokolade so jih tako pritegnile, da so jih še sami izdelali in se z njimi fotografirali.

IK

Vsakoletno barvanje pirhov na Vrhu

PD Vrh Sv. Mihaela je tudi letos organiziralo barvanje pirhov. Sodelovalo je kar 14 otrok, starih od štirih do enajstih let. S pomočjo Karen Uljan, Mihaele Devetak in Nike Cotič so otroci krasili čisto navadna, trdo kuhana jajca in jim dali pravo

praznično preobleko, da so postali pisani velikonočni pirhi. Mladi Vrhovci so se letos prav posebno izkazali: na neobičajni risarski podlagi so zaživel geometrijski motivi, nasmejani obrabi, zajčki, piščančki in pokrajine. Na velikonočno nedeljo so bili pirhi razstavljeni pred domačo cerkvijo. Pred sveto mašo, ki jo je daroval pater Štefan Kožuh, so vaščani na listek lahko oddali svoj glas najlepšemu pirhu. Nagrajevanje je bilo na vrsti po maši. Prva tri mesta so si prislužili Simon Cotič, Nikolaj Černic in Tomaž Cotič, ki so za svoje mojstrovine v dar dobili velike čokoladne pirhe. Pohvalo, aplavz domačinov in čokoladni pih so ob koncu nagrajevanja zasluženo dobili še vsi otroci, ki so se tudi letos uspešno pomerili v tej lepi velikonočni navadi.